Nr 2 (67) czerwiec 2020
ISSN 2545-3017

informator

Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

wydarzenia

Jubileusz 75-lecia Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej 10

covid-19

Pomoc finansowa dla przedsiębiorców 22

Czy możliwa jest zmiana umowy z powodu COVID-19? 26

Rzeczywistość prawna w procesie inwestycyjnym w czasie pandemii koronawirusa 32

Szkolenia on-line w ŚlOIIB

W związku z szerzącą się epidemią COVID-19 i brakiem możliwości organizowania szkoleń w tradycyjnej formie – w bezpośrednim kontakcie z wykładowcą – Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa rozpoczęła w kwietniu br. organizację szkoleń on-line za pośrednictwem platformy internetowej PIIB.

Szkolenia ŚlOIIB dostępne są dla członków samorządu zawodowego inżynierów budownictwa z całej Polski. Aby w nich uczestniczyć należy zalogować się na portalu PIIB: **https://www.portal.piib.org.pl** i po otwarciu zakładki Szkolenia ONLINE - zapisać się na wybrane szkolenie. Udostępnione po przeprowadzonym szkoleniu materiały oraz zaświadczenie o udziale w danym szkoleniu może jego uczestnik pobrać na portalu PIIB, również w zakładce Szkolenia ONLINE.

Osoby, które w zaplanowanych terminach nie zdołały uczestniczyć, mogą skorzystać z retransmisji szkolenia; termin retransmisji jest przekazywany osobno - newsletterem lub ogłaszany na stronie internetowej ŚlOIIB: **www.slk.piib.org.pl**.

W ciągu około jednego miesiąca – od 14 kwietnia do 6 maja 2020 – Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa zorganizowała 4 szkolenia on-line w formie webinar na tematy związane z wykonywaniem zawodu inżyniera budownictwa. W szkoleniach tych nawiązywano również do „ustaw antykryzysowych", w związku z panującą epidemią, lub do nowelizacji ustawy Prawo budowlane z uwagi na zbliżające się wejście w życie ustawy w dniu 19 września 2020 roku; szkolenia te wymieniono w Kalendarium w niniejszym Informatorze.

Od połowy maja do końca czerwca 2020 ŚlOIIB przeprowadzi jeszcze 6 szkoleń związanych z wykonywaniem naszego zawodu.

ZAPRASZAMY SERDECZNIE CZŁONKÓW ŚlOIIB DO UCZESTNICTWA W SZKOLENIACH ON-LINE

Roman Karwowski
przewodniczący Rady ŚlOIIB

Koleżanki i Koledzy

Mój tekst w poprzednim numerze zaczynałem słowami „Żywię nadzieję, że kiedy czytacie ten numer Informatora życie w kraju wraca powoli do normy (...) i wszystkie ograniczenia należą do przeszłości". Niestety tak się nie stało, wirus został z nami na dłużej. W związku z tym, chciałbym przekazać krótką informację jak ŚlOIIB radzi sobie z wykonywaniem statutowych obowiązków w czasie epidemii i jakie działania zostały podjęte w celu ułatwienia członkom wykonywanie zawodowych obowiązków.

PRACA ORGANÓW I BIURA IZBY

16 marca br. zawieszono do odwołania obsługę bezpośrednią w biurach ŚlOIIB - w Katowicach oraz placówkach terenowych. Pracownicy wykonywali swoją pracę zdalnie lub w biurze, pełniąc dyżury rotacyjnie, z zachowaniem niezbędnych zabezpieczeń, a obsługa członków i interesantów oraz wszelkie kontakty odbywały się drogą telefoniczną, mailową i pocztową.

25 maja, jeśli sytuacja na to pozwoli, bezpośrednia obsługa członków i interesantów zostanie wznowiona, ale tylko w zakresie pilnych spraw wymagających osobistego kontaktu i pod warunkiem wcześniejszego, telefonicznego zgłoszenia wizyty. Będzie ona odbywała się z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych środków bezpieczeństwa. Przed wejściem do biura Izby każdy zobowiązany będzie do dezynfekcji rąk, a wewnątrz obowiązywać będzie nakaz noszenia maseczek ochronnych i zachowania dwumetrowego dystansu.

Po 16 marca pracę zdalną prowadziły również organy Izby. Rada ŚlOIIB przyjęła 2 kwietnia w formie korespondencyjnej, a 7 maja w czasie wideokonferencji, niezbędne do funkcjonowania Izby uchwały. W dniach 29 maja – 3 czerwca 2020 r. odbędzie się XIX Zjazd Sprawozdawczy ŚlOIIB przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, poprzez portal PIIB. Delegaci podejmą uchwały w sprawie: zatwierdzenia sprawozdań z działalności organów za 2019 rok, udzielenia absolutorium Radzie ŚlOIIB za 2019 rok, Zasad Gospodarki Finansowej na rok 2020, uchwalenia budżetu ŚlOIIB na rok 2020 oraz będą mieli możliwość zgłaszać wnioski, które później zostaną przez Radę ŚlOIIB odpowiednio zakwalifikowane.

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej i Okręgowy Sąd Dyscyplinarny do końca kwietnia prowadziły postępowania wyłącznie zdalnie, natomiast od 4 maja również w siedzibie Izby - pod rygorami zachowania bezpieczeństwa - i tylko w koniecznych sytuacjach. Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna weryfikuje złożone już wnioski na uprawnienia budowlane, a termin ich uzupełnień został przesunięty na dzień 30 czerwca. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna podjęła decyzję o zmianie terminów wiosennej i jesiennej sesji egzaminacyjnej, egzaminy pisemne odbędą się odpowiednio w dniach 4 września i 4 grudnia br.

Od 27 kwietnia uruchomione zostały dyżury telefoniczne przewodniczących organów statutowych Śląskiej OIIB, przez cały czas istnieje możliwość uzyskania telefonicznie pomocy technicznej lub prawnej.

DOSKONALENIE ZAWODOWE

Jedno z najważniejszych zadań statutowych Izby - doskonalenie

zawodowe członków - realizowane jest aktualnie poprzez szkolenia w formie on-line. Do połowy maja ŚlOIIB zorganizowała 4 szkolenia dotyczące uprawiania zawodu inżyniera budownictwa - z uwzględnieniem „ustaw antykryzysowych", w związku z panującą epidemią koronawirusa, oraz zmian w prawie budowlanym, w związku z wejściem w życie 19 września 2020 r. nowelizacji ustawy Prawo budowlane. Kolejnych 6 odbędzie się do końca czerwca. Szkolenia te prowadzone są przez ŚlOIIB oraz przez inne okręgowe izby na platformie PIIB i mogą z nich korzystać wszyscy członkowie PIIB. Tego typu szkolenia, webinarowe, cieszą się dużym zainteresowaniem, ponieważ istnieje możliwość zadawania pytań prowadzącemu wykład. Każdy uczestnik może wygenerować zaświadczenie potwierdzające udział w szkoleniu. Zachęcam wszystkich członków ŚlOIIB do korzystania z tej formy doskonalenia zawodowego. Dużo wyższa frekwencja niż na tradycyjnych szkoleniach w salach wykładowych świadczy o konieczności kontynuowania tego typu szkoleń po zakończeniu stanu epidemii. Dla porównania - we wszystkich szkoleniach o tej tematyce organizowanych przez ŚlOIIB w 2019 roku wzięło udział 925 naszych członków, a ze szkoleń on-line tylko pomiędzy 17 marca a 15 maja, zorganizowanych przez Śląską i Mazowiecką OIIB, skorzystało ich już ponad 1000.

W maju br. również stowarzyszenia naukowo-techniczne rozpoczęły szkolenia na tematy techniczne, w trybie on-line, dostępne dla członków ŚlOIIB.

Po wejściu w życie od 19 września 2020 ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane, czekają inżynierów budownictwa spore zmiany w wykonywaniu zawodu. Aby pomóc przygotować się członkom do funkcjonowania w zgodzie z nowymi przepisami, Komisja Prawno-Regulaminowa PIIB przygotowała poradnik omawiający te zmiany. Jest on dostępny na stronie internetowej PIIB oraz w miesięczniku „Inżynier Budownictwa".

DZIAŁANIA INFORMACYJNE W ZWIĄZKU Z COVID - 19

Na stronie internetowej i facebooku ŚlOIIB oraz PIIB zamieszczane są na bieżąco informacje przygotowywane na potrzeby członków, dotyczące możliwości skorzystania z pomocy proponowanej przez rząd w kolejnych „ustawach antykryzysowych". Są tu m.in. pomocne poradniki opracowane przez kancelarię radcy prawnego K. Zająca lub Komisję Prawno-Regulaminową Krajowej Rady PIIB.

Ponadto od 6 kwietnia członkowie ŚlOIIB mają możliwość zadawania pytań dotyczących pakietu „ustaw antykryzysowych" drogą mailową. Odpowiedzi zamieszczamy na bieżąco na fanpage'u Izby.

POMOC FINANSOWA CZŁONKOM

Obecna sytuacja w kraju może uderzyć finansowo w naszych członków. W budżecie ŚlOIIB przewidziane są środki na pomoc finansową i każdy, kto znalazł się w trudnej sytuacji, może wystąpić z wnioskiem o tę pomoc. Podczas posiedzenia w dniu 7 maja 2020 r., Rada ŚlOIIB wprowadziła na czas trwania epidemii uproszczone procedury przyznawania środków pomocowych, aby każdy potrzebujący mógł je jak najszybciej otrzymać. Podniesione zostały również kwoty przyznawanej pomocy.

CO DALEJ...

Każdy z nas jest już zapewne zmęczony ograniczeniem aktywności i chciałby w miarę szybko wrócić do normalnej pracy, tym bardziej, że zastój w branży budowlanej jest stosunkowo nieduży w porównaniu z innymi działami gospodarki. Niestety wydarzenia grupowe nie będą mogły odbywać się pewnie przez kilka najbliższych miesięcy. Dlatego Rada ŚlOIIB odwołała Festyn rodzinny, który zaplanowany był na 30 maja i czerwcowe regaty żeglarskie, a turniej par w brydżu sportowym został przeniesiony na czwarty kwartał br. Każdego roku jesienią spotykamy się na regionalnych dniach inżyniera budownictwa, czy tak będzie również w tym roku - czas pokaże...

Sytuacja w kraju spowodowana koronawirusem zmienia się dynamicznie, rząd co kilka dni odmraża kolejno wprowadzone wcześniej ograniczenia. Izba nasza reaguje na nie na bieżąco. Zachęcam gorąco, szczególnie w tym trudnym czasie, do korzystania z fanpage'a oraz strony internetowej naszej Izby, gdzie zamieszczamy aktualne, przydatne informacje.

Życzę zdrowia i szybkiego powrotu do dawnego życia

Roman Kawłowski

Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa organizuje

Konkurs „Inżynier Roku 2019"

Organizowany po raz drugi konkurs adresowany jest do członków ŚlOIIB i dotyczy obiektów zaprojektowanych lub zrealizowanych na terenie kraju.

Konkurs przeprowadzony będzie w trzech kategoriach:

kategoria 1 – PROJEKTANT ROKU

kategoria 2 – KIEROWNIK BUDOWY ROKU

kategoria 3 – INSPEKTOR NADZORU ROKU

Tytuł „Inżynier Roku" może być przyznany w kategoriach:

A - obiekty kubaturowe i inne inżynierskie

B - obiekty liniowe (infrastruktura)

Wnioski zgłoszeniowe (w formie pisemnej) należy składać lub nadsyłać w terminie **od 1 kwietnia do 30 września 2020.**

Wyłonienie zwycięzców przez Komisję Konkursową nastąpi do 30 listopada 2020.

Uczestnikami konkursu mogą być wyłącznie czynni członkowie ŚlOIIB w Katowicach, którzy uczestniczyli w projektowaniu lub realizacji obiektu budowlanego.

Wnioski należy składać w siedzibie Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Katowicach przy ulicy Adama 1b lub w Placówkach Terenowych ŚlOIIB, albo pocztą elektroniczną.

Regulamin konkursu znajduje się na stronie ŚlOIIB: **www.slk.piib.org.pl**

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W KONKURSIE

W NUMERZE

spis treści

- **3** Słowo przewodniczącego Rady ŚlOIIB
- **6** Spis treści, rzecznik prasowy ŚlOIIB

informacje

- **7** Kalendarium

wydarzenia

- **10** Jubileusz 75-lecia Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej
- **59** Odeszli...

covid-19

- **22** Pomoc finansowa dla przedsiębiorców
- **26** Czy możliwa jest zmiana umowy z powodu COVID-19?
- **32** Rzeczywistość prawna w procesie inwestycyjnym w czasie pandemii koronawirusa

prawo dla inżyniera

- **44** Place zabaw, siłownie zewnętrzne i inne miejsca rekreacyjne. Zasady utrzymania, przeglądy techniczne i dokumentacja techniczna.

Tomasz Radziewski
rzecznik prasowy ŚlOIIB

Przed Państwem kolejny numer Informatora. Staramy się w nim sprostać wymaganiom nowej rzeczywistości, w której również wiele przepisów dotyczących procesu budowlanego musiało zostać zmodyfikowanych z powodu zagrożenia COVID-19. Mamy nadzieję, że obszerny blok artykułów zatytułowany „Covid-19" dostarczy Państwu odpowiedzi na wiele pytań dotyczących zarówno kwestii prawnych, jak i finansowych w czasie pandemii.

Zapraszamy naszych czytelników do zapoznania się z relacją z niezwykle ważnego wydarzenia, jakim był Jubileusz 75-lecia Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej.

W stałym cyklu „Prawo dla Inżyniera" przybliżymy tym razem Państwu zagadnienia związane z utrzymaniem placów zabaw, siłowni zewnętrznych oraz innych miejsc rekreacyjnych.

Po raz dziesiąty zapraszamy wszystkich do uczestnictwa w konkursie fotograficznym „Fotografujemy budownictwo". Mamy nadzieję, że jak co roku, konkurs spotka się z Państwa dużym zainteresowaniem. ■

NA OKŁADCE:
Wydział Budownictwa jesienną porą i jego otoczenie
(fragment fot. arch. Wydz. Budownictwa, październik 2015)

Maria Świerczyńska

KALENDARIUM WYDARZEŃ

W związku z trwającą epidemią COVID-19 wiele zaplanowanych w miesiącach marzec - maj 2020 roku wydarzeń, w których zwykle uczestniczą członkowie ŚlOIIB lub reprezentanci organów statutowych ŚlOIIB, zostało odwołanych bądź przełożonych na późniejszy termin.

06-08.03.2020

Szkolenie z mediacji.
W siedzibie PIIB odbył się pierwszy cykl zajęć kursu - zorganizowanego na wniosek Komisji ds. Etyki KR PIIB - dla kandydatów na mediatorów, którzy mogliby podjąć próbę rozwiązania sporu (rozjemstwa) przed rozpatrywaniem sprawy przez okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej lub pomagać w rozwiązywaniu ewentualnych sporów między członkami samorządu. Zajęcia prowadziła dr Barbara Pawlak z ADR LAW, zajmująca się od lat zagadnieniami związanymi z mediacją, a uczestniczyło w nich 18 osób reprezentujących wszystkie okręgowe izby; z ŚlOIIB w szkoleniu brała udział Elżbieta Godzieszka, OROZ koordynator. Następny cykl zajęć, zakończony egzaminem, miał się odbyć w drugiej połowie marca, jednakże ze względu na trwający stan epidemii został przełożony na późniejszy termin.

10.03.2020

Walne Zgromadzenie Sprawozdawczo-Wyborcze Oddziału PZITB w Bielsku-Białej.
Podczas zgromadzenia, kończącego 4-letnią kadencję, podsumowano działalność Oddziału i wybrano składy osobowe organów statutowych oraz przewodniczącego Zarządu Oddziału, którym ponownie został Przemysław Pępek. Gościem zgromadzenia był przewodniczący Rady ŚlOIIB Roman Karwowski.

12.03.2020

Posiedzenie Prezydium Rady ŚlOIIB.
Program obrad obejmował sprawy porządkowe związane z przeprowadzeniem posiedzenia oraz następujące zagadnienia:
- informację o uchwałach Składów Orzekających Rady,
- informację o stanie środków finansowych ŚlOIIB oraz wstępnych wynikach ekonomicznych ŚlOIIB,
- informację o pracach i ustaleniach podjętych na posiedzeniu Krajowej Rady PIIB,
- omówienie przygotowań do XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚlOIIB,
- omówienie organizacji Festynu ŚlOIIB i w jego ramach turnieju brydżowego dla członków ŚlOIIB; przyjęcie uchwały dot. turnieju,
- omówienie organizacji konkursu fotograficznego „Fotografujemy budownictwo 2020; przyjęcie uchwały,
- omówienie organizacji konkursu „Inżynier Roku - 2019",
- przygotowania do obchodów 20-lecia ŚlOIIB,
- informację o wystąpieniach do ŚlOIIB o wsparcie finansowe; podjęcie stosownych uchwał.

01.04.2020

Posiedzenie Prezydium Krajowej Rady PIIB w trybie wideokonferencji.
Na wstępie prowadzący posiedzenie prezes KR PIIB prof. Zbigniew Kledyński poinformował, że tzw. antykryzysowa ustawa z dnia 31 marca 2020 roku umożliwia podejmowanie uchwał - w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 - przez kolegialne organy samorządów zawodowych a także ich organy wykonawcze oraz inne organy wewnętrzne, przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub w trybie obiegowym. Podczas obrad omówiono projekty sprawozdań krajowych organów statutowych z działalności w roku 2019 oraz dyskutowano temat obecnej sytuacji epidemicznej w Polsce i „ustawie antykryzysowej", w szczególności w odniesieniu do działalności firm budowlanych.

02.04.2020

Rada ŚlOIIB – podjęcie uchwał w trybie obiegowym.
W związku z trwającym stanem epidemii i z uwagi na potrzebę podjęcia niezbędnych do funkcjonowania ŚlOIIB uchwał, członkowie Rady ŚlOIIB otrzymali drogą mailową tabelę z projektami uchwał oraz inne niezbędne materiały. Głosowanie odbyło się przez wskazanie w tabeli wybranej odpowiedzi (za, przeciw, wstrzym. się od głosu) odnośnie do przyjęcia protokołu posiedzenia Rady w dniu 27 lutego 2020 oraz podjęcia sześciu uchwał. Były to:
- 3 uchwały zatwierdzające uchwały Prezydium z dnia 12 marca 2020 - dotyczące: dofinansowania rozgrywek brydża sportowego, organizacji konkursu fotograficznego FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO – 2020 i zatwierdzenia regulaminu konkursowego oraz w sprawie uchylenia uchwały o terminach spotkań przedzjazdowych,
- uchwała zatwierdzająca protokoły SOR-ów z 2 i 31 marca,
- uchwała o odwołaniu i zmianie terminu XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚlOIIB oraz
- uchwała w sprawie przyznania pomocy finansowej członkom ŚlOIIB.

Wypełnioną tabelę należało odesłać w określonym terminie. Była też możliwość korespondencyjnej odniesienia się do otrzymanych materiałów.

14.04.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚlOIIB.

KALENDARIUM WYDARZEŃ

To pierwsze tego typu szkolenie zorganizowane w ŚlOIIB, w którym mogli brać udział członkowie PIIB z wszystkich okręgowych izb inżynierów budownictwa. Wykład nt. „Dopuszczenie do zabudowania wyrobów budowlanych w obiekty budowlane. Co powinien wiedzieć projektant, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego" prowadził mgr inż. Grzegorz Skórka. Szkolenie odbywało się na platformie internetowej PIIB – jego uczestnicy mogli w trakcie wykładu zadawać na czacie pytania, na które wykładowca odpowiadał na bieżąco lub po zakończeniu wykładu. W szkoleniu uczestniczyło 645 osób, w tym 90 członków ŚlOIIB.

16.04.2020

Posiedzenie Prezydium Rady ŚlOIIB w formie wideokonferencji.
Program obrad obejmował sprawy porządkowe związane z przeprowadzeniem posiedzenia oraz następujące zagadnienia:

- informację o uchwałach Składów Orzekających Rady,
- informację o stanie środków finansowych ŚlOIIB oraz wstępnych wynikach ekonomicznych ŚlOIIB,
- informację o pracach i ustaleniach podjętych na posiedzeniu Krajowej Rady PIIB,
- omówienie wpływu stanu epidemii na funkcjonowanie ŚlOIIB i odwołanie planowanych wydarzeń, podjęcie stosownych uchwał,
- informację nt. XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚlOIIB, uchwała w sprawie zmiany terminu,
- omówienie propozycji uruchomienia pomocy dla członków ŚlOIIB oraz
- propozycję dyżurów przewodniczących organów statutowych ŚlOIIB.

Informacja na temat wyników głosowań dotyczących przyjęcia protokołu poprzedniego posiedzenia oraz podjęcia uchwał była wyświetlana po każdym głosowaniu.

23.04.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚlOIIB.
Wykład nt. „Kontrole okresowe i doraźne stanu technicznego obiektów budowlanych na podstawie ustawy Prawo budowlane. Obowiązki osoby dokonującej kontroli oraz właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego" prowadził mgr inż. Tomasz Radziewski. W szkoleniu uczestniczyły 652 osoby, w tym 104 członków ŚlOIIB.

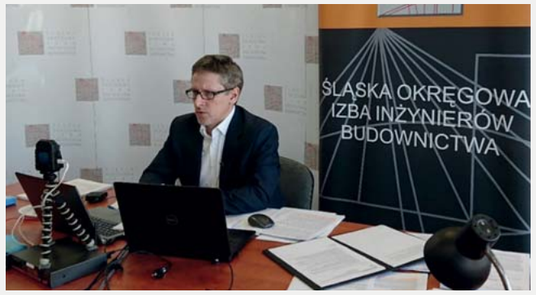

27.04.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚlOIIB.
Wykład nt. „Kodeks postępowania administracyjnego. Co powinien wiedzieć projektant, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego. Czy faktycznie inwestor i urzędnik stoją po dwóch stronach barykady?" prowadziła doktor nauk prawnych Aleksandra Makarucha. W szkoleniu uczestniczyło 439 osób, w tym 65 członków ŚlOIIB.

29.04.2020

Posiedzenie Krajowej Rady PIIB w formie wideokonferencji.

Posiedzenie Krajowej Rady, odbywające się po raz pierwszy on-line, prowadził prezes KR PIIB prof. Zbigniew Kledyński. W programie obrad znalazły się następujące zagadnienia:

- zatwierdzenie uchwały Prezydium KR PIIB w sprawie przekazania rocznych składek z tytułu przynależności do organizacji zagranicznych,
- informacja przewodniczących okręgowych rad nt. przygotowań do przeprowadzenia okręgowych zjazdów sprawozdawczych,
- podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdania Krajowej Rady PIIB na XIX Krajowy Zjazd Sprawozdawczy PIIB,
- informacja o sprawozdaniach na XIX Krajowy Zjazd PIIB Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sadu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej oraz omówienie sprawozdania Krajowej Komisji Rewizyjnej,
- podjęcie uchwały w sprawie nadania Medalu Honorowego PIIB,
- podjęcie uchwały w sprawie nadania odznak honorowych PIIB,
- informacja o realizacji budżetu za I kwartał 2020 roku.

Informacja na temat wyników głosowań dot. przyjęcia protokołu poprzedniego posiedzenia oraz podjęcia 4 uchwał była wyświetlana po każdym głosowaniu. Podczas posiedzenia dyskutowano również o bieżących sprawach związanych z funkcjonowaniem Izby w czasie epidemii, w szczególności o popularności szkoleń on-line typu webinar organizowanych przez Mazowiecką i Śląską OIIB oraz o XIX Krajowym Zjeździe Sprawozdawczym PIIB; członkowie Krajowej Rady zdecydowali w głosowaniu, że tegoroczny zjazd odbędzie się zdalnie, z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

06.05.2020

Szkolenie on-line typu webinar w siedzibie ŚlOIIB.
Wykład nt. „Bezpieczeństwo pracy podczas robót budowlanych w świetle obowiązujących przepisów - przygotowanie pracowników do pracy, organizacja robót, wypadki" wygłosiła Anetta Ranosz, nadinspektor w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Katowicach. W szkoleniu uczestniczyły 263 osoby, w tym 113 członków ŚlOIIB.

07.05.2020

Posiedzenie Rady ŚlOIIB w formie wideokonferencji.
Program obrad obejmował sprawy porządkowe związane z przeprowadzeniem posiedzenia oraz następujące zagadnienia:

- prezentację uchwał podjętych przez Prezydium Rady podczas posiedzenie w dniu 16 kwietnia 2020,
- informację o uchwałach Składów Orzekających Rady, przyjęcie stosownej uchwały,
- informację o stanie środków finansowych ŚlOIIB oraz wstępnych wynikach ekonomicznych ŚlOIIB,
- aktualizację prowizorium budżetowego na 2020 rok, podjęcie uchwały,
- informację o pracach i ustaleniach podjętych na posiedzeniu Krajowej Rady PIIB,
- omówienie przygotowań do XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚlOIIB, podjęcie uchwały,
- propozycję pomocy dla członków ŚlOIIB, podjęcie uchwały,
- informację o szkoleniach prowadzonych przez ŚlOIIB.

W głosowaniach za pośrednictwem platformy internetowej przyjęto protokół poprzedniego posiedzenia Rady ŚlOIIB (odbywającej się w trybie obiegowym) oraz podjęto sześć uchwał. Były to 4 uchwały zatwierdzające uchwały Prezydium z dnia 16 kwietnia 2020 dotyczące: zmiany terminu turnieju brydżowego, odwołania festynu rodzinnego dla członków, odwołania czerwcowych regat i zmiany terminu składania wniosków na konkurs „Inżynier Roku – 2019", uchwała zatwierdzająca protokoły SOR-ów oraz uchwały w sprawie zwołania XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚlOIIB i w sprawie zmiany Regulaminu przyznawania pomocy finansowej członkom ŚlOIIB. Podczas posiedzenia dyskutowano m.in. na temat zmian w tym regulaminie na okres obowiązywania „ustawy antykryzysowej", ale nie dłużej niż do końca 2020 roku, oraz nt. sposobu przeprowadzenia XIX Zjazdu Sprawozdawczego ŚlOIIB, który zaplanowano w dniach 29.05. – 03.06.2020 przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

13.05.2020

Posiedzenie Prezydium Krajowej Rady PIIB on-line.
Głównym tematem posiedzenia, prowadzonego przez prezesa KR PIIB prof. Zbigniewa Kledyńskiego, były przygotowania do XIX Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego, który odbędzie się - zgodnie z decyzją Krajowej Rady z 27 kwietnia 2020 - przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość za pomocą systemu informatycznego.

14.05.2020

Posiedzenie Zespoły ds. doskonalenia zawodowego ŚlOIIB.
Podczas posiedzenia prowadzonego przez przewodniczącą Katarzynę Seweryn głównym tematem była organizacja szkoleń on-line prowadzonych przez ŚlOIIB i inne izby okręgowe. W związku z ofertą szkoleń on-line organizowanych przez stowarzyszenia naukowo-techniczne analizowano możliwości zmian zasad dofinansowania doskonalenia zawod. przez ŚlOIIB. Zdecydowano również o zakupie do biblioteki ŚlOIIB w Katowicach zeszytów ITB.

Jubileusz 75-lecia Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej wydarzenia

JUBILEUSZ 75-LECIA

Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej

75 lat POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Politechnika Śląska

Wydział Budownictwa

Joanna Bzówka, Dziekan Wydziału Budownictwa
Gliwice, maj 2020 roku

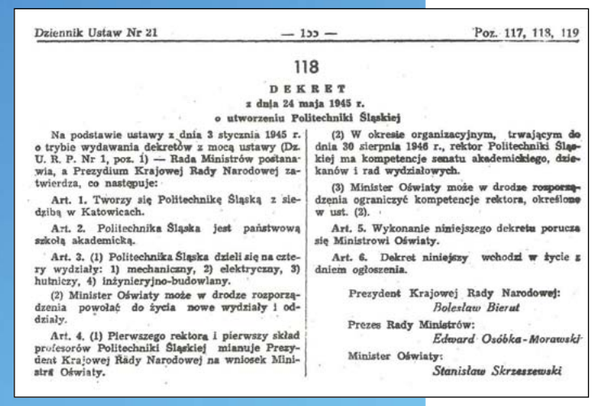

Dziennik Ustaw Nr 21 — 133 — Poz. 117, 118, 119

118

DEKRET
z dnia 24 maja 1945 r.
o utworzeniu Politechniki Śląskiej

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się Politechnikę Śląską z siedzibą w Katowicach.

Art. 2. Politechnika Śląska jest państwową szkołą akademicką.

Art. 3. (1) Politechnika Śląska dzieli się na cztery wydziały: 1) mechaniczny, 2) elektryczny, 3) hutniczy, 4) inżynieryjno-budowlany.

(2) Minister Oświaty może w drodze rozporządzenia powołać do życia nowe wydziały i oddziały.

Art. 4. (1) Pierwszego rektora i pierwszy skład profesorów Politechniki Śląskiej mianuje Prezydent Krajowej Rady Narodowej na wniosek Ministra Oświaty.

(2) W okresie organizacyjnym, trwającym do dnia 30 sierpnia 1946 r., rektor Politechniki Śląskiej ma kompetencje senatu akademickiego, dziekanów i rad wydziałowych.

(3) Minister Oświaty może w drodze rozporządzenia ograniczyć kompetencje rektora, określone w ust. (2).

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Oświaty.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski
Minister Oświaty:
Stanisław Skrzeszewski

▲ Dekret z dnia 24 maja 1945 roku o utworzeniu Politechniki Śląskiej

▲ JM Rektor Politechniki Śl. – prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk

„WCZORAJ DO CIEBIE NIE NALEŻY
JUTRO NIEPEWNE ...
TYLKO DZIŚ JEST TWOJE”
ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II

Na mocy dekretu z dnia 24 maja 1945 roku, została utworzona Politechnika Śląska z siedzibą w Katowicach, jako państwowa szkoła akademicka. Politechnika Śląska została podzielona na cztery wydziały: mechaniczny, elektryczny, hutniczy oraz inżynieryjno-budowlany.

Od tej daty minęło już 75 lat, dokonało się wiele zmian spowodowanych przede wszystkim rozwojem sytuacji społeczno-gospodarczej w Polsce, jak również postępem naukowym w kraju i za granicą.

Politechnika Śląska należy dziś do ścisłej czołówki Uczelni Badawczych w Polsce, we wszystkich rankingach zajmuje bardzo wysokie pozycje. Jest to dla całej wspólnoty akademickiej Uczelni powód do dumy i wielkiej radości.

Wydział Budownictwa Politechniki Śląskiej kształci na kierunku budownictwo. Co roku absolwenci Wydziału ubiegają się o uprawnienia budowlane w różnych specjalnościach budowlanych, dotyczące projek-

▶ Okolicznościowe torty z symbolami Uczelni i Wydziału

Wydział Budownictwa

towania i wykonawstwa robót budowlanych. Od wielu już lat na Wydziale Budownictwa jest kontynuowany dwustopniowy system studiów. Aktualnie Wydział oferuje możliwość podjęcia studiów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym w następujących specjalnościach:

- konstrukcje budowlane i inżynierskie,
- inżynieria procesów budowlanych,
- budownictwo drogowe,
- structural engineering (studia w języku angielskim, studia stacjonarne),
- budowlano-architektonicznej (wyłącznie studia stacjonarne I stopnia).

Pracownicy Wydziału Budownictwa ściśle współpracują z firmami projektowymi i wykonawczymi. Współpraca jest również rozwijana ze Śląską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa w Katowicach, do której należą pracownicy i absolwenci naszego Wydziału.

Wydział dysponuje dobrą bazą do działalności dydaktycznej, w skład której wchodzi m.in. jedno z największych w kraju Laboratoriów Budownictwa. Sale dydaktyczne w większości są wyposażone w projektory multimedialne oraz specjalistyczne laboratoria. Wydział dysponuje czterema aulami, którym patronują: prof. Włodzimierz Burzyński, prof. Stefan Kaufman, prof. Stanisław Brzozowski oraz prof. Franciszek Wasilkowski.

Wydział Budownictwa zatrudnia 107 nauczycieli akademickich. W tej grupie jest 7 profesorów tytularnych, 17 doktorów habilitowanych zatrudnionych na stanowiskach profesorów Politechniki Śląskiej, 81 doktorów (w tym 3 architektów) oraz 2 magistrów. W najbliższym czasie Wydział wzbogaci się o 3 profesorów tytularnych oraz 3 doktorów habilitowanych, których wnioski w postępowaniach o nadanie tytułu profesora i doktora habilitowanego są rozpatrywane.

Strategia rozwoju Wydziału Budownictwa wpisuje się w strategię Politechniki Śląskiej, czyli Uczelni Badawczej. W głównej mierze akcent położony jest na:

- publikacje zamieszczane w wysoko punktowanych czasopismach z wysokim Impact Factorem,
- pozyskiwanie grantów naukowych, w tym grantów międzynarodowych,
- udział w projektach i konsorcjach z udziałem ekspertów z zagranicy i przemysłowych,
- prowadzenie doktoratów wdrożeniowych,
- pozyskanie patentów oraz komercjalizacja wyników badań naukowych,
- umiędzynarodowienie nauki, w tym pozyskanie profesorów cudzoziemców do prowadzenia badań i zajęć dydaktycznych na naszym Wydziale.

Działalność naukowo-badawcza, wdrożeniowa, jak również ekspercka Wydziału Budownictwa obejmuje:

- rozwój teorii konstrukcji (w szczególności budowli narażonych na działanie wpływów eksploatacji górniczej),
- mechanikę ośrodków ciągłych i dynamikę układów mechanicznych w ujęciu nieklasycznym,
- konstrukcje żelbetowe, sprężone, stalowe i drewniane budownictwo szkieletowe i wielkopłytowe,
- badania gruntów, fundamentów i konstrukcji budowli,
- nowe technologie w budownictwie mostowym, rozwój metod i oprogramowania do projektowania konstrukcji mostów z uwzględnieniem optymalnego i estetycznego ich kształtowania,
- projektowanie, budowę i eksploatację infrastruktury komunalnej budownictwa komunikacyjnego w warunkach górniczej deformacji terenu,
- technologie i badania materiałów i wyrobów budowlanych, reologię stosowaną, badania trwałości materiałów i obiektów budowlanych,
- podstawy kształtowania budynków ekologicznych,
- systemy organizacyjne, informatyczno-decyzyjne i systemy zarządzania dla przedsiębiorstw budowlanych,
- tworzenie naukowych podstaw eksploatacji, renowacji i remontów.

▲ Członkowie Rady Wydziału Budownictwa oraz zaproszeni Goście podczas Jubileuszu 80-lecia urodzin prof. Jerzego Weselego

▶ Uroczyste posiedzenie Rady Wydziału – Jubileusz 80-lecia urodzin prof. Janusza Szwabowskiego

▲ JM Rektor prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk w czasie Nocy Naukowców na Wydziale Budownictwa

▲ Noc Naukowców na Wydziale Budownictwa

Wydział Budownictwa

◀ Uroczyste posiedzenie Rady Wydziału Budownictwa – Jubileusz 80-lecia urodzin prof. Andrzeja Ajdukiewicza oraz prof. Stanisława Majewskiego

▼ Uroczyste posiedzenie Rady Wydziału Budownictwa – Jubileusz 80-lecia urodzin prof. Andrzeja Ajdukiewicza oraz prof. Stanisława Majewskiego. W środku na zdj. – Żona prof. Majewskiego, która odebrała w imieniu Męża Dyplom Honorowego Profesora Politechniki Śląskiej

▲ Spotkanie studentów Wydziału Budownictwa z przedstawicielami Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa – Aula im. Profesora Włodzimierza Burzyńskiego

◀ Spotkanie z przedstawicielami uczelni zagranicznych

Działalność naukowa Wydziału obejmuje również specjalne najnowsze zagadnienia inżynierii budowlanej ze szczególnym uwzględnieniem:

- komputerowej symulacji zachowania konstrukcji pod obciążeniem za pomocą MES i MEB,
- modelowania materiałów konstrukcyjnych i gruntów z wykorzystaniem zaawansowanych modeli materiałowych,
- reologii stosowanej ośrodków trójfazowych, głównie zapraw i mieszanek betonowych,
- budownictwa ekologicznego,
- metod probabilistycznych i teorii procesów stochastycznych w analizie problemów projektowych,
- systemów sztucznej inteligencji z zastosowaniem teorii zbiorów rozmytych, algorytmów genetycznych i sieci neuronowych,
- wpływów dynamicznych, sejsmicznych i parasejsmicznych na budowle.

▶ Obchody Jubileuszu 85-lecia urodzin prof. Włodzimierza Starosolskiego – Posiedzenie Rady Wydziału Budownictwa

▶ Po spotkaniu wigilijnym – Samorząd Studencki i Kolegium Dziekańskie

Pracownicy Wydziału Budownictwa są Członkami różnych krajowych i międzynarodowych stowarzyszeń i komitetów naukowych. Pracownicy każdej z Katedr prowadzą współpracę z różnymi firmami i przedsiębiorstwami w szerokim zakresie budownictwa.

W momencie pisania tych słów, cała Polska i świat zmaga się z pandemią koronawirusa. Dziś jeszcze nie wiemy, jaki kształt przyjmie nasze życie, co wydarzy się w kolejnych dniach, miesiącach, latach. Tęsknimy coraz bardziej za naszymi bliskimi, znajomymi, naszymi wspólnotami, tymi dużymi i tymi małymi, coraz bardziej doceniamy to cośmy mieli zawsze na wyciągnięcie ręki, z czego mogliśmy korzystać zawsze i wszędzie ...

Nikt z nas nie jest w stanie przewidzieć kiedy zagrożenie pandemią koronawirusa minie, nie znamy szczegółów dotyczących naszego dalszego życia rodzinnego i zawodowego, ale mimo to z nadzieją patrzymy w przyszłość i z wiarą, że Opatrzność Boża nad nami czuwa, i że dobro wypłynie z tych doświadczeń, które nas spotykają.

W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo każdego z nas, tegoroczny Jubileusz 75-lecia Wydziału Budownictwa będziemy obchodzić w ograniczonym zakresie. Nie będzie planowanego spotkania Uczestników Jubileuszu na Wydziale Budownictwa. Mimo tej niedogodności, 24 czerwca 2020 roku, o godz. 9:00 w Katedrze pw. św. św. Piotra i Pawła w Gliwicach zostanie odprawiona Msza św. za żyjących, jak również za zmarłych Pracowników, Studentów, Doktorantów i Absolwentów naszego Wydziału. Do intencji Mszy św. została dołączona również prośba o zatrzymanie pandemii koronawirusa.

Z myślą o czasie przeszłym, ale też i teraźniejszym zostaną wydane dwie monografie: pierwsza pt.: „Wczoraj i dziś Wydziału Budownictwa w 75-lecie Politechniki Śląskiej" pod red. prof. Adama Zybury i dra Bernarda Kotali oraz druga pt.: „Od Wydziału Inżynieryjno-Budowlanego do Budownictwa", której autorem jest prof. Radosław Jasiński. Mam nadzieję, że Czytelnicy monografii przyjmą je z wielką życzliwością, bowiem pragniemy uczcić nie tylko Jubileusz 75-lecia Uczelni i Wydziału, ale pragniemy również wspominać nasze lata młodzieńcze, naszych Mistrzów i Nauczycieli, Kolegów i Koleżanki, spotkania zawodowe i koleżeńskie.

W roku 2020, w którym obchodzimy wielkie wydarzenia, m.in. takie jak 100-lecie urodzin Świętego Jana Pawła II, beatyfikację Prymasa Tysiąclecia ks. kardynała Stefana Wyszyńskiego czy też setną rocznicę Cudu nad Wisłą – jesteśmy świadkami historii tej wielkiej, ale i tej zwyczajnej, w którą wpisuje się też i nasz Jubileusz.

W roku Jubileuszu życzę całej wspólnocie akademickiej Wydziału Budownictwa – pracownikom obecnym i tym, którzy odeszli na emeryturę, doktorantom, studentom, jak również absolwentom – wszelkiej pomyślności w życiu rodzinnym, naukowym i zawodowym, a przede wszystkim nieustannego doskonalenia tego co możliwe, pamiętając o tym, że „Tylko dziś jest Twoje", a także zdrowia, radości oraz dużo ludzkiej życzliwości na co dzień.

prof. dr hab. inż. Joanna Bzówka
Dziekan Wydziału Budownictwa PŚ

▼ Obchody 77 rocznicy mordu Profesorów Lwowskich

▲ Konferencja Doktorantów Wydziałów Budownictwa – m.in. Honorowi Goście z Włoch: prof. Carlo Viggiani, prof. Giulia Viggiani

◀ Uroczyste posiedzenie Rady Wydziału – Jubileusz 70-lecia urodzin prof. Adama Zybury

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTEK WEWNĘTRZNYCH WYDZIAŁU BUDOWNICTWA

KIEROWNIK LABORATORIUM BUDOWNICTWA:
dr hab. inż. Radosław Jasiński, prof. PŚ

W **Laboratorium Budownictwa** jest zatrudnionych 11 pracowników inżynieryjno-technicznych. Laboratorium prowadzi własną działalność naukowo-badawczą i koordynuje prace specjalistycznych laboratoriów funkcjonujących w Katedrach Wydziału Budownictwa.

PODRZĘDNYMI JEDNOSTKAMI LABORATORIUM BUDOWNICTWA SĄ:

1. **Laboratorium Badań Wytrzymałości Materiałów**
Opiekun: dr hab. inż. Radosław Jasiński, prof. PŚ
- W zakresie badań betonów i zapraw, laboratorium pozwala na:
  - badania standardowych, sześciennych próbek na ściskanie,
  - badania walców i rdzeni pobranych z konstrukcji,
- W zakresie badań konstrukcji murowych są realizowane badania:
  - całych elementów murowych na ściskanie,
  - dociętych próbek na ściskanie,
- W zakresie oceny właściwości metali mogą być realizowane badania:
  - zbrojeniowych prętów obrobionych i nieobrobionych na rozciąganie,
  - próbek płaskowników na rozciąganie,
- W zakresie badań właściwości tworzyw sztucznych i materiałów FRP mogą być realizowane badania:
  - kompozytowych prętów na rozciąganie,
  - taśm FRP na rozciąganie.

2. **Laboratorium Optycznych Systemów Pomiarów Przemieszczeń i Odkształceń Materiałów, Elementów i Konstrukcji Budowlanych**
Opiekun: dr inż. Wojciech Mazur
Zakres badań:
- badanie zmian stanu przemieszczeń i odkształceń o maksymalnych wymiarach 2,4 m × 2,4 m: - całych elementów, - dociętych próbek,
- analiza zmian stanu deformacji w czasie, w warunkach: - zmiennych obciążeń, - zmiennych wymuszeń kinematycznych.

3. **Laboratorium Badań Nieniszczących Katedry Konstrukcji Budowlanych**
Opiekun: dr inż. Adam Piekarczyk
Zakres badań:
- lokalizacja zbrojenia stalowego w istniejących konstrukcjach żelbetowych,
- szacowanie grubości otulenia zbrojenia betonem oraz średnicy prętów zbrojeniowych,
- badania związane z lokalizacją i szacowaniem rozmiarów wewnętrznych wad struktury betonu,
- szacowanie wytrzymałości na ściskanie i jednorodności betonu w istniejących konstrukcjach betonowych.

4. **Laboratorium Badań Niszczących Katedry Konstrukcji Budowlanych**
Opiekun: dr hab. inż. Radosław Jasiński, prof. PŚ
Zakres badań:
- badania płyt,
- badania belek,
- ustrojów płytowo-słupowych (pojedyncze płyty i wielopolowe płyty),
- wyznaczanie parametrów mechanicznych konstrukcji murowych według norm PN-EN 1051, PN-EN 1052,
- badania ścian poddanych ściskaniu,
- badania ścian poddanych ścinaniu (h = 2,5 m × l = 4,5 m),
- badania ścian poddanych zginaniu (h = 2,5 m × l = 4,5 m),
- badania stalowych blachownic i belek walcowanych,
- badania słupów o maksymalnej wysokości 4,5 m,
- badania połączeń.

5. **Laboratorium Chemii Materiałów Budowlanych**
Opiekun: dr inż. Barbara Słomka-Słupik
Zakres badań:
- obserwacje topografii, mikrostruktury materiałów budowlanych,
- oznaczanie jonów chlorkowych i siarczanowych w betonie,
- badanie korozji żelbetu (karbonatyzacja betonu, korozja stali zbrojeniowej).

6. **Laboratorium Trwałości Konstrukcji Betonowych Katedry Konstrukcji Budowlanych**
Opiekun: dr hab. inż. Mariusz Jaśniok, prof. PŚ
Zakres badań:
- badania korozyjne stali w betonie.

7. **Laboratorium Dynamiki Budowli Katedry Konstrukcji Budowlanych**
Opiekun: dr hab. inż. Krzysztof Gromysz, prof. PŚ
Zakres badań:
- drgania konstrukcji budowlanych.

8. **Laboratorium Akustyki Budowlanej.**
Opiekun: dr inż. Leszek Dulak
Zakres badań:
- izolacyjność akustyczna, właściwa przegród i elementów budowlanych,
- izolacyjność od dźwięków uderzeniowych,
- współczynnik pochłaniania dźwięku materiałów i obiektów budowlanych.

9. **Laboratorium Badań Starzeniowych**
Opiekun: dr hab. inż. Jerzy Bochen, prof. PŚ
Zakres badań:
- symulacja oddziaływań atmosferycznych,
- badania zmian materiałowych – cech fizyko-mechanicznych,
- szacowanie trwałości.

10. **Laboratorium Reologii Zawiesin i Mieszanek**
Opiekun: prof. dr hab. inż. Jacek Gołaszewski
Zakres badań:
- reologia i urabialności mieszanek na spoiwach cementowych,
- badania w zakresie technologii betonów, zwłaszcza betonów wysokowartościowych, samozagęszczalnych i wibrobetonów,
- kompleksowe badania efektów stosowania dodatków i domieszek na właściwości mieszanki betonowej i betonu,
- badania właściwości reologicznych materiałów lub produktów dla przemysłu chemicznego, wydobywczego, spożywczego i przetwórczego.

11. **Laboratorium Technologii Betonu**
Opiekun: prof. dr hab. inż. Jacek Gołaszewski
Zakres badań:
- projektowanie i badanie właściwości betonów wg PN EN 206,
- projektowanie betonów zwykłych, samozagęszczalnych, fibrobetonów, betonów ciężkich, betonów lekkich, betonów z dodatkami mineralnymi itp.,
- projektowanie i badanie betonów o specjalnych właściwościach np. o szybkim przyroście wytrzymałości, do konstrukcji masywnych.

12. **Zespół Badań Terenowych**
Opiekun: dr inż. Piotr Łaziński
Zakres badań:
- pomiar ugięć przęseł za pomocą czujników zegarowych, indukcyjnych i laserowych,
- pomiar odkształceń za pomocą tensometrów elektrooporowych i strunowych, pomiar osiadań podpór za pomocą niwelacji precyzyjnej oraz pomiar przyspieszeń za pomocą akcelerometrów,
- badania statyczne i dynamiczne, inspekcje i oceny stanu technicznego z badaniami materiałowymi przy wykorzystaniu urządzeń do badań nieniszczących,
- ocena wpływu drgań na budynki i ludzi zgodnie z normami PN-B-02170:1985 i PN-B-02171:1988.
- ocena ekranów akustycznych „in situ" zgodnie z PN-ISO 10847:2,
- ocena hałasu pochodzącego od dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych zgodnie z Załącznikiem nr 3 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16.06.2011 r.,
- ocena hałasu pochodzącego od instalacji, urządzeń i zakładów przemysłowych zgodnie z Załącznikiem nr 7 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30.10.2014 r.

13. **Laboratorium Badań Konstrukcji i Materiałów Katedry Inżynierii Budowlanej**
Opiekun: dr inż. Marek Węglorz
Zakres badań:
- badania konstrukcji murowych,
- badania konstrukcji betonowych, żelbetowych i sprężonych,
- badania konstrukcji drewnianych i zespolonych: drewniano-betonowych,
- badania kompozytów w budownictwie,
- badania inteligentnych materiałów i technologii w budownictwie.

14. **Laboratorium Geotechniczne**
Opiekun: dr inż. Magdalena Kowalska
Zakres badań:
- oznaczanie podstawowych fizycznych i mechanicznych cech gruntów.

15. **Laboratorium Drogowe**
Opiekun: dr inż. Adrian Ciołczyk
Zakres badań:
- stabilizacja gruntów,
- spoiwa drogowe,
- drogowe materiały kamienne,
- mieszanki mineralno-asfaltowe,
- mieszanki mineralno-cementowo-emulsyjne,
- mieszanki mineralno-emulsyjne,
- beton drogowy,
- beton wałowany,
- nośność podłoża, warstw konstrukcyjnych, nawierzchni drogowych,
- recykling w drogownictwie.

16. **Laboratorium Geodezyjne (Instrumentarium)**
Opiekun: mgr inż. Mieczysław Kot
Wykaz sprzętu:
- niwelatory samopoziomujące,
- teodolity z odczytem manualnym,
- teodolity z wyświetlaczem,
- łaty, tyczki taśmy pomiarowe,
- tachimetr elektroniczny,
- niwelator laserowy,
- niwelatory precyzyjne.

17. **Laboratorium Fizyki Cieplnej**
Opiekun: dr hab. inż. Jerzy Bochen, prof. PŚ
Zakres badań:
- badania izolacyjności cieplnej przegród zewnętrznych,
- diagnostyka termiczna budynków,
- symulacje numeryczne budynków w zakresie przepływów cieplno-wilgotnościowych,
- projektowanie detali budowlanych pod kątem cieplno-wilgotnościowym,
- pomiary charakterystyki izolacyjności cieplnej „in situ",
- ocena energetyczna budynków,
- modernizacja energetyczna budynków istniejących,
- analizy skuteczności wykorzystania energii słonecznej w budownictwie,
- badania nietypowych przegród budowlanych,
- możliwości pasywnego i aktywnego wykorzystania energii słonecznej w budownictwie,
- wspomaganie projektowe architektury solarnej – symulacje komputerowe.

KIEROWNIK KATEDRY KONSTRUKCJI BUDOWLANYCH:
dr hab. inż. Łukasz Drobiec, prof. PŚ

Działalność naukowa:
- Doświadczalne badania wytrzymałościowe konstrukcji żelbetowych:
  - stref podporowych ustrojów słupowo-płytowych (przebicie),
  - ciągłych belek żelbetowych,
  - wielopolowych ustrojów słupowo-płytowych w sytuacji awaryjnej,
  - skuteczność zespolenia beton-beton na podstawie pomiarów dynamicznych.
- Laboratoryjne badania konstrukcji murowych:
  - w dwuosiowym stanie ściskania,
  - w złożonym stanie naprężenia – ścinanie wraz ze ściskaniem,
  - w złożonym stanie naprężenia – zginanie wraz ze ściskaniem.
- Badania konstrukcji metalowych, w tym:
  - nośności i sztywności podatnych połączeń na łączniki jednostronne w konstrukcjach z kształtowników giętych,
  - wytężenia dźwigarów z falistym środnikiem,
  - analizy modeli złożonych obiektów z uwzględnieniem imperfekcji,
  - wpływu wysokiej temperatury w czasie pożaru.
- Problemy trwałości konstrukcji żelbetowych:
  - termodynamiczne modelowanie korozji,
  - ochrona katodowa, elektrochemiczna ekstrakcja chlorków, realkalizacja skarbonatyzowanego betonu,
  - zaawansowane pomiary polaryzacyjne szybkości korozji zbrojenia,
  - badania ochronnych właściwości betonu,
  - ocena skuteczności działania inhibitorów.

Oferta usług technicznych:
- Ekspertyzy stanu technicznego i ocena bezpieczeństwa użytkowania obiektów budowlanych o konstrukcji żelbetowych, murowych, zespolonych i stalowych,
- Badania techniczne obiektów budowlanych:
  - dynamiczne – ośmiokanałowym 24 bitowym analizatorem drgań oraz czujnikami piezoelektrycznymi, laserowym i młotkiem modalnym,
  - lokalizacji zbrojenia – ferroskanerami Hilti FS10 i RV10,
  - wytrzymałości betonu – przyrządem CAPO-TEST, sklerometrami Schmidta, betonoskopem CT-1,
  - wystąpienia pustek, rozwarstwień i innych nieciągłości betonu – urządzeniem DOCter Impact-Echo,
  - zagrożenia korozją zbrojenia – urządzeniami do pomiaru potencjału stacjonarnego DRAM 02/CMT i rezystywności betonu DHC 04/CMT,
  - właściwości ochronnych betonu pobieranego ściernicą Profil Grinder Kit/German Instruments,
  - szybkości korozji zbrojenia – potencjostatem Referance 600 firmy Gamry.

KIEROWNIK KATEDRY PROCESÓW BUDOWLANYCH I FIZYKI BUDOWLI:
prof. dr hab. inż. Jan Ślusarek

Działalność naukowa:
- Badania odporności i trwałości materiałów budowlanych w warunkach symulowanych,
- Szacowanie trwałości materiałów budowlanych w środowisku atmosferycznym,
- Izolacyjność akustyczna. Ochrona przed hałasem w budynku. Prognoza i pomiary,
- Fizyka budowli,
- Akustyka środowiskowa. Akustyka budowlana. Technologia BIM.

Oferta techniczna:
- Diagnozowanie odporności i trwałości materiałów budowlanych w środowisku atmosferycznym,
- Oferta w zakresie prac usługowych dla przemysłu,
- Inwentaryzacje i ocena stanu technicznego budynków,
- Opinie i ekspertyzy w zakresie budownictwa ogólnego i fizyki budowli, w tym materiałów i wyrobów termoizolacyjnych i akustycznych,
- Laboratoryjne i terenowe badania izolacyjności akustycznej właściwej przegród i elementów budowlanych. Laboratoryjne i terenowe badania izolacyjności od dźwięków uderzeniowych. Laboratoryjne badania współczynnika pochłaniania dźwięku materiałów i obiektów budowlanych,
- Badania i ekspertyzy techniczne w zakresie ochrony cieplnej budynków,
- Pomiary i ocena hałasu w środowisku,
- Analizy i obliczenia rozkładu hałasu w środowisku,
- Projekty zabezpieczeń akustycznych.

Współpraca z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi:
- Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie", współpraca naukowo-dydaktyczna,
- Małopolskie Centrum Budownictwa Energooszczędnego przy Politechnice Krakowskiej, współpraca naukowa,
- FH Zittau-Goerlitz,
- Universidade da Beira Interior, Wydział Budownictwa, Covilhã, Portugalia.

KIEROWNIK PRACOWNI GEOMETRII I GRAFIKI INŻYNIERSKIEJ W KATEDRZE PROCESÓW BUDOWLANYCH I FIZYKI BUDOWLANEJ:
dr inż. arch. Monika Sroka-Bizoń

Pracownia prowadzi działalność naukową i dydaktyczną. Działalność dydaktyczną realizuje na wielu kierunkach studiów w zakresie przedmiotów związanych z teorią i praktyką odwzorowań geometrycznych, grafiką komputerową i technologią kształcenia. Pracownia posiada nowoczesne zaplecze techniczne - Dydaktyczną Pracownię Audiowizualną i Dydaktyczne Laboratoria Komputerowe. Działalność naukowa Pracowni jest poświęcona badaniu i tworzeniu nowych metod odwzorowań przestrzeni geometrycznej oraz ich zastosowaniom w praktyce inżynierskiej. Prowadzone są także badania związane z efektywnością nowych technologii dydaktycznych w obszarze nauczanych przedmiotów.
Pracownia Geometrii i Grafiki Inżynierskiej organizuje, od kilkudziesięciu lat, ogólnopolskie konferencje naukowe i dydaktyczne poświęcone geometrii komputerowej i dydaktyce nauczanych przedmiotów. Pracownicy Pracowni biorą czynny udział w konferencjach: International Conference for Geometry and Graphics, International Conference on Engineering Education oraz w międzynarodowych konferencjach prowadzonych przez Uniwersytety Techniczne Drezna i Bratysławy.
Pracownicy są członkami International Society for Geometry and Graphics (ISGG) oraz Polskiego Towarzystwa Geometrii i Grafiki Inżynierskiej (PTGiGI).
Główne kierunki badań naukowych - zagadnienia geometryczne związane z takimi dziedzinami jak: architektura i budownictwo, geologia, górnictwo i mechanika.
Wśród nich na szczególną uwagę zasługują:
- geometria numeryczna,
- geometria obiektów architektoniczno - budowlanych,
- geometria rzutowa,
- geometryczna problematyka w praktyce CAD/CAM,
- geometryczne aspekty występujące w systemach wizyjnych,
- geometryczne zagadnienia związane z problemami estetyki,
- grafika komputerowa,
- historia geometrii i technologii CAD,
- niestandardowe i standardowe rzutowania przestrzeni trójwymiarowej,
- restytucja modelu lub sceny danej rzutem albo rzutami,
- systemy ekspertowe związane z BHP,
- wybrane problemy wizualizacji i animacja komputerowa.

KIEROWNIK KATEDRY MECHANIKI I MOSTÓW:
dr hab. inż. Ryszard Walentyński, prof. PŚ

Działalność naukowa:
- Nieliniowe zagadnienia teorii konstrukcji i ich analiza numeryczna, w tym m.in.
  - statyka konstrukcji na terenach górniczych,
  - dynamika konstrukcji, m.in. na terenach górniczych,
  - oddziaływanie wiatru na konstrukcje o nietypowym kształcie,
  - współpraca konstrukcji z podłożem,
  - optymalizacja topologiczna,
  - analiza konstrukcji powłokowych i membranowych,
  - wzmacnianie konstrukcji murowych matami FRP.
- Modelowanie numeryczne problemów wymiany ciepła,
- Zagadnienia odwrotne przewodnictwa ciepła,
- Zadania w dziedzinie dynamicznego zachowania się nowoczesnych, lekkich konstrukcji mostowych oraz pod działaniem obciążeń o szczególnej dynamice lub przy dużych prędkościach,
- Badanie wpływu nowoczesnych technologii na nośność i trwałość konstrukcji,
- Systemy zarządzania informacją o budowli (BIM),
- Dynamika stochastyczna układów dyskretnych,
- Analiza układów statycznych i dynamicznych o parametrach niepewnych w ujęciu probabilistycznym i rozmytym,
- Analiza interwałowej w teorii konstrukcji, włączając w to analizę MES i MEB,
- Metody probabilistyczne i rozmyte w analizie niezawodności konstrukcji,
- Zagadnienia brzegowe teorii sprężystości i termosprężystości,
- Modelowanie układów kompozytowych, układów z mikrostrukturą, szczególnie periodyczną.

Oferta techniczna:
- Analiza konstrukcji budowlanych i mostowych zagrożonych i objętych wpływami eksploatacji górniczej - wpływy dynamiczne i statyczne,
- Analiza złożonych konstrukcji poddanych wpływom obciążenia wiatrem,
- Analiza ruchu i bezpieczeństwa w zjeżdżalniach wodnych,
- Wykonywanie inwentaryzacji, ocena stanu technicznego i określanie nośności obiektów, w tym nieniszczące dokonywanie lokalizacji zbrojenia i oceny wytrzymałości betonu.

Współpraca międzynarodowa:
- Kingston University, London, Wielka Brytania,
- Slovak University of Technology in Bratislava, Słowacja,
- Columbia University, New York, USA,
- Wolfram Research, Champaign-Urbana, USA.

KIEROWNIK PRACOWNI POD NAZWĄ: ZESPÓŁ BADAŃ TERENOWYCH W KATEDRZE MECHANIKI I MOSTÓW:

dr inż. Piotr Łaziński

Badania w zespole są wykonywane w ramach wdrożonego i akredytowanego systemu zarządzania jakością zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17025 i uwzględniają wymagania Zarządzenia nr 47 Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 10.08.2011 oraz Standardów Technicznych PKP PLK CNTK - Tom III dla modernizacji lub budowy linii kolejowych z 2009 r.

Akredytacja Zespołu Badań Terenowych Nr AB 1407 obejmuje:

- pomiar przemieszczeń z zastosowaniem czujników mechanicznych i indukcyjnych (zakres: 0÷100mm) według procedury PB-01 wydanie 7 z dnia 15.03.2015 r.,
- pomiar przemieszczeń z zastosowaniem niwelacji precyzyjnej (zakres: 0÷300mm) według procedury PB-01 wydanie 7 z dnia 15.03.2015 r.,
- pomiar osiadań podpór za pomocą niwelacji precyzyjnej (zakres: 0÷50mm) według procedury PB-01 wydanie 7 z dnia 15.03.2015 r.,
- pomiar ugięć przęseł (zakres: 0÷300mm) według procedury PB-01 wydanie 7 z dnia 15.03.2015 r.,
- pomiar przemieszczeń pionowych pod obciążeniem dynamicznym za pomocą czujników przemieszczeń (zakres: 0÷100mm) według normy PN-89/S-10050 i PN-S-10040:1999,
- pomiar przyspieszeń (zakres amplitud: ±50 m/s^2, zakres częstotliwości 0,5÷200 Hz) według procedury PB-02 wydanie 1 z dnia 15.03.2015 r.,
- pomiar odkształceń i naprężeń za pomocą tensometrii elektrooporowej (zakres amplitud ±2000μm/m) według procedury PB-03 wydanie 1 z dnia 15.03.2015 r.,
- pomiar drgań budynków przy wartości maksymalnej przyspieszenia drgań w pasmach 1/3 oktawowych (zakres amplitud: ±4,9 m/s^2, zakres częstotliwości 0,5÷200 Hz) według normy PN-B-02170:1985,
- pomiar drgań budynków przy wartości skutecznej przyspieszenia drgań w pasmach 1/3 oktawowych (zakres amplitud: ±4,9 m/s^2, zakres częstotliwości 0,5÷200 Hz) według normy PN-B-02170:1985.

Pracownia pod nazwą: Zespół Badań Terenowych współpracuje z wieloma firmami budowlanymi takimi jak Budimex, Mota-Engil, Strabag, Dragados, Intercor, Polimex-Mostostal, Poldim, Warbud, Mosty-Łódź, MSF, Doprastav, Energopol, Skanska, które uczestniczą w budowie i modernizacji infrastruktury drogowej i kolejowej w Polsce.
Na swoim koncie Zespół Badań Terenowych ma przebadanych ponad 800 obiektów na autostradach A1, A2, A4, A6, A18, na drogach szybkiego ruchu S1, S3, S7, S8, S14, S69, S89, na liniach kolejowych (również dużych prędkości >200 km/h) CMK, E65, E30, E59 i innych drogach krajowych i wojewódzkich.

KIEROWNIK KATEDRY INŻYNIERII BUDOWLANEJ:

prof. dr hab. inż. Jan Kubica

Działalność naukowa:

- Komputerowe metody nieliniowej analizy konstrukcji metodą elementów skończonych, w tym zagadnienia mechaniki konstrukcji betonowych i współpracy budowli z podłożem,
- Komputerowe wspomaganie projektowania konstrukcji budowlanych,
- Konstrukcyjne zastosowania betonów wysokiej wytrzymałości,
- Konstrukcje sprężone,
- Konstrukcje murowe,
- Konstrukcje drewniane i zespolone, drewniano-betonowe,
- Kompozyty w budownictwie,
- Inteligentne materiały i technologie w budownictwie.

Oferta techniczna:

- Ekspertyzy i opinie techniczne wszelkiego typu konstrukcji budowlanych i inżynierskich,
- Ocena wpływów górniczych deformacji podłoża na konstrukcje budowlane,
- Doradztwo w projektowaniu konstrukcji,
- Projektowanie zabezpieczeń budowli przed wpływem deformacji górniczych terenu,
- Projektowanie rekonstrukcji, wzmacniania i modernizacji konstrukcji budowlanych i inżynierskich.

Współpraca międzynarodowa:

- Koordynacja projektu Reprocity realizowanego w ramach 6 Programu Ramowego przez 11 ośrodków akademickich z 8 krajów europejskich,
- Universidade da Beira Interior, Wydział Budownictwa, Covilhã, Portugalia,
- Federation Internationale du Beton (fib),
- International Association for Bridge and Structural Engineering (IABSE),
- American Concrete Institute (ACI).

KIEROWNIK KATEDRY GEOTECHNIKI I DRÓG:

prof. dr hab. inż. Joanna Bzówka

Działalność naukowa

- Koncepcje i specyfikacje konstytutywnych modeli gruntów oraz doświadczalna identyfikacja ich parametrów,
- Numeryczna implementacja nowych modeli konstytutywnych,
- Analiza MES zagadnień interakcji budowli z podłożem gruntowym,
- Podstawy teoretyczno-doświadczalne projektowania posadowienia bezpośredniego, poduszek nośnych, pali, kolumn iniekcyjnych, wbijanych kolumn kamiennych, podłoża i nasypów zbrojonych geosyntetykami,
- Badania laboratoryjne i polowe gruntów naturalnych oraz odpadów kopalnianych jako materiału podłoży posadzek przemysłowych i nawierzchni drogowych oraz nasypów,
- Budownictwo komunikacyjne na terenach górniczych z uwzględnieniem teorii współpracy nawierzchni z podłożem,
- Geoinżynieria w budownictwie drogowym,
- Statyka i kinematyka budowli liniowych,
- Projektowanie, budowa i eksploatacja infrastruktury technicznej na terenach górniczych,
- Kompleksowa ocena warunków utrzymania i diagnostyki transportu oraz infrastruktury,
- Organizacja i zarządzanie infrastrukturą drogową,
- Logistyka i systemy transportowe,
- Identyfikacja parametrów modeli nawierzchni drogowych,
- Analiza zachowania się układów warstwowych nawierzchni drogowych,
- Badania laboratoryjne i terenowe materiałów stosowanych do budowy konstrukcji nawierzchni drogowych i podłoża nawierzchni,
- Badania zmienności parametrów nawierzchni drogowej i jej podłoża na terenach prowadzonej lub zakończonej eksploatacji górniczej,
- Zabezpieczenia i monitoring liniowych budowli komunikacyjnych na terenach czynnej i zakończonej eksploatacji górniczej,
- Badania i obliczanie przepustowości skrzyżowań drogowych,
- Badania i analizy natężeń ruchu drogowego w obszarach miejskich.

Oferta usług technicznych:

- Laboratoryjne i polowe badania fizyko-mechanicznych parametrów gruntów,
- Projektowanie geotechniczne,
- Nadzór geotechniczny,
- Projektowanie dróg i autostrad, dróg szynowych i lotnisk,
- Projektowanie dróg, obiektów inżynierskich i sieci na terenach eksploatacji górniczej,
- Badania i analiza natężeń ruchu drogowego,
- Pomiary geodezyjne i opracowanie map do celów projektowych,
- Pomiary geodezyjne związane z próbnymi obciążeniami konstrukcji budowlanych, inżynierskich i geotechnicznych,
- Ekspertyzy i opinie techniczne.

Współpraca międzynarodowa:

- Universidade da Beira Interior, Covilhã, Portugalia,
- University of Cassino and Southern Lazio, Cassino, Italy.

W artykule zamieszczono zdjęcia przekazane przez Autorkę.

◀ Laboratorium Budownictwa

▲ Wydział Budownictwa Politechniki Śląskiej – główny hol

COVID-19

Pomoc finansowa dla przedsiębiorców

Sobiesław Szefer

Pożyczka dla mikroprzedsiębiorcy jest jedną z form pomocy w ramach Tarczy Antykryzysowej. Przeznaczona powinna być na pokrycie bieżących kosztów działalności (art. 15 zzd ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych).

DLA KOGO?

Pożyczka w kwocie do 5000,00 zł w pierwotnym zamierzeniu, tj. w Tarczy 1.0, adresowana była wyłącznie do mikroprzedsiębiorców, którzy prowadzili działalność gospodarczą przed 01.03.2020 roku, o ile zatrudniali pracowników na dzień 29.02.2020. Obecnie, po wprowadzeniu modyfikacji w ramach Tarczy 2.0, wymóg zatrudniania pracowników już **nie istnieje. Oznacza to, że o pożyczkę mogą się starać mikroprzedsiębiorcy** którzy zatrudniają pracowników, jak i tacy którzy ich nie zatrudniają.

NA JAKI OKRES?

Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. W ustawie zawarto zastrzeżenie, że Rada Ministrów może ten okres spłaty w ustawie przedłużyć (jak na razie nie przedłużyła).

DEFINICJA MIKROPRZEDSIĘBIORCY

W rozumieniu ustawy jest to przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:
a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz
b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro.

NA CZYM POLEGA ATRAKCYJNOŚĆ TEJ POMOCY?

Pożyczka jest bardzo **nisko oprocentowana**, gdyż jej oprocentowanie jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski (obecna stopa redyskonta weksli to 0,55%), a co najważniejsze – na wniosek mikroprzedsiębiorcy pożyczka wraz z odsetkami podlega **umorzeniu** pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. We wniosku o umorzenie mikroprzedsiębiorca oświadcza, że prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. W ramach regulacji w Tarczy 2.0 wystarczy więc „tylko" utrzymać prowadzenie firmy (nie ma już wymogu utrzymania stanu zatrudnienia!) przez okres wspomnianych trzech miesięcy od dnia **udzielenia pożyczki** (a nie od dnia złożenia wniosku!).
Oświadczenie potwierdzające prowadzenie działalności przez ww. okres mikroprzedsiębiorca składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia." Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

NA JAKI CEL MA BYĆ PRZEZNACZONA POŻYCZKA?

Pożyczka musi być przeznaczona na pokrycie bieżących kosztów działalności i, co równie ważne, jest przeznaczona na przeciwdziałanie negatywnym skutkom COVID-19. Oznacza to, że kiedyś ta „marchewka" w postaci pożyczki i jej umorzenia może doczekać się „kija" w postaci weryfikacji czy przedsiębiorca rzeczywiście wydał te środki na pokrycie kosztów swojej działalności (weryfikacja jak przy standardowym kredycie), a dodatkowo - czy te wydatki można przypisać przeciwdziałaniu skutkom wywołanym przez pandemię. Nie jest to więc - jak sądzą niektórzy - łatwo pozyskana „kasa", bo kiedyś przyjdzie nam przynajmniej wykazać na co poszła.

DO KOGO KIERUJEMY WNIOSEK O POŻYCZKĘ A POTEM O JEJ UMORZENIE?

Wszystkie formalności załatwiamy w Powiatowym Urzędzie Pracy (PUP).
Musimy w tym celu złożyć wniosek o pożyczkę, załącznik do wniosku i podpisać umowę pożyczki (wzory w dalszej części artykułu). Wniosek co do zasady należy składać w formie elektronicznej. Niektóre PUP przyjmują wnioski w wersji papierowej dostarczane za pomocą tradycyjnej poczty lub przez wrzutnię. Jednakże z moich doświadczeń - ze względu na zmieniające się często wzory formularzy tych wniosków - zdecydowanie lepszym rozwiązaniem jest właśnie wypełnienie wniosku znajdującego się na stronie danego PUP właściwego wg siedziby mikroprzedsiębiorcy lub wchodząc na stronę: www.praca.gov.pl (potem niebiesko-biała zakładka „Tarcza antykryzysowa", a następnie żółty symbol „Wniosek o udzielenie pożyczki ..... oznaczenie PSZ--PKDG"), bowiem wypełniając formularz elektroniczny mamy pewność, że jest to najnowsza jego wersja.
Formularz należy podpisać profilem zaufanym lub podpisem elektronicznym.
Wnioski kierujemy do PUP właściwego wg siedziby (miejsca zamieszkania) przedsiębiorcy.

CO ROBIMY Z ZAŁĄCZNONĄ UMOWĄ O POŻYCZKĘ?

Należy ją jedynie zapisać np. na pulpicie (komputera) i załączyć do wniosku o pożyczkę w chwili wysyłania i podpisywania wniosku w wersji elektronicznej. W przypadku gdy wniosek będziemy chcieli wysłać pocztą tradycyjną lub dostarczyć do PUP, musimy umowę pożyczki wydrukować i podpisać ręcznie.

CO W PRZYPADKU SPÓŁEK CYWILNYCH?

W przypadku spółek cywilnych przedsiębiorcą jest każdy ze wspólników. UWAGA !!! Spółka cywilna NIE jest przedsiębiorcą, więc nie może składać wniosku o pożyczkę. Pierwotnie były interpretacje, że w przypadku spółki cywilnej to ona składa wniosek (a dokładnie wspólnicy w jej imieniu), jednakże teraz - po wyjaśnieniach Białostockiego PUP - wydaje się jasnym to co wynika wprost z przepisów, iż wniosek o pożyczkę składa każdy ze wspólników spółki cywilnej, bo to ci wspólnicy są przedsiębiorcami a nie spółka cywilna.

CO W PRZYPADKU POZOSTAŁYCH SPÓŁEK OSOBOWYCH?

W przypadku spółki jawnej i komandytowej to te spółki są przedsiębiorcami a NIE ich wspólnicy, więc wniosek składa jedynie spółka osobowa.

KOMENTARZ DO WYPEŁNIENIA WNIOSKU I ZAŁĄCZNIKA

Wniosek
Części A, B C nie wymagają dodatkowego komentarza w kontekście załączonego wzoru wypełnionego wniosku. W części D należy zwrócić uwagę na pkt. 7 „ZOBOWIĄZUJĘ SIĘ, ŻE WYKORZYSTAM ŚRODKI POŻYCZKI ZGODNIE Z JEJ PRZEZNACZENIEM", gdyż tutaj możliwym wydaje się, iż PUP może weryfikować w późniejszym czasie sposób wykorzystania pożyczki.
Załącznik do wniosku
W części A na uwagę zasługuje pkt.2 – typ działalności; wpisujemy tutaj symbol PKD z naszego wpisu do CEiDG.
W części B - w przypadku prowadzenia księgowości w postaci podatkowej księgi przychodów i rozchodów lub ryczałtu ewidencjonowanego - wypełniamy pole „nie dotyczy", gdyż określenie zależności danych zawartych we wniosku jest niemożliwe na podstawie prowadzonej księgowości.
W przypadku prowadzenia pełnej księgowości (ksiąg handlowych) należy dokonać analizy, które z kryteriów możemy spełniać.
Część C - moim zdaniem w przypadku mikroprzedsiębiorcy, który wnioskował o zwolnienie z płacenia składek ZUS za okres marzec, kwiecień i maj nie można mówić iż „uzyskał już pomoc publiczną", co oznacza że powinien w tym przypadku wypełnić pole NIE. Natomiast w przypadku otrzymania już innej pomocy publicznej należy wypełnić odpowiednie pola załącznika. Fakt otrzymania innej pomocy publicznej nie musi oznaczać braku możliwości skorzystania z tej formy pomocy. Istnieją tezy, iż wnioskowanie o ww. pożyczkę może kolidować z uzyskiwaniem pomocy w ramach dofinansowania do wynagrodzeń pracowników z FGŚP, ale tylko w przypadku gdy otrzymaną pożyczkę przeznaczy ktoś na dofinansowanie płac.

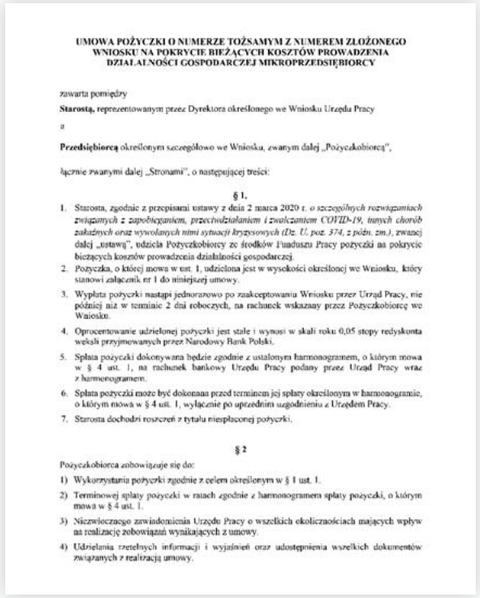

UMOWA POŻYCZKI O NUMERZE TOŻSAMYM Z NUMEREM ZŁOŻONEGO WNIOSKU NA POKRYCIE BIEŻĄCYCH KOSZTÓW PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ MIKROPRZEDSIĘBIORCY

zawarta pomiędzy

Starostą, reprezentowanym przez Dyrektora określonego we Wniosku Urzędu Pracy

a

Przedsiębiorcą określonym szczegółowo we Wniosku, zwanym dalej „Pożyczkobiorcą",

łącznie zwanymi dalej „Stronami", o następującej treści:

§ 1.

1. Starosta, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.)*, zwanej dalej „ustawą", udziela Pożyczkobiorcy ze środków Funduszu Pracy pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.
2. Pożyczka, o której mowa w ust. 1, udzielona jest w wysokości określonej we Wniosku, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej umowy.
3. Wypłata pożyczki nastąpi jednorazowo po zaakceptowaniu Wniosku przez Urząd Pracy, nie później niż w terminie 2 dni roboczych, na rachunek wskazany przez Pożyczkobiorcę we Wniosku.
4. Oprocentowanie udzielonej pożyczki jest stałe i wynosi w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.
5. Spłata pożyczki dokonywana będzie zgodnie z ustalonym harmonogramem, o którym mowa w § 4 ust. 1, na rachunek bankowy Urzędu Pracy podany przez Urząd Pracy wraz z harmonogramem.
6. Spłata pożyczki może być dokonana przed terminem jej spłaty określonym w harmonogramie, o którym mowa w § 4 ust. 1, wyłącznie po uprzednim uzgodnieniu z Urzędem Pracy.
7. Starosta dochodzi roszczeń z tytułu niespłaconej pożyczki.

§ 2

Pożyczkobiorca zobowiązuje się do:

1) Wykorzystania pożyczki zgodnie z celem określonym w § 1 ust. 1.
2) Terminowej spłaty pożyczki w ratach zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki, o którym mowa w § 4 ust. 1.
3) Niezwłocznego zawiadomienia Urzędu Pracy o wszelkich okolicznościach mających wpływ na realizację zobowiązań wynikających z umowy.
4) Udzielania rzetelnych informacji i wyjaśnień oraz udostępnienia wszelkich dokumentów związanych z realizacją umowy.

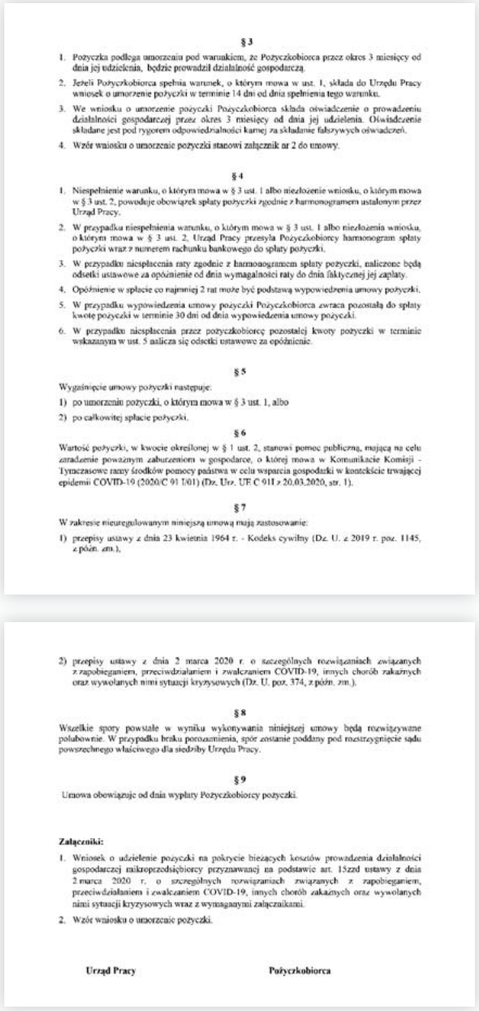

§ 3

1. Pożyczka podlega umorzeniu pod warunkiem, że Pożyczkobiorca przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia, będzie prowadził działalność gospodarczą.
2. Jeżeli Pożyczkobiorca spełnia warunek, o którym mowa w ust. 1, składa do Urzędu Pracy wniosek o umorzenie pożyczki w terminie 14 dni od dnia spełnienia tego warunku.
3. We wniosku o umorzenie pożyczki Pożyczkobiorca składa oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia. Oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
4. Wzór wniosku o umorzenie pożyczki stanowi załącznik nr 2 do umowy.

§ 4

1. Niespełnienie warunku, o którym mowa w § 3 ust. 1 albo niezłożenie wniosku, o którym mowa w § 3 ust. 2, powoduje obowiązek spłaty pożyczki zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Urząd Pracy.
2. W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w § 3 ust. 1 albo niezłożenia wniosku, o którym mowa w § 3 ust. 2, Urząd Pracy przesyła Pożyczkobiorcy harmonogram spłaty pożyczki wraz z numerem rachunku bankowego do spłaty pożyczki.
3. W przypadku niespłacenia raty zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki, naliczone będą odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia wymagalności raty do dnia faktycznej jej zapłaty.
4. Opóźnienie w spłacie co najmniej 2 rat może być podstawą wypowiedzenia umowy pożyczki.
5. W przypadku wypowiedzenia umowy pożyczki Pożyczkobiorca zwraca pozostałą do spłaty kwotę pożyczki w terminie 30 dni od dnia wypowiedzenia umowy pożyczki.
6. W przypadku niespłacenia przez pożyczkobiorcę pozostałej kwoty pożyczki w terminie wskazanym w ust. 5 nalicza się odsetki ustawowe za opóźnienie.

§ 5

Wygaśnięcie umowy pożyczki następuje:

1) po umorzeniu pożyczki, o którym mowa w § 3 ust. 1, albo
2) po całkowitej spłacie pożyczki.

§ 6

Wartość pożyczki, w kwocie określonej w § 1 ust. 2, stanowi pomoc publiczną, mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Komunikacie Komisji - Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1).

§ 7

W zakresie nieuregulowanym niniejszą umową mają zastosowanie:

1) przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145, z późn. zm.),

§ 8

Wszelkie spory powstałe w wyniku wykonywania niniejszej umowy będą rozwiązywane polubownie. W przypadku braku porozumienia, spór zostanie poddany pod rozstrzygnięcie sądu powszechnego właściwego dla siedziby Urzędu Pracy.

§ 9

Umowa obowiązuje od dnia wypłaty Pożyczkobiorcy pożyczki.

Załączniki:

1. Wniosek o udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy przyznawanej na podstawie art. 15zzd ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych wraz z wymaganymi załącznikami.
2. Wzór wniosku o umorzenie pożyczki.

Urząd Pracy **Pożyczkobiorca**

KIEDY PISZEMY O UMORZENIE?

Jeśli przedsiębiorca przez okres trzech miesięcy będzie kontynuował działalność, wtedy może napisać wniosek o umorzenie tej pożyczki. Konkretny wzór wniosku o umorzenie (którego wypełnienia należy spodziewać się w okolicach miesiąca czerwca lub lipca) należy pobrać ze strony PUP właściwego dla siedziby przedsiębiorcy.

Na koniec warto wspomnieć, iż większość przedsiębiorców mogących korzystać z ww. pożyczki z pewnością skorzystała ze zwolnienia z płacenia składek ZUS za okres marzec, kwiecień i maj.

Niektórzy z tych przedsiębiorców mogli skorzystać z dodatkowej ulgi w postaci wypłaty tzw. „postojowego z ZUS" w przypadku gdy w wyniku COVID-19 mieli postój w firmie.

Należy wspomnieć także, iż przedsiębiorcy NIEZATRUDNIAJĄCY pracowników zgodnie z art. 15 zzc mają prawo do starania się o wypłatę środków na dofinansowanie kosztów prowadzenia działalności (na cele inne niż otrzymana pożyczka!).

KILKA MITÓW WOKÓŁ TEJ POMOCY...

- nie jest prawdą, że dla celów starania się o pożyczkę liczy się kryterium wysokości obrotów w miesiącu poprzednim;
- nie jest prawdą by PUP mógł ograniczać czas starania się o ww. pożyczkę – brak jest ustawowych przesłanek do takiego ograniczenia;
- nie jest prawdą, iż otrzymanie tej pomocy uzależnione jest od spadku obrotów u przedsiębiorcy.

PODSUMOWUJĄC

Wspomniana pomoc jest ciekawym krótkofalowym rozwiązaniem dla mikroprzedsiębiorców, której pozyskanie jest wprawdzie trudniejsze technicznie (wypełnienie wniosku na stronie PUP) niż zwolnienia z opłacania składek ZUS, o którym mowa w art. 31 zo, jednakże niewymagającym dużej ilości danych do wniosku.

Z OSTATNIEJ CHWILI

O wiele większe formy pomocy możliwe są do otrzymania ze środków PFR dla mikroprzedsiębiorców zatrudniających przynajmniej 1 pracownika. Kwoty pomocy wynoszą od 12.000 zł do 36.000 zł na jednego pracownika, w zależności od tego jaki spadek obrotów odnotował mikroprzedsiębiorca; UWAGA! musi mieć przynajmniej 25% spadku obrotów, ale o tym w następnym odcinku... ■

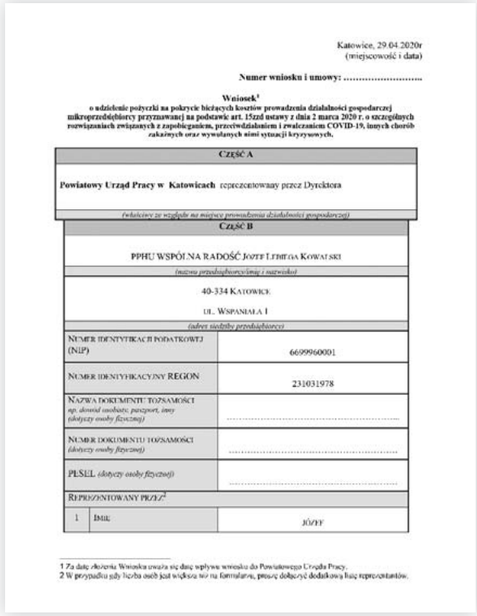

Katowice, 29.04.2020r
(miejscowość i data)

Numer wniosku i umowy: .....

Wniosek[1]
o udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy przyznawanej na podstawie art. 15zzd ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

CZĘŚĆ A

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach reprezentowany przez Dyrektora

(właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej)

CZĘŚĆ B

PPHU WSPÓLNA RADOŚĆ JÓZEF LEBIEDA KOWALSKI

(nazwa przedsiębiorcy/imię i nazwisko)

40-334 KATOWICE

UL. WSPANIAŁA 1

(adres siedziby przedsiębiorcy)

NUMER IDENTYFIKACJI PODATKOWEJ (NIP)	6699960001
NUMER IDENTYFIKACYJNY REGON	231031978
NAZWA DOKUMENTU TOŻSAMOŚCI *np. dowód osobisty, paszport, inny (dotyczy osoby fizycznej)*	.....
NUMER DOKUMENTU TOŻSAMOŚCI *(dotyczy osoby fizycznej)*	.....
PESEL *(dotyczy osoby fizycznej)*	.....
REPREZENTOWANY PRZEZ[2]	
1 IMIĘ	JÓZEF
NAZWISKO	LEBIEDA KOWALSKI
NAZWA DOKUMENTU TOŻSAMOŚCI *(dowód osobisty, paszport, inny)*	DOWÓD OSOBISTY
NUMER DOKUMENTU TOŻSAMOŚCI	MNS311152
PESEL	61061605329
2 IMIĘ	.....
NAZWISKO	.....
NAZWA DOKUMENTU TOŻSAMOŚCI *(dowód osobisty, paszport, inny)*	.....
NUMER DOKUMENTU TOŻSAMOŚCI	.....
PESEL	.....
ADRES E-MAIL	LEBIEDA.KOWALSKI@GMAIL.PL
TELEFON KONTAKTOWY	694422770
DANE OSOBY SKŁADAJĄCEJ WNIOSEK[3] IMIĘ	JÓZEF
NAZWISKO	LEBIEDA KOWALSKI

CZĘŚĆ C

WNOSZĘ O PRZYZNANIE POŻYCZKI:	5000,00	
	(kwota pożyczki do wysokości 5 tys. zł)	
W ZAKRESIE WYKONYWANEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ POSIŁUGUJE SIĘ RACHUNKIEM:	BANKOWYM	X
	W SPÓŁDZIELCZEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWEJ	
(Proszę zaznaczyć odpowiednią kratkę i podać numer rachunku)	43 1140 2020 0000 0000 1234 4321	
	(numer rachunku)	

DO WNIOSKU DOŁĄCZAM: *(proszę zaznaczyć odpowiednią kratkę)*

1	FORMULARZ INFORMACJI PRZEDSTAWIANYCH PRZY UBIEGANIU SIĘ O POMOC REKOMPENSUJĄCĄ NEGATYWNE KONSEKWENCJE EKONOMICZNE Z POWODU COVID-19	X
2	KOPIĘ PEŁNOMOCNICTWA *(jeśli dotyczy)*	

CZĘŚĆ D

Oświadczam, że:

1	ZAPOZNAŁEM SIĘ Z ZASADAMI UBIEGANIA SIĘ O ŚRODKI FUNDUSZU PRACY NA UZYSKANIE POŻYCZKI DLA MIKROPRZEDSIĘBIORCY.
2	WSZYSTKIE INFORMACJE, KTÓRE ZAWARŁEM W NINIEJSZYM WNIOSKU ORAZ DANE ZAMIESZCZONE W ZAŁĄCZONYCH DOKUMENTACH SĄ PRAWDZIWE.
3	JESTEM MIKROPRZEDSIĘBIORCĄ W ROZUMIENIU ART. 7 UST. 1 PKT 1 USTAWY Z DNIA 6 MARCA 2018 R. PRAWO PRZEDSIĘBIORCÓW (DZ.U. Z 2019 R. POZ. 1292)*
4	PROWADZIŁEM DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ PRZED DNIEM 1 MARCA 2020 R.
5	NIE OTRZYMAŁEM NIGDY POŻYCZKI PRZYZNAWANEJ NA PODSTAWIE ART. 15ZZD USTAWY Z DNIA 2 MARCA 2020 R. O SZCZEGÓLNYCH ROZWIĄZANIACH ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM, PRZECIWDZIAŁANIEM I ZWALCZANIEM COVID-19, INNYCH CHORÓB ZAKAŹNYCH ORAZ WYWOŁANYCH NIMI SYTUACJI KRYZYSOWYCH.
6	NIE ZŁOŻYŁEM WNIOSKU O UDZIELENIE POŻYCZKI NA POKRYCIE BIEŻĄCYCH KOSZTÓW PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ MIKROPRZEDSIĘBIORCY PRZYZNAWANEJ NA PODSTAWIE ART. 15ZZD USTAWY Z DNIA 2 MARCA 2020 R. O SZCZEGÓLNYCH ROZWIĄZANIACH ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM, PRZECIWDZIAŁANIEM I ZWALCZANIEM COVID-19, INNYCH CHORÓB ZAKAŹNYCH ORAZ WYWOŁANYCH NIMI SYTUACJI KRYZYSOWYCH W INNYM POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY, NIŻ WSKAZANY WE WNIOSKU.
7	ZOBOWIĄZUJĘ SIĘ, ŻE WYKORZYSTAM ŚRODKI POŻYCZKI ZGODNIE Z JEJ PRZEZNACZENIEM.

*Mikroprzedsiębiorca oznacza przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:
a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz
b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych o równowartości równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro.

OŚWIADCZAM, ŻE INFORMACJE I OŚWIADCZENIA PODANE PRZEZE MNIE WE WNIOSKU SĄ ZGODNE Z PRAWDĄ. JESTEM ŚWIADOMY ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA ZŁOŻENIE FAŁSZYWEGO OŚWIADCZENIA.

.....
(podpis, z podaniem imienia i nazwiska przedsiębiorcy lub osoby (osób) uprawnionej (uprawnionych) do składania oświadczeń woli w imieniu przedsiębiorcy

1 Za datę złożenia Wniosku uważa się datę wpływu wniosku do Powiatowego Urzędu Pracy.
2 W przypadku gdy liczba osób jest większa niż na formularzu, proszę dołączyć dodatkową listę reprezentantów.
3 Jeżeli dla osoby składającej wniosek wymagane jest pełnomocnictwo, należy je obowiązkowo załączyć do wniosku.

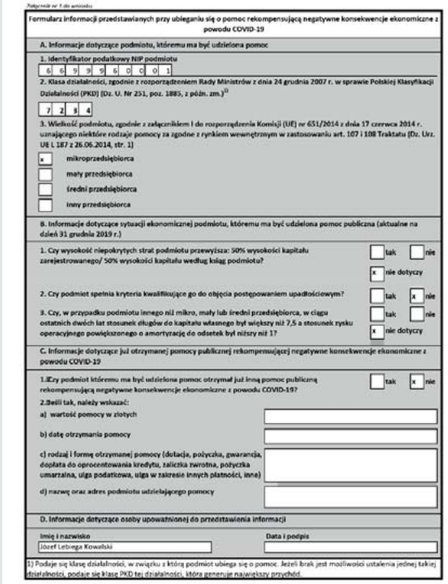

Załącznik nr 3 do wniosku

Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc rekompensującą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19

A. Informacje dotyczące podmiotu, któremu ma być udzielona pomoc

1. Identyfikator podatkowy NIP podmiotu

6	6	9	9	6	0	0	0	0	1	

2. Klasa działalności, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.)[1]

7	2	9	4

3. Wielkość podmiotu, zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1)

- [x] mikroprzedsiębiorca
- [ ] mały przedsiębiorca
- [ ] średni przedsiębiorca
- [ ] inny przedsiębiorca

B. Informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej podmiotu, któremu ma być udzielona pomoc publiczna (aktualne na dzień 31 grudnia 2019 r.)

1. Czy wysokość niepokrytych strat podmiotu przewyższa 50% wysokości kapitału zarejestrowanego/ 50% wysokości kapitału według ksiąg podmiotu? — [ ] tak [x] nie dotyczy
2. Czy podmiot spełnia kryteria kwalifikujące go do objęcia postępowaniem upadłościowym? — [ ] tak [x] nie
3. Czy, w przypadku podmiotu innego niż mikro, mały lub średni przedsiębiorca, w ciągu ostatnich dwóch lat stosunek długów do kapitału własnego był większy niż 7,5 a stosunek zysku operacyjnego powiększonego o amortyzację do odsetek był niższy niż 1? — [ ] tak [x] nie dotyczy

C. Informacje dotyczące już otrzymanej pomocy publicznej rekompensującej negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19

1. Czy podmiot któremu ma być udzielona pomoc otrzymał już inną pomoc publiczną rekompensującą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19? — [ ] tak [x] nie
2. Jeśli tak, należy wskazać:
   a) wartość pomocy w złotych
   b) datę otrzymania pomocy
   c) rodzaj i formę otrzymanej pomocy (dotacja, pożyczka, gwarancja, dopłata do oprocentowania kredytu, zaliczka zwrotna, pożyczka umarzalna, ulga podatkowa, ulga w zakresie innych płatności, inne)
   d) nazwę oraz adres podmiotu udzielającego pomocy

D. Informacje dotyczące osoby upoważnionej do przedstawiania informacji

Imię i nazwisko	Data i podpis
Józef Lebioga Kowalski	

1) Podaje się klasę działalności, w związku z którą podmiot ubiega się o pomoc. Jeżeli brak jest możliwości ustalenia jednej takiej działalności, podaje się klasę PKD tej działalności, która generuje największy przychód.

COVID-19

Czy możliwa jest zmiana umowy z powodu COVID-19?

mgr inż. Piotr Wyrwas

Wybuch pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 przeszedł już z fazy doraźnych działań podejmowanych z dnia na dzień w fazę stabilizacji, w której trzeba zacząć normalnie funkcjonować pomimo wprowadzonych ograniczeń oraz nowych procedur bezpieczeństwa.

Jest to dobry czasn na podjecie próby oszacowania strat wynikających z działań doraźnych podejmowanych na budowie, jak i działań systemowych podejmowanych na skutek zmian prawnych. Jako straty będziemy rozumieć zarówno opóźnienia, jak i dodatkowe koszty realizacji inwestycji.

Przyjrzyjmy się zatem wpływowi epidemii COVID-19 na wielkość strat wykonawcy, które mogą wystąpić przy realizacji inwestycji. Aby zrobić to w sposób uporządkowany, powinniśmy dokonać ich wstępnej klasyfikacji, biorąc pod uwagę okoliczności ich powstania.

Pierwsza grupa to straty wywołane bezpośrednią sytuacją spowodowaną wystąpieniem epidemii COVID-19 jako klęski żywiołowej (*vis naturalis*), do której można zaliczyć utrudnienia wynikające z zakłócenia dostaw, polegającego na ich opóźnieniu lub całkowitym wstrzymaniu, opóźnienia prac przez podwykonawców, utrudnienia w dostępie do sprzętu lub usług specjalistycznych. W głównej mierze wynikają one z bezpośredniego wpływu epidemii COVID-19 na funkcjonowanie innych podmiotów (w szczególności podwykonawców, dostawców, usługodawców itp.). Można wskazać, że są to przyczyny wyjątkowe, charakteryzujące się tym, że:

a) są one niezależne od stron umowy – występują poza strukturą przedsiębiorstwa wykonawcy i zamawiającego;
b) nie były możliwe do przewidzenia w chwili zawierania umowy (przy czym nie chodzi tu o absolutną niemożliwość przewidzenia jakiegoś zdarzenia, lecz o mały stopień prawdopodobieństwa jego pojawienia się w określonej sytuacji w świetle obiektywnej oceny wydarzeń);
c) brak było racjonalnej możliwości zabezpieczenia się wykonawcy przed ich wystąpieniem oraz wynikającymi z nich skutkami;
d) okoliczność wpływa na realizację umowy.

Powyższe cechy wskazują, że można je zakwalifikować jako wystąpienie siły wyższej (co jest zgodne z obiektywną koncepcją siły wyższej zawartą w uchwale SN z dnia 13 grudnia 2007 r., III CZP 100/2007). Uwarunkowania związane z tym zakresem przestawione zostały w artykule „Budowanie w czasach SARS-CoV-2 a siła wyższa" opublikowanym w „Inżynierze budownictwa", nr 4/2020.

Dla porządku należy przypomnieć, że w tym przypadku dochodzenie odszkodowania (w szczególności zmiana terminu realizacji umowy) jest możliwe na podstawie przepisów art. 471 oraz art. 357[1] kodeksu cywilnego. Dla kontraktów realizowanych w formule FIDIC podstawą dochodzenia odszkodowania będą zapisy klauzuli 19 „Siła Wyższa" (dla FIDIC 1999) lub klauzuli 18 „Zdarzenia nadzwyczajne" (dla FIDIC 2017).

Druga grupa strat przy realizacji inwestycji budowlanych będzie konsekwencją uregulowań zawartych w aktach władzy (*vis imperii*), tj.: ustawach i rozporządzaniach wprowadzonych do obiegu prawnego związanych z ogłoszeniem na terenie Polski stanu epidemii COVID-19. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy wydano już kilkadziesiąt aktów prawnych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Jedna z najistotniejszych zmian dotyczy uwzględniania utrudnień związanych z epidemią COVID-19 przy realizacji zamówień publicznych. Zmiana ta została wprowadzona Ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 568). W myśl ww. ustawy:

*1. Strony umowy w sprawie zamówienia publicznego niezwłocznie, wzajemnie **informują się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić.** Strony umowy potwierdzają ten wpływ dołączając do informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, oświadczenia lub dokumenty, które mogą dotyczyć w szczególności:*
1) nieobecności pracowników lub osób świadczących pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, które uczestniczą lub mogłyby uczestniczyć w realizacji zamówienia;
(...);
4) wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych;
5) okoliczności, o których mowa w pkt 1–4, w zakresie, w jakim dotyczą one podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy.
2. Każda ze stron umowy, o której mowa w ust. 1, może żądać przedstawienia dodatkowych oświadczeń lub dokumentów potwierdzających wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy. (...)
*4. Zamawiający, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, o których mowa w ust. 1, mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy, o której mowa w ust. 1, **może w uzgodnieniu z wykonawcą dokonać zmiany umowy,** o której mowa w art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, w szczególności przez:*
1) zmianę terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowe zawieszenie wykonywania umowy lub jej części,
2) zmianę sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych,
3) zmianę zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia wykonawcy – o ile wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy.

Z analizy powyższego zapisu wynika, że w przypadku odpowiedniego udokumentowania utrudnień i strat przy realizacji umowy strony mogą dokonać zmiany umowy zarówno w zakresie terminu realizacji, jak również w zakresie wzrostu wynagrodzenia.

Odpowiednie dokumentowanie utrudnień i strat powinno obejmować następujące informacje:

1. Rodzaj prac / robót objętych utrudnieniem (warto również wskazać na odpowiadającą pozycję w harmonogramie robót).
2. Przyczyna utrudnienia, najlepiej z odwołaniem się do konkretnego przepisu prawa, który jest przyczyną utrudnienia lub innej obiektywnej okoliczności.
3. Wyszczególnienie personelu (kadry kierowniczej i robotników), którego dotyczy dane utrudnienie (z określeniem liczby osób).
4. Wyszczególnienie materiałów, sprzętu lub urządzeń, których dotyczy dane utrudnienie (z określeniem ich ilości).
5. Okres występowania – określenie początku i końca wystąpienia zakłóceń).
6. Określenie czy dane utrudnienie dotyczy generalnego wykonawcy, podwykonawcy, dalszego podwykonawcy, dostawcy lub usługodawcy (należy podać nazwę podmiotu, którego dotyczy utrudnienie).
7. Wskazanie wszelkich dokumentów, które mogą potwierdzać wystąpienie utrudnienia (kopie raportów dziennych, korespondencji, maili itp.).
8. Szacowane przez wykonawcę konsekwencje utrudnień.
9. Opis działań podjętych przez wykonawcę w celu zapobieżenia skutkom lub ograniczeniu skutków utrudnień i strat.

Poniżej, na podstawie kilku przykładów zaczerpniętych z realizowanych aktualnie inwestycji infrastrukturalnych, postaram się przybliżyć niektóre aspekty związane z dokumentowaniem utrudnień.

PRZYKŁAD 1
OBOWIĄZKOWA KWARANTANNA PO STYCZNOŚCI Z OSOBĄ ZAKAŻONĄ

Pracownicy wytwórni mas bitumicznych w ramach przygotowania do sezonu budowlanego prowadzili remont urządzeń wytwórni. W trakcie remontu jeden z pracowników zachorował na COVID-19. Wszy-

scy pracownicy zostali objęci 14-dniową kwarantanną w miejscu zamieszkania. Wytwórnia nie mogła rozpocząć produkcji w zakładanym terminie.

Obowiązek kwarantanny wynika z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 marca 2020 r. w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego oraz okresu obowiązkowej kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 376). §11. ust. 2 stanowi: *Okresy obowiązkowej kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego wynoszą: (...) 14 dni – w przypadku choroby wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) oraz bliskowschodniego zespołu niewydolności oddechowej (MERS), (...) – licząc od ostatniego dnia styczności.*

Strata wytwórni mas bitumicznych może dotyczyć: poniesienia kosztów wypłaty zasiłku chorobowego dla pracowników objętych kwarantanną (pracodawca jest zobowiązany do wypłaty zasiłku chorobowego przez pierwsze 33 dni zwolnienia lekarskiego pracownikom przebywającym na kwarantannie, którzy otrzymali zwolnienie na zasadach ogólnych lub w przypadku gdy decyzja o kwarantannie wydana będzie przez inspektora sanitarnego, bowiem ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zrównuje niezdolność do pracy w takich przypadkach z niezdolnością do pracy z powodu choroby i na takich samych zasadach jest wypłacane albo wynagrodzenie chorobowe, albo zasiłek chorobowy), konieczności zatrudnienia specjalistycznej firmy celem dokończenia remontu wytwórni, opóźnień w uruchomieniu wytwórni, strat związanych z niezrealizowanymi zleceniami.

PRZYKŁAD 2
OBOWIĄZKOWA KWARANTANNA PO POWROCIE Z ZAGRANICY

Firma budowlana realizuje kontrakty w Europie (Francja, Łotwa) oraz na terenie Polski. Kontrakty dotyczą prac montażowych na liniach WN realizowanych zwykle w okresie ok. 30 dni. Po realizacji kontraktu zagranicznego każdy z delegowanych pracowników musi odbyć obowiązkową kwarantannę w miejscu zamieszkania lub pobytu przez okres 14 dni. Firma nie może rozpocząć realizacji kolejnych kontraktów.

Obowiązek kwarantanny po powrocie z zagranicy wynika z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 433). Zgodnie z §2. ust. 2 rozporządzenia: *W okresie, o którym mowa w ust. 1,* [od dnia 15 marca 2020 r. do odwołania; przyp. autora] *osoba przekraczająca granicę państwową, w celu udania się do swojego miejsca zamieszkania lub pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązana (...) odbyć, po przekroczeniu granicy państwowej, obowiązkową kwarantannę, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, trwającą 14 dni, licząc od dnia następującego po przekroczeniu tej granicy.*

Warto zwrócić uwagę, że w tym przypadku konsekwencje wynikające z realizacji jednego kontraktu mają wpływ na możliwość realizacji dalszych kontraktów, które nie są ze sobą powiązane. Strata firmy budowlanej może dotyczyć: poniesienia kosztów zasiłku chorobowego dla pracowników objętych kwarantanną, braku możliwości terminowego wywiązania się z realizacji kolejnych kontraktów, opóźnienia płatności, zamrożenia środków obrotowych w przypadku konieczności wyprzedzających zakupów materiałów do realizacji kontraktu, braku możliwości pozyskania nowych zleceń, zmniejszenia obrotów, wyższych kosztów działalności.

PRZYKŁAD 3
ZAKAZ ZGROMADZEŃ

Geodeta w ramach realizacji inwestycji zobowiązany jest do wydzielenia granic nowego pasa drogowego. W tym celu musi przeprowadzić postępowanie podziałowe wymagające ustalenia przebiegu granic, a w konsekwencji udziału właściciela nieruchomości podlegającej podziałowi oraz właścicieli działek sąsiednich. Wymaga to powiadomienia właścicieli oraz zorganizowania spotkania na gruncie. Pomimo wysłania zawiadomień z odpowiednim wyprzedzeniem właściciele nieruchomości nie stawili się na gruncie. W konsekwencji nie doszło do podpisania protokołu z czynności przyjęcia granic nieruchomości podlegającej podziałowi, co uniemożliwia zakończenie procedury podziału nieruchomości.

Powyższe zagadnienie dotyczy co najmniej kilku kwestii, które podlegają specjalnym regulacjom w ramach COVID-19. Są to m.in. zakaz zgromadzeń, wykonywanie czynności służbowych oraz bieg terminów w postępowaniach administracyjnych.

Przepisy dotyczące zakazu zgromadzeń zostały ujęte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 433). W § 9 określono, że: *1. W okresie, o którym mowa w § 1, zakazuje się organizowania zgromadzeń w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 631). 2. Zakazu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, w przypadku gdy liczba uczestników zgromadzenia wynosi nie więcej niż 50 osób, wliczając w to organizatora i osoby działające w jego imieniu.*

Należy w tym miejscu wyjaśnić, że ustawa Prawo o zgromadzeniach reguluje kwestie zgromadzeń *na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób w określonym miejscu w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych.*

Przepis ten był modyfikowany w okresie późniejszym w ramach Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu chorób powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 510) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 566).

Dla uporządkowania należy wskazać, że w okresach:
- od 14.03 do 24.03.2020 r. – zakaz dotyczył zgromadzeń do 50 osób;
- od 25.03 do odwołania – zakaz dotyczy zgromadzeń i wszelkich *imprez, spotkań i zebrań niezależnie od ich rodzaju za wyjątkiem spotkań i zebrań związanych z wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych.*

W zakresie procedur administracyjnych należy wskazać na przepisy Ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 568). *W art. 15zzs ust. 1 ww. ustawy wskazano, że: W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg terminów procesowych i sądowych w: (...) postępowaniach administracyjnych, nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.*

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że nie sposób stwierdzić czy w spotkaniach i zebraniach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (w tym przypadku czynności geodety) mogą brać udział osoby trzecie, które nie wykonują czynności zawodowych (właściciele nieruchomości), lecz realizują swoje prawo własności. Brak jest jednoznacznego zapisu, który stwierdzałby czy takie zgromadzenie na gruncie jest dozwolone i nie jest zagrożone karą. Niewątpliwie jednak, biorąc pod uwagę zapis § 3a Rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 522), który w okresie 25.03.2020 r. do 11.04.2020 r. zakazuje przemieszczania się osób w celach innych niż praca, zaspokajanie niezębnych potrzeb życia codziennego, udziału w czynnościach związanych z przeciwdziałaniem skutkom COVID-19 oraz kultu religijnego, udział w zgromadzeniu na gruncie będzie obarczony ryzykiem naruszenia obowiązujących przepisów. W tym przypadku można jednak również uznać, że nieobecność właścicieli nieruchomości jest uzasadniona przepisem w zakresie zawieszenia biegu terminów procesowych w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Wykonawca ma zatem szanse na wskazanie obiektywnych okoliczności uniemożliwiających terminowe wykonanie prac związanych z podziałem nieruchomości. Straty wykonawcy mogą dotyczyć braku możliwości terminowego wywiązania się z realizacji kontraktu i opóźnienia płatności za wykonane roboty.

Należy jednak podkreślić, że powyższe rozważania nie mogą stanowić uzasadnienia dla wszelkiego rodzaju opóźnień prac dotyczących podziału nieruchomości. Konieczność zapewnienia udziału właścicieli w okazaniu granic nieruchomości dotyczy wyłącznie sytuacji opisanej w § 6 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu i trybu dokonywania podziałów nieruchomości, tj. w przypadku braku dokumentów, na podstawie badania których można ustalić przebieg granic nieruchomości. W każdym innym przypadku udział w czynnościach i podpisanie protokołu z czynności przyjęcia granic nieruchomości podlegającej podziałowi przez właściciela nieruchomości podlegającej podziałowi i nieruchomości sąsiednich nie są wymagane przepisami.

PRZYKŁAD 4
OPIEKA NA MAŁOLETNIM DZIECKIEM

Projektant sprawuje nadzór autorski nad realizacją inwestycji, co zobowiązuje go do stwierdzania w toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji z opracowanym przez niego projektem. Wiąże się to z koniecznością okresowych wizyt na placu budowy. Jednocześnie projektant będący rodzicem małoletniego dziecka w wieku do lat 8 ze względu na zamknięcie placówek oświatowych jest uprawniony do zwolnienia od wykony-

wania pracy, z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem. Tym samym nadzór autorski wykonywany jest z opóźnieniem, co przekłada się na opóźnienia w realizacji.

Przepisy dotyczące opieki na małoletnimi zostały wprowadzone Ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374). W art. 4 wskazano, że: *W przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy oraz funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 4, zwolnionemu od pełnienia służby, z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad: (...) dzieckiem ... (...) przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy przez okres nie dłuższy niż 14 dni.*

Obecnie okres zasiłku opiekuńczego został wydłużony do 24 maja 2020 r.

Strata firmy budowlanej może dotyczyć: poniesienia kosztów przestoju personelu i sprzętu w przypadku wstrzymania robót z uwagi na brak nadzoru autorskiego, braku możliwości terminowego wywiązania się z realizacji kontraktu, opóźnienia płatności itp.

PRZYKŁAD 5
BADANIA OKRESOWE PRACOWNIKÓW

Pracownikom wykonawcy realizującym roboty upłynął termin ważności badań okresowych dopuszczających do pracy, ponadto jeden z pracowników wrócił do pracy po chorobie trwającej dłużej niż 30 dni. Z uwagi na ograniczenia w dostępie do placówek medycznych wykonawca nie jest w stanie skutecznie skierować pracowników na badania lekarskie. W związku z powyższym wykonawca nie dopuszcza pracowników do pracy i nie realizuje zaplanowanych robót, co przekłada się na opóźnienia w realizacji.

W tym przypadku należy rozważyć dwa zagadnienia: dopuszczenie do pracy pracowników, którym upłynął termin ważności badań okresowych, i dopuszczenie do pracy pracownika po okresie 30-dniowej niezdolności do pracy.

W pierwszym przypadku należy mieć na uwadze przepisy Ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 568), które w art. 12a określają, że: *W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, od dnia ogłoszenia danego stanu, zawiesza się wykonywanie obowiązków wynikających z przepisów (...) art. 229 § 2 zdanie pierwsze, § 4a w zakresie badań okresowych i § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Po odwołaniu (...) stanu epidemii, pracodawca i pracownik są obowiązani niezwłocznie podjąć wykonywanie zawieszonych obowiązków, o których mowa w ust. 1, i wykonać je w okresie nie dłuższym niż 60 dni od dnia odwołania danego stanu.*

„Zawieszone" zdanie pierwsze art. 229 ust. 2 Kodeksu pracy stanowi: *Pracownik podlega okresowym badaniom lekarskim*. Pracodawca powinien zatem dopuścić pracowników do wykonywania pracy pomimo upływu terminu ważności badań okresowych dopuszczających do pracy. Wykonawca, nie dopuszczając pracowników do wykonywania pracy, narusza przepisy Kodeksu pracy, i nie realizując robót, pozostaje w nieuzasadnionej zwłoce.

Odmiennie jest w przypadku pracownika będącego po okresie 30-dniowej niezdolności do pracy. W tym przypadku przepisy Kodeksu pracy pozostają bez zmian i pracownik nie może zostać dopuszczony do pracy bez ponownych badań kontrolnych. Brak realizacji robót przez tego pracownika będzie uzasadniony przepisami, a w konsekwencji wykonawca będzie ponosił stratę z tytułu braku możliwości realizacji danych robót.

Na marginesie należy zaznaczyć, że zgodnie z komunikatem Ministerstwa Zdrowia, w razie braku dostępu do lekarza uprawnionego do przeprowadzenia badania wstępnego lub kontrolnego, badanie to może zostać przeprowadzone przez innego lekarza. Lekarz ten może wydać odpowiednie orzeczenie, przy czym będzie ono ważne 30 dni od dnia odwołania stanu epidemii. Warto także podkreślić, że przeprowadzenie badania w zakresie medycyny pracy i wydanie orzeczenia może nastąpić zdalnie. Powyższe należy zatem uwzględnić w ramach dokumentowania strat wykonawcy.

PRZYKŁAD 6
PRZEWÓZ OSÓB

Wykonawca zapewnia pracownikom transport z miejsca zamieszkania na plac budowy przy wykorzystaniu własnego autobusu wyposażonego w więcej niż 9 miejsc siedzących. Po wprowadzeniu ograniczeń w zakresie przemieszczania się z użyciem pojazdów samochodowych przystosowanych do przewozu ludzi wykonawca może przewozić jednorazowo nie więcej niż połowę pracowników. W związku z powyższym przewozi pracowników w dwóch turach, które rozpoczynają pracę w różnych godzinach. Tym samym wydłuża się łączny czas pracy wykonawcy, a co za tym idzie czas pracy nadzoru i zaplecza budowy.

Przepis w tym zakresie wynika z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 566). W § 18 określono, że: *W okresie od dnia 31 marca 2020 r. do odwołania, w przypadku gdy przemieszczanie się następuje (...) pojazdami samochodowymi przeznaczonymi konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą – danym środkiem lub pojazdem, można przewozić, w tym samym czasie, nie więcej osób, niż wynosi połowa miejsc siedzących.*

Straty wykonawcy dotyczą: dodatkowych kosztów wynikających z podwojonych tras przejazdu, kosztów wydłużonego czasu pracy nadzoru wykonawcy oraz zaplecza budowy.

Przedstawione przykłady obrazują okoliczności, które mogą stanowić podstawę do skutecznej zmiany umowy o roboty budowlane. Poniżej przedstawiam dwa przykłady, gdy straty wykonawcy nie powinny być kwalifikowane jako uzasadnione.

PRZYKŁAD 7
NIEOBECNOŚĆ PRACOWNIKÓW PODWYKONAWCY

Podwykonawca poinformował wykonawcę, że *nie jest w stanie wykonać prac ponieważ ze względu na panującą pandemię koronawirusa duża część pracowników nie przyszła do pracy, w związku z tym możliwości montażowe podwykonawcy uległy znacznemu pogorszeniu.*

Szczery, żołnierski komunikat. Jednak zbyt ogólny, by można go było uznać za wystarczający do uznania za wpływ koronawirusa, zwłaszcza że przekazany został 17.03.2020 r., kiedy w kraju zanotowano 125 przypadków COVID-19. Oczywiście można wziąć pod uwagę fakt, że nieobecność pracowników może wynikać z zamknięcia placówek oświatowych w dniu 11.03.2020 r., ale chcąc wykazać, że jest to wpływ koronawirusa i wykonawcy przysługuje prawo do przedłużenia umowy, należałoby podać dalsze szczegóły dotyczące liczby i przyczyn nieobecności.

PRZYKŁAD 8
JEDNOSTRONNA ZMIANA WARUNKÓW HANDLOWYCH

Dostawca poinformował wykonawcę, że ze względu na spodziewane wprowadzenie w najbliższych dniach stanu wyjątkowego wszelkie dostawy dla wykonawcy będą realizowane w ramach zawartych umów wyłącznie po ich wcześniejszym opłaceniu. *Sytuacja ta jest spowodowana zwiększającym się każdego dnia ryzykiem opóźnień w obsłudze płatności lub ich całkowitego zawieszenia w wyniku zamknięcia szkół, przedszkoli i związanych z tym urlopami opiekuńczymi, jak również indywidualnych i obszarowych kwarantann.*

Konieczność wcześniejszego finansowania dostaw stanowi dodatkowy koszt dla wykonawcy. Mając jednak na uwadze powyższe argumenty dostawcy, trudno niestety znaleźć obiektywne przesłanki do uznania zmiany warunków dostaw za konsekwencje epidemii COVID-19. Obawy dostawcy, nie poparte konkretnym uregulowaniem w zakresie COVID-19, nie mogą stanowić dowodu wskazującego na konieczność wprowadzenia zmian do umowy na roboty budowlane.

Przedstawione powyżej przykłady obrazują złożoność okoliczności, jakie towarzyszą obecnej sytuacji wynikającej z epidemii COVID-19. Na to wszystko nakłada się podlegający ciągłym zmianom system prawny, w którym następują permanentne nowelizacje aktów prawnych, co wymaga uważnego śledzenia publikatorów. Samo występowanie utrudnień nie stanowi o automatycznej możliwości przedłużenia umów na roboty budowlane. Każdy kontrakt musi być oceniany przez zamawiającego indywidualnie. Staranne udokumentowanie wszelkich utrudnień dotyczących realizowanych robót budowlanych, niezależnie od ich skali, z pewnością ułatwi wykonawcy wykazanie strat czasowych oraz finansowych, a tym samym ułatwi przekonanie zamawiającego do wprowadzenia zmian do umowy.

mgr inż. Piotr Wyrwas
Inżynier Kontraktu pn. „Budowa drogi ekspresowej S3 Legnica - Lubawka. Zadnie 4"
członek Rady ŚlOIIB

Rzeczywistość prawna w procesie inwestycyjnym... covid-19

COVID-19

Rzeczywistość prawna w procesie inwestycyjnym w czasie pandemii koronawirusa

Aleksandra Makarucha

Składając sobie życzenia noworoczne nikt z nas zapewne nie myślał, jak za chwilę zmieni się cały świat, a wypowiadane słowa: zdrowia, pomyślności i spokoju okażą się niespełnionym marzeniem wszystkich, a zwłaszcza tych, którzy utracili właśnie w ostatnich miesiącach wyżej wspomniane zdrowie, pomyślność i spokój.

Pierwsze wzmianki o nieznanej chorobie rozprzestrzeniającej się w dalekim chińskim mieście nie przerażały, nie skłaniały do głębszej refleksji, a już na pewno nie mobilizowały do dokonywania zmian w prawie, które umożliwiłyby funkcjonowanie państwa w nowej rzeczywistości. Zaledwie po dwóch miesiącach wszystko zaczęło się zmieniać, również w kontekście prawnym, a stworzenie odpowiednich regulacji mających nas w jakiś sposób zabezpieczyć przed skutkami pandemii koronawirusa oznaczało walkę z czasem, którego już nie było.

Stworzenie nowej regulacji prawnej, która zaczęłaby obowiązywać niemal niezwłocznie, oznaczało konieczność uchwalenia aktu prawnego szczególnego reagowania. Stąd w dniu 1 marca 2020 r. trafił pod obrady Sejmu rządowy projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, zwanej dalej specustawą COVID-19.

W uzasadnieniu do projektu specustawy wskazano, że w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS CoV-2 istnieje konieczność wprowadzenia szczególnych rozwiązań umożliwiających podejmowanie działań minimalizujących zagrożenie dla zdrowia publicznego. W związku z powyższym w ustawie określono w szczególności zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażenia i rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi, wywołanej wirusem SARS-CoV-2, w tym zasady i tryb podejmowania działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się choroby, zadania organów administracji publicznej w zakresie zapobiegania oraz zwalczania tej choroby, uprawnienia i obowiązki świadczeniobiorców, świadczeniodawców oraz osób przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie zapobiegania oraz jej zwalczania oraz zasady pokrywania kosztów realizacji zadań związanych przeciwdziałaniem COVID-19, w szczególności tryb finansowania świadczeń opieki zdrowotnej dla osób z podejrzeniem zakażenia lub zakażeniem tą chorobą w celu zapewnienia tym osobom właściwego dostępu do diagnostyki i leczenia.[1]

Na posiedzeniu Sejmu w dniu 2 marca 2020 r. uchwalono ustawę o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, która w dniu 8 marca 2020 r. weszła w życie. Od tego momentu ustawa była już kilkukrotnie nowelizowana, a kolejnych wersji aktu prawnego - począwszy od 5 września 2020 r. - przewidziano na chwilę obecną jeszcze 5.

Już w pierwotnym brzmieniu specustawy pojawiły się regulacje dotyczące procesu inwestycyjnego. Przewidziano bowiem, że do projektowania, budowy, przebudowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, w tym zmiany sposobu użytkowania, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, nie będą mieć zastosowania przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2019 r. poz. 1186; dalej: prawo budowlane), ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2020 r. poz. 293, dalej: ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) oraz ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2020 r. poz. 282, dalej: ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zbytkami).

Pierwotne brzmienie art. 12 specustawy ograniczało się jedynie do wskazania, że do projektowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, w tym zmiany sposobu użytkowania, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, nie stosuje się przepisów ustawy prawo budowlane, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a w przypadku konieczności poszerzenia bazy do udzielania świadczeń zdrowotnych, także przepisów wydanych na podstawie art. 22 ust. 3, 4 i 4a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.[2]

Ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568), która weszła w życie 31 marca 2020 r., zmieniono pierwotne brzmienie art. 12 poprzez wskazanie trybu postępowania administracyjnego w sprawie projektowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, w tym zmiany sposobu użytkowania, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. W art. 12 specustawy dodano ust. 2 – 5 stosownie do których: Prowadzenie robót budowlanych oraz zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 wymagają niezwłocznego poinformowania organu administracji architektoniczno-budowlanej (art. 12 ust. 2). W informacji, o której mowa w ust. 2, należy określić:

1) rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia – w przypadku prowadzenia robót budowlanych;
2) dotychczasowy i zamierzony sposób użytkowania obiektu budowlanego lub jego części – w przypadku zmiany sposobu użytkowania (art. 12 ust. 3).

Jeżeli natomiast prowadzenie robót budowlanych, o których mowa w ust. 2, powoduje zagrożenie życia lub zdrowia ludzi organ administracji architektoniczno-budowlanej, w drodze decyzji podlegającej natychmiastowemu wykonaniu, niezwłocznie ustala wymagania dotyczące niezbędnych zabezpieczeń ich prowadzenia (art. 12 ust. 4).

W przypadku prowadzenia robót budowlanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, których rozpoczęcie, zgodnie z przepisami prawa budowlanego, wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, inwestor jest obowiązany zapewnić obję-

JUŻ W PIERWOTNYM BRZMIENIU SPECUSTAWY POJAWIŁY SIĘ REGULACJE DOTYCZĄCE PROCESU INWESTYCYJNEGO.

[1] Uzasadnienie do ustawy, druk nr 265, http://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=265.

[2] Art. 12 w brzmieniu ustawy z dnia 31.03.2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 568), która weszła w życie 31.03.2020 r.

cie kierownictwa oraz nadzoru nad tymi robotami przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiednich specjalnościach, o których mowa w art. 15a tej ustawy (art. 12 ust. 5).

ZAKRES PRZEDMIOTOWY WYŁĄCZENIA STOSOWANIA PRZEPISÓW USTAWY PRAWO BUDOWLANE, USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM, A TAKŻE USTAWY O OCHRONIE ZABYTKÓW

Wraz z wprowadzeniem art. 12 do specustawy Covid-19 pojawiły się wątpliwości dotyczące rodzaju inwestycji, do których wyłączenie przepisów prawa budowlanego będzie miało zastosowanie.

W prasie ogólnopolskiej, a także w specjalistycznych systemach informacji prawnej pojawiły się opinie, artykuły, praktyczne wyjaśnienia jakoby wyłączenie miało dotyczyć wszystkich inwestycji projektowanych i realizowanych w czasie obowiązywania specustawy.

Nie sposób zgodzić się z takim stanowiskiem. Z literalnego brzmienia art. 12 specustawy wynika, że wyłączenie powyższych przepisów dotyczy projektowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, w tym zmiany sposobu użytkowania, **w związku z przeciwdziałaniem COVID-19**. W art. 2 ust. 2 specustawy wskazano natomiast, że ilekroć w ustawie jest mowa o „przeciwdziałaniu COVID-19" rozumie się przez to wszelkie czynności związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej dalej „COVID-19".

Tym samym zaś, przepis art. 12 należałoby czytać następująco: Do projektowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, w tym zmiany sposobu użytkowania, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, a więc podejmowaniem wszelkich czynności związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby Covid-19 nie stosuje się przepisów prawa budowlanego, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz aktów planistycznych, o których mowa w tej ustawie, ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a w przypadku konieczności poszerzenia bazy do udzielania świadczeń zdrowotnych, także przepisów wydanych na podstawie art. 22 ust. 3, 4 i 4a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

WRAZ Z WPROWADZENIEM ART. 12 DO SPECUSTAWY COVID-19 POJAWIŁY SIĘ WĄTPLIWOŚCI DOTYCZĄCE RODZAJU INWESTYCJI, DO KTÓRYCH WYŁĄCZENIE PRZEPISÓW PRAWA BUDOWLANEGO BĘDZIE MIAŁO ZASTOSOWANIE.

W treści art. 12, ustawodawca używa pojęcia: „**w związku z przeciwdziałaniem COVID-19)**" ponownie w ust. 2 odnosząc się do obowiązku niezwłocznego poinformowania organu administracji architektoniczno-budowlanej o prowadzeniu robót budowlanych oraz zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części - w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Następnie, w ust. 5 art. 12, ustawodawca wskazuje, że w przypadku prowadzenia robót budowlanych **w związku z przeciwdziałaniem COVID-19**, których rozpoczęcie, zgodnie z przepisami ustawy prawo budowlane, wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, inwestor jest obowiązany zapewnić objęcie kierownictwa oraz nadzoru nad tymi robotami przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiednich specjalnościach, o których mowa w art. 15a tej ustawy.

Z powyższych przepisów wynika zatem jednoznacznie, że wyłączenie przepisów prawa budowlanego dotyczy wyłącznie projektowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, w tym zmiany sposobu użytkowania inwestycji, które mają na celu zwalczanie zakażenia, zapobieganie rozprzestrzenianiu się, profilaktykę oraz zwalczanie skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej dalej „COVID-19".

Również odmienny tryb administracyjny, polegający na niezwłocznym poinformowaniu organu administracji architektoniczno-budowlanej o prowadzeniu robót budowlanych oraz zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, dotyczy wyłącznie inwestycji związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby „COVID-19".

Tak samo wreszcie, wyłącznie prowadzenie robót budowlanych w związku ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby „COVID-19", których rozpoczęcie, zgodnie z przepisami prawa budowlanego wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, będzie związane z obowiązkiem inwestora zapewniania objęcia kierownictwa oraz nadzoru nad tymi robotami przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiednich specjalnościach, o których mowa w art. 15a tej ustawy.

Podsumowując, rzeczywistość prawna w procesie inwestycyjnym w czasie obowiązywania specustawy Covid-19 będzie zdecydowanie odmienna od tej znanej nam z bieżącego funkcjonowania, opartego na regulacjach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, prawie budowlanym – **ale wyłącznie wobec inwestycji, związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej dalej „COVID-19"**.

Zatem do pozostałych inwestycji będą miały zastosowanie dotychczas nam znane i stosowane przepisy prawa, w tym przede wszystkim regulacje ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz prawa budowlanego, a także ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 256, dalej: kodeks postępowania administracyjnego), co nie oznacza jednakże, że specustawa Covid-19 nie wprowadza istotnych regulacji, które bez wątpienia będą mieć wpływ na cały proces inwestycyjny.

Na marginesie należy również zwrócić uwagę, że inwestor jest obowiązany do poinformowania organu administracji architektoniczno-budowlanej o prowadzeniu robót budowlanych oraz zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, **które nastąpiły przed dniem wejściem w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw**. W takiej sytuacji, będzie miał zastosowanie przepis art. 12 ust. 3 specustawy Covid-19 (art. 31d).

WSTRZYMANIE ROZPOCZĘCIA I ZAWIESZENIE BIEGU TERMINÓW

Za najistotniejsze zmiany, mając na uwadze proces inwestycyjny, wprowadzone w specustawie Covid-19 należy uznać modyfikacje dotyczące terminów oraz zasad ogólnych postępowania administracyjnego.

Stosownie do brzmienia art. 15 zzr dodanego ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie specustawy Covid-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 568), która weszła w życie 31 marca 2020 r., w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów:

ZA NAJISTOTNIEJSZE ZMIANY, MAJĄC NA UWADZE PROCES INWESTYCYJNY, WPROWADZONE W SPECUSTAWIE COVID-19 NALEŻY UZNAĆ MODYFIKACJE DOTYCZĄCE TERMINÓW ORAZ ZASAD OGÓLNYCH POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO.

1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem (np. termin na wniesienie odwołania od decyzji lub zażalenia na postanowienie),
2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki (np. termin na zapoznanie się i wypowiedzenie co do zebranego w sprawie materiału dowodowego przed wydaniem decyzji, stosownie do art. 10 kodeksu postępowania administracyjnego),
3) przedawnienia,
4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie,
5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony (terminy zawite to terminy, których przekroczenie wiąże się z nieskutecznością czynności – dana czynność

nie będzie wywoływać skutków prawnych),
6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju

- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. (art. 15 zzr ust. 1).

W tym miejscu należy wyjaśnić, że terminy przewidziane w przepisach prawa administracyjnego, na które wskazuje ustawodawca, to terminy zarówno przewidziane w kodeksie postępowania administracyjnego, jak i terminy wynikające z przepisów prawa materialnego (np. prawa budowlanego).

Tym samym zaś, zawieszenie biegu terminów dotyczyć będzie procesu inwestycyjnego w bardzo szerokim zakresie. Terminy wskazane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, prawie budowlanym czy wreszcie kodeksie postępowania administracyjnego związane z : udzieleniem ochrony prawnej przed sądem lub organem, dokonaniem czynności kształtującej prawa i obowiązki, przedawnienia, zawite, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony w okresie obowiązywania specustawy Covid-19 nie będą się rozpoczynać, a rozpoczęte ulegną zawieszeniu, z małymi wyjątkami o którym będzie mowa w dalszej części artykułu.

ZAWIESZENIE TERMINÓW, O KTÓRYCH MOWA W SPECUSTAWIE DOTYCZY KONKRETNYCH SYTUACJI, W KTÓRYCH W TRADYCYJNYM TRYBIE POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO NAŁOŻONO SZEREG OBOWIĄZKÓW (LUB UPRAWNIEŃ) NA STRONĘ POSTĘPOWANIA I ORGAN ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ.

Wskazać również należy, że instytucja zawieszenia terminów, o której mowa w specustawie COVID-19, nie jest tożsama z instytucją zawieszenia postępowania, o której mowa w art. 97 i 98 kodeksu postępowania administracyjnego.

Zawieszenie terminów, o których mowa w specustawie dotyczy konkretnych sytuacji, w których w tradycyjnym trybie postępowania administracyjnego nałożono szereg obowiązków (lub uprawnień) na stronę postępowania i organ administracji publicznej. Tym samym zaś nie będą biegły terminy obowiązujące stronę postępowania do wniesienia odwołania czy też wniesienia zażalenia. Nie będą również rozpoczynać biegu, a rozpoczęte ulegną zawieszeniu te terminy, które obligują organy administracji publicznej do działania bez zbędnej zwłoki, w terminie miesiąca w sprawach wymagających postępowania wyjaśniającego, czy też w terminie dwóch miesięcy w sprawach szczególnie skomplikowanych, o których mowa w art. 35 kodeksu postępowania administracyjnego.

Nie będą również biegły terminy obligujące organy odwoławcze do rozpatrywania spraw w terminie miesiąca od dnia wniesienia odwołania.

W procesie inwestycyjnym nie będzie rozpoczynał biegu, a rozpoczęty ulegnie zawieszeniu termin obligujący organy administracji architektoniczno-budowlanej do wydania decyzji w przedmiocie pozwolenia na budowę, to jest termin 65 dni o którym mowa w art. 35 ust. 6 prawa budowlanego.

Nie będzie biegł również termin do wniesienia sprzeciwu przez organ administracji architektoniczno-budowlanej w sprawie przystąpienia do robót budowlanych na podstawie zgłoszenia. Oznacza to, że milczenia organu w okresie obowiązywania tego przepisu nie można uznać za milczącą zgodę organu, uprawniającą do rozpoczęcia robót budowlanych na podstawie wniesionego zgłoszenia.

Zwrócić należy uwagę, że pomimo zawieszenia biegu terminów, o których mowa w art. 15zzr ust. 1, ustawodawca umożliwił organom administracji publicznej **wezwanie obowiązanego do dokonania czynności wynikających z przepisów prawa, w oznaczonym terminie i w zakresie, w jakim przepis ten zobowiązuje do dokonania czynności, jeżeli niepodjęcie czynności mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną**. W takim przypadku obowiązany powinien wykonać obowiązek w oznaczonym terminie (art. 15zzr ust. 3). Wydaje się, że przepis ten będzie mógł mieć zastosowania zwłaszcza w postępowaniach prowadzonych przez organy nadzoru budowlanego, gdzie wielokrotnie podjęcie określonego działania, dokonanie określonych czynności, np. związanych z zapobieżeniem katastrofie budowlanej, będzie niezbędne w celu ochrony przed niebezpieczeństwem dla życia, zdrowia ludzi lub niepowetowaną szkodą materialną.

SKUTKI PRAWNE CZYNNOŚCI DOKONANYCH W CZASIE OBOWIĄZYWANIA ART. 15 ZZR

Swoistym wyjątkiem od regulacji art. 15 zzr określającym przypadki wstrzymania rozpoczęcia i zawieszenia biegu terminów jest regulacja art. 15 zzr ust. 5, zgodnie z którym **czynności dokonane w celu wykonania uprawnienia lub obowiązku w okresie wstrzymania rozpoczęcia albo zawieszenia biegu terminów, o których mowa w ust. 1, są skuteczne**.

Co to oznacza? Powyższy przepis stanowi o skutkach prawnych czynności, które zostały dokonane w celu wykonania uprawnienia lub obowiązku. Tym samym zaś, jeżeli strona postępowania wniesie w czasie obowiązywania art. 15 zzr odwołanie od decyzji, to będzie ono skutecznie wniesione (nie trzeba będzie ponawiać jego wniesienia) i wywoła określone skutki prawne. Zatem sam fakt wniesienia odwołania będzie prawnie skuteczny, niemniej organ administracji publicznej nie będzie zobowiązany do zachowania terminu na jego rozpatrzenie (w czasie obowiązywania przepisów dotyczących zawieszenia terminów na mocy specustawy COVID-19). Tożsama pod względem skutków prawnych będzie sytuacja, gdy strona otrzyma decyzję i będą możliwe do zrealizowania przesłanki, aby decyzja stała się ostateczna i prawomocna. Mimo istniejących regulacji art. 15 zzr ust. 1, zgodnie z którymi nie rozpocznie się bieg termin do wniesienia odwołania, strona może skutecznie zrzec się prawa do jego wniesienia na podstawie art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego.

BIEG TERMINÓW PROCESOWYCH I SĄDOWYCH

Nowelizacją specustawy Covid-19 z dnia 31 marca 2020 r. dodano również art. 15 ust. 1 zzs, zgodnie z którym w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID bieg terminów procesowych i sądowych w: postępowaniach sądowych, w tym sądowoadministracyjnych, postępowaniach egzekucyjnych, karnych, postępowaniach karnych skarbowych, postępowaniach w sprawach o wykroczenia, postępowaniach administracyjnych, postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, kontrolach celno-skarbowych, postępowaniach w sprawach, o których mowa w art. 15f ust. 9 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 847i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284), i innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw - **nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres**.

Powyższe oznacza, że w postępowaniach sądowo-administracyjnych wstrzymane zostało rozpoczęcie, a w przypadku rozpoczętych terminów zostały one zawieszone. Tym samym zaś nie biegnie np. 30 dniowy termin na wniesienie skargi do sądu, ani też 14 dniowy termin na wniesienie sprzeciwu od decyzji organu administracji publicznej o uchyleniu zaskarżonej decyzji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania organowi I instancji.

W czasie obowiązywania przepisu, przed sądami administracyjnymi nie przeprowadza się rozpraw ani posiedzeń jawnych, co oznacza, że sąd proceduje wyłącznie na posiedzeniach niejawnych, na których zapadać mogą wyłącznie rozstrzygnięcia natury formalnej lub uproszczonych (np. gdy strona zrzeknie się rozprawy).

W specustawie Covid-19 przewidziano natomiast sporo wyłączeń co do zawieszenia biegu terminów procesowych i sądowych, tak np. wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy terminów:

1) opiniowania i uzgadniania projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, projektu planu miejscowego oraz projektu uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, przez organy, o których mowa odpowiednio w art. 11 pkt 5, art. 17 pkt 6, art. 37b ust. 2 pkt 3-7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
2) opiniowania projektu gminnego programu rewitalizacji przez organy, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2018 r. poz. 1398 oraz z 2019 r. poz. 730, 1696 i 2020);
3) o których mowa w art. 11 pkt 1, art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
4) wydania decyzji, o których mowa w art. 59 ust. 1-2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (decyzji o warunkach zabudowy);
5) o których mowa w art. 7 ust. 4, 5, 10-15 i 18 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przy-

gotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. z 2020 r. poz. 219 i 471);
6) o których mowa w art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 1, art. 17 ust. 4, art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 3 i 3a, art. 19a ust. 3 i 6, art. 25a ust. 3, art. 27 ust. 2 i art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz.U. z 2019 r. poz. 1554, 1724 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 284);
7) o których mowa w art. 4 ust. 4 i 7, art. 5 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 3 i 4, art. 22 ust. 4 i 7, art. 29 ust. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 2 i art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym (Dz.U. poz. 630 oraz z 2020 r. poz. 284 i 471);
8) o których mowa w art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 1, art. 14 ust. 3, art. 15 ust. 3 i art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 191 i 284).

Z powyższego wyłączenia wynika zatem, że dla wielu przypadków procesu inwestycyjnego ustawodawca nie przewidział zawieszenia biegu terminów, o których mowa w art. 15zzs ust. 1.

Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 695), która weszła w życie 18 kwietnia 2020 r. dodano ust. 4 do art. 15zzs specustawy COVID-19, zgodnie z którym w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID, organ, sąd lub podmiot, prowadzący odpowiednio postępowanie lub kontrolę, może wyznaczyć stronie termin do dokonania czynności lub zarządzić bieg terminu określonego ustawą z możliwością określenia go na czas dłuższy, niż przewidziany ustawą, jeżeli wymaga tego interes publiczny lub ważny interes strony albo kontrolowanego. Strona, uczestnik postępowania, kontrolowany i ich kontrahent oraz organ, do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska w trybie art. 106 ustawy kodeksu postępowania administracyjnego, są obowiązani do dokonania czynności w wyznaczonym terminie, a w przypadku zarządzenia biegu terminu następują skutki, które ustawa wiąże z upływem terminu. Co istotne, w żądaniu organu administracji publicznej (lub sądu) prowadzącego odpowiednie postępowanie lub kontrolę, organ zobligowany jest wskazać przyczynę wystąpienia z określonym żądaniem (art. 15 zzs ust. 5).

Regulacja, o której mowa powyżej, koreluje z art. 15 zzr ust. 3, zgodnie z którym organ administracji publicznej może wezwać obowiązanego do dokonania czynności wynikających z przepisów prawa, w oznaczonym terminie i w zakresie, w jakim przepis ten zobowiązuje do dokonania czynności, jeżeli niepodjęcie czynności mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną.

Powyższe przepisy oznaczają, że organ administracji publicznej (lub sąd) mają możliwość wzywania stron do dokonania określonych czynności z uwagi na interes publiczny, ważny interes strony, ważny interes kontrolowanego, bezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi, ewentualną niepowetowaną szkodę materialną, a niewykonanie określonych czynności w narzuconym przez organ (lub sąd) terminie będą wywierać określone skutki prawne – właściwe dla danej ustawy, w przypadku prawa budowlanego może to być np. kara związana z niezaprzestaniem robót budowlanych lub konsekwencja w postaci nakazu rozbiórki.

Również, w sposób tożsamy dla regulacji art. 15 zzr ust. 5 w art. 15 zzs ust. 7 określono skutki czynności dokonanych w okresie obowiązywania regulacji specustawy dotyczących zawieszenia terminów. Stosownie zatem do brzmienia art. 15 zzs ust. 7, czynności dokonane w okresie, o którym mowa w ust. 1, w postępowaniach i kontrolach, o których mowa w ust. 1, są skuteczne.

Następnie, stosownie do regulacji art. 15 zzs ust. 8 specustawy Codi-19, bieg terminu:
1) na milczące załatwienie sprawy,
2) w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez organ sprzeciwu, wydania decyzji, postanowienia albo innego rozstrzygnięcia uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania,
3) na wyrażenie przez organ stanowiska albo wydanie interpretacji indywidualnej, z wyjątkiem interpretacji indywidualnej, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa

- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na okres stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID.

Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 695), dodano również do art. 15 zzs ust. 8a, zgodnie z którym wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów, o których mowa w ust. 8, nie dotyczy terminów na:
1) przedstawienie stanowiska lub warunków, o którym mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
2) zajęcie stanowiska lub wyrażenie opinii, o których mowa w art. 37b ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
3) zajęcie lub wyrażenie stanowiska, o których mowa w art. 53 ust. 5 i 5c oraz art. 60 ust. 1a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
4) przedstawienie opinii, o której mowa w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji;
5) przekazanie opinii lub przedstawienie stanowiska, o których mowa w art. 7 ust. 13 i 15 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących;
6) wydanie opinii, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych oraz art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym;
7) uzgodnienia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych oraz art. 4 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym.

CZY MIMO ZAWIESZENIA BIEGU TERMINÓW ORGAN ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ MOŻE ORZEKAĆ?

W dniu 18 kwietnia 2020 r. zaczął obowiązywać ust. 9 art. 15zzs w brzmieniu następującym: W okresie, o którym mowa w ust. 1, **organ lub podmiot może wydać odpowiednio decyzję w całości uwzględniającą żądanie strony lub uczestnika postępowania, zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, wyrazić stanowisko albo wydać interpretację indywidualną lub decyzję w sprawach, o których mowa w ust. 3a.**

Jest to niezwykle istotna regulacja, która w procesie inwestycyjnym w czasie pandemii koronawirusa może stanowić swoistą furtkę dla inwestora, pozwalającą na otrzymanie wnioskowanego rozstrzygnięcia.

W procesie inwestycyjnym organ administracji architektoniczno-budowlanej będzie mógł wydać

W OKRESIE STANU ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO LUB STANU EPIDEMII OGŁOSZONEGO Z POWODU COVID NIE STOSUJE SIĘ PRZEPISÓW O BEZCZYNNOŚCI ORGANÓW.

decyzję w całości uwzględniającą żądanie inwestora, np. decyzję o przeniesieniu pozwolenia na budowę, decyzję o przeniesieniu pozwolenia na użytkowanie, a także zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Można wyobrazić sobie sytuację, gdy powyższe warunki zostaną spełnione również w przypadku decyzji o pozwoleniu na budowę, to znaczy decyzja będzie w całości uwzględniać żądanie strony – tak np. gdy obszar oddziaływania inwestycji będzie zamykał się na nieruchomości, co do której inwestor wykaże się oświadczeniem o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

BEZCZYNNOŚĆ ORGANÓW

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID nie stosuje się przepisów o bezczynności organów. Organy administracji publicznej zostały również zwolnione z obowiązku powiadamiania strony lub uczestnika postępowania o niezałatwieniu sprawy w terminie, do czego zobowiązuje ich treść art. 36 kodeksu postępowania administracyjnego.

Niewydanie decyzji w terminie przez organ administracji publicznej również nie będzie miało w okresie stanu zagrożenia epidemicznego żadnych konsekwencji dla organów. Ma to szczególne znaczenie

w procesie inwestycyjnym, w którym organy administracji publicznej są dyscyplinowane, w sytuacji gdy nie zostanie wydane rozstrzygnięcie w określonym przez ustawę terminie. Tak np. organ administracji architektoniczno-budowlanej zobowiązany jest wydać decyzję w przedmiocie pozwolenia na budowę w terminie 65 dni, od dnia złożenia wniosku przez inwestora. Przekroczenie zaś powyższego terminu skutkuje co do zasady karą finansową dla organu, która wynosi 500 zł za każdy dzień zwłoki. Zgodnie natomiast z art. 15zzs ust. 10 specustawy Covid-10, **w czasie stanu zagrożenia epidemicznego, organom lub podmiotom prowadzącym odpowiednio postępowanie lub kontrolę nie wymierza się kar, grzywien ani nie zasądza się od nich sum pieniężnych na rzecz skarżących za niewydanie rozstrzygnięć w terminach określonych przepisami prawa**. Również zaprzestanie czynności przez sąd, organ lub podmiot, prowadzące odpowiednio postępowanie lub kontrolę, w okresie stanu zagrożenia epidemicznego nie może być podstawą wywodzenia środków prawnych dotyczących bezczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. (art. 15zzs ust. 11).

W PROCESIE INWESTYCYJNYM W CZASIE STANU ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO NIE BĘDĄ MIAŁY RÓWNIEŻ ZASTOSOWANIA NIEKTÓRE Z ZASAD OGÓLNYCH KODEKSU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO, KTÓRE MAJĄ WPŁYW NA PRAWA I OBOWIĄZKI STRONY, W TYM OGRANICZEŃ DOZNA ZASADA PRAWDY OBIEKTYWNEJ ORAZ ZASADA ZAPEWNIANIA STRONOM CZYNNEGO UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU.

UWAGA! WYJĄTKI

Podsumowując kwestie związane z wstrzymaniem rozpoczęcia i zawieszeniem biegu terminów (art. 15zzr) oraz regulacje dotyczące biegu terminów procesowych i sądowych (art. 15zzs) wskazać należy na generalne wyłączenie regulacji dotyczących terminów zawarte w art. 15 zzt dodanego ustawą z dnia 31 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 poz. 568), zgodnie z którym przepisów art. 15zzr ust. 1 i **art. 15zzs ust. 1 nie stosuje się do terminów związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych**.

Powyższe wyłączenie oznacza, że w przypadku procesu inwestycyjnego związanego z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, a także w przypadku procesu inwestycyjnego związanego z sytuacją kryzysową wywołaną pandemią nie będą miały zastosowania regulacje specustawy dotyczące nierozpoczęcia lub wstrzymania biegu terminów, w tym terminów procesowych i sądowych.

ZASADY OGÓLNE W PROCESIE INWESTYCYJNYM W CZASIE KORONAWIRUSA

W procesie inwestycyjnym w czasie stanu zagrożenia epidemicznego nie będą miały również zastosowania niektóre z zasad ogólnych kodeksu postępowania administracyjnego, które mają wpływ na prawa i obowiązki strony, w tym ograniczeń dozna zasada prawdy obiektywnej oraz zasada zapewniania stronom czynnego udziału w postępowaniu.

Zgodnie z wyżej już powoływanym art. 15 zzs ust. 6 w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii nie przeprowadza się rozpraw ani posiedzeń jawnych, z wyjątkiem rozpraw i posiedzeń jawnych w sprawach określonych w art. 14a ust. 4 i 5 (tzw. sprawy pilne), np. w przedmiocie wniosków o zastosowanie, przedłużenie, zmianę i uchylenie tymczasowego aresztowania, w przedmiocie europejskiego nakazu aresztowania, w przedmiocie zarządzenia przerwy w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego. Powyższa regulacja stanowi odstępstwo wobec art. 7 kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmując wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Do tych czynności, które są przeprowadzane z urzędu lub na wniosek strony, należy między innymi rozprawa administracyjna jako środek dowodowy wprost wskazany w rozdziale V kodeksu postępowania administracyjnego (art. 89-96). Co prawda, w specustawie COVID-19 przewidziano możliwość przeprowadzenia danej czynności w toku postępowania (wymagającego zgodnie z przepisami prawa osobistego stawiennictwa), również przez udostępnienie przez stronę lub innego uczestnika postępowania swojego wizerunku w czasie rzeczywistym, za pośrednictwem transmisji audiowizualnej, niemniej musi za tym przemawiać interes strony, a także organ administracji publicznej prowadzący dane postępowanie musi wyrazić zgodę na takie przeprowadzenie czynności (np. przesłuchanie świadka). W praktyce skorzystanie z tej możliwości może okazać się nader kłopotliwe.

Kolejną zasadą ogólną, od której przewidziano na gruncie specustawy Covid-19 pewne odstępstwa, jest zasada zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu (art. 10 kodeksu postępowania administracyjnego). Zgodnie bowiem z art. 15 zzzzzn dodanym ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 695), która weszła w życie 18 kwietnia 2020 r. w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, w szczególności, gdy urząd administracji obsługujący organ administracji publicznej wykonuje zadania w sposób wyłączający bezpośrednią obsługę interesantów, organ administracji publicznej:

1) może odstąpić od zasady określonej w art. 10 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego także w przypadku, gdy wszystkie strony zrzekły się swego prawa,
2) może zapewnić stronie udostępnienie akt sprawy lub poszczególnych dokumentów stanowiących akta sprawy również za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną na adres wskazany w rejestrze danych kontaktowych, o którym mowa w art. 20j ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub inny adres elektroniczny wskazany przez stronę.

PRZEPIS SZCZEGÓLNY SPECUSTAWY DOTYCZĄCY POSTĘPOWAŃ W SPRAWIE POZWOLENIA NA UŻYTKOWANIE

Kolejnym przepisem specustawy, na który warto zwrócić uwagę w kontekście procesu inwestycyjnego, jest regulacja art. 31zy 1 dodana ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 695), zgodnie z którą w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 przepisów art. 55 ust. 1 pkt 1 i 3 prawa budowlanego nie stosuje się, a wnioski o udzielenie pozwolenia na użytkowanie złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli nie wydano decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, traktuje się jak zawiadomienie o zakończeniu budowy o którym mowa w art. 54 prawa budowlanego.

W przypadku wniosków o udzielenie pozwolenia na użytkowanie złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli nie wydano decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, termin do zgłoszenia sprzeciwu w drodze decyzji liczy się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Tym samym zaś na mocy specustawy Covid-19 został wyłączony obowiązek wystąpienia o decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, jeżeli:

1) na budowę obiektu budowlanego jest wymagane pozwolenie na budowę i jest on zaliczony do kategorii:
   a) V, IX-XVI,
   b) XVII - z wyjątkiem warsztatów rzemieślniczych, stacji obsługi pojazdów, myjni samochodowych i garaży do pięciu stanowisk włącznie,
   c) XVIII - z wyjątkiem obiektów magazynowych: budynki składowe, chłodnie, hangary i wiaty, a także budynków kolejowych: nastawnie, podstacje trakcyjne, lokomotywownie, wagonownie, strażnice przejazdowe i myjnie taboru kolejowego,
   d) XX,
   e) XXII - z wyjątkiem placów składowych, postojowych i parkingów,
   f) XXIV - z wyjątkiem stawów rybnych,
   g) XXVII - z wyjątkiem jazów, wałów przeciwpowodziowych, opasek i ostróg brzegowych oraz rowów melioracyjnych,
   h) XXVIII-XXX - o których mowa w załączniku do ustawy;
2) przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego ma nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

Nie wyłączono natomiast obowiązku wystąpienia o decyzję o pozwoleniu na użytkowanie w stosunku do sytuacji, gdy zachodzą okoliczności o których mowa w art. 49 ust. 5 prawa budowlanego, to jest kiedy nałożono decyzją obowiązek uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie albo art. 51 ust. 4, to jest kiedy po upływie terminu lub na wniosek inwestora organ nadzoru budowlanego sprawdza wykonanie obowiązku wykonania określonych czyn-

ności lub robót budowlanych w celu doprowadzenia wykonywanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem, określając termin ich wykonania, a następnie wydaje decyzję w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i pozwolenia na wznowienie robót budowlanych albo - jeżeli budowa została zakończona - o zatwierdzeniu projektu budowlanego zamiennego. W decyzji tej nakłada się obowiązek uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie.

NOWE ZASADY DORĘCZEŃ

Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2, która weszła w życie 18 kwietnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 695), dodano art. 39^3 do Kodeksu postępowania administracyjnego.

W regulacji tej wskazano, że w przypadku pism wydanych przez organ administracji publicznej w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, które zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, zaawansowaną pieczęcią elektroniczną albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, **doręczenie może polegać na doręczeniu wydruku pisma uzyskanego z tego systemu odzwierciedlającego treść tego pisma**, nawet jeżeli strona lub inny uczestnik postępowania nie złożyła podania w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej, a także nie wystąpiła do organu administracji publicznej o takie doręczenie lub nie wyraziła zgody na doręczanie pism w taki sposób; (§ 1). Wydruk pisma uzyskanego z systemu teleinformatycznego musi zawierać informację, że pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby, która je podpisała, albo musi zostać opatrzone zaawansowaną pieczęcią elektroniczną albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną.

Wydruk pisma musi również zawierać swoisty identyfikator, który jest nadawany przez system teleinformatyczny za pomocą którego pismo zostało wydane. Następnie wydruk pisma musi zawierać mechanicznie odtwarzany podpis osoby, która podpisała pismo. Co istotne, wydruk pisma stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego; (art. 39^3 § 2-4).

WYDRUK PISMA MUSI RÓWNIEŻ ZAWIERAĆ SWOISTY IDENTYFIKATOR, KTÓRY JEST NADAWANY PRZEZ SYSTEM TELEINFORMATYCZNY ZA POMOCĄ KTÓREGO PISMO ZOSTAŁO WYDANE.

PODSUMOWOWANIE

Regulacje prawne, o których mowa powyżej zmieniają znane nam zasady dotyczące procesu inwestycyjnego, zarówno w kontekście terminów, obowiązków organów administracji publicznej, jak i uprawnień stron postępowania.

Zapewne sporo czasu zajmie nam oswojenie się z nową prawną rzeczywistością, zwłaszcza że pierwotna regulacja tzw. specustawy COVID-19 nieustannie poddawana jest kolejnym nowelizacjom. Ustawy „okołocovidowe" również wielokrotnie zmieniają rzeczywistość prawną w dobie koronawirusa. Najważniejsze z tych zmian zostały przedstawione w artykule.

Należy mieć jednak na uwadze, że to nie koniec nowych regulacji prawnych które będą wywierać bezpośredni wpływ na proces inwestycyjny w obecnych czasach. Zasygnalizować należy, że obecnie w Senacie trwają prace nad tzw. Tarczą antykryzysową 3.0[3]. W dniu 30 kwietnia 2020 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 11 posiedzeniu uchwalił **ustawę o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2**. Art. 46 ustawy wprowadza istotne zmiany w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

ROZPRAWA PRZED SĄDEM ADMINISTRACYJNYM ON-LINE POSIEDZENIA NIEJAWNE

Zmiany dotyczą między innymi postępowania przed Naczelnym Sądem Administracyjnym oraz wojewódzkimi sądami administracyjnymi, tak np. w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz **w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich** w sprawach, w których strona wnosząca skargę kasacyjną nie zrzekła się rozprawy lub inna strona zażądała przeprowadzenia rozprawy, Naczelny Sąd Administracyjny może rozpoznać skargę kasacyjną na posiedzeniu niejawnym, jeżeli wszystkie strony w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze skierowania sprawy na posiedzenie niejawne wyrażą na to zgodę.

W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz **w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich wojewódzkie sądy administracyjne oraz Naczelny Sąd Administracyjny przeprowadzają rozprawę przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku**, z tym że osoby w niej uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu, chyba że przeprowadzenie rozprawy bez użycia powyższych urządzeń nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nim uczestniczących. Sędzia przewodniczący rozprawie może również zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, a przeprowadzenie wymaganej przez ustawę rozprawy mogłoby wywołać nadmierne zagrożenie dla zdrowia osób w niej uczestniczących i nie można przeprowadzić jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku; (art. 15zzs4).

CO Z TERMINAMI?

Art. 69 uchwalonej przez Sejm ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadza również regulacje, które zmienią obecnie istniejące przepisy dotyczące zawieszeń terminów administracyjnych w czasie pandemii koronawirusa. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy o zmianie m.in. specustawy COVID-19 **terminy, których bieg nie rozpoczął się w związku regulacją art. 15zzr ust. 1 (została ona szczegółowo opisana wcześniej) rozpoczną bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Terminy, które na mocy regulacji art. 15zzr ust. 1 uległy zawieszeniu będą natomiast biec dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Również terminy w postępowaniach, o których mowa w art. 15 zzs specustawy COVID-19 (regulacja szczegółowo opisana wcześniej), których bieg nie rozpoczął się, rozpoczynają bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a terminy w postępowaniach, które na mocy regulacji art. 15 zzs uległy zawieszeniu rozpoczną swój bieg dalej upływie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.**

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, która wprowadza m.in. wyżej opisane modyfikacje specustawy COVID-19, jest obecnie procedowana w Senacie[4]. W dniu 4 maja 2020 r. na 25 posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów Publicznych zadecydowano o kontynuacji prac nad ustawą. Prace nad ustawą mają być wznowione w dniu 12 maja 2020 r.

Z powyższego wynika, że rzeczywistość prawna w procesie inwestycyjnym w czasie pandemii koronawirusa jeszcze niejednokrotnie ulegnie poważnym przeobrażeniom.

dr Aleksandra Makarucha

Prawnik z doświadczeniem praktycznym, orzecznik organu wyższego stopnia administracji rządowej, orzecznik organu wyższego stopnia administracji samorządowej. Praktyk w zakresie procedury administracyjnej oraz administracyjnego prawa materialnego (specustawa drogowa, prawo budowlane, zagospodarowanie przestrzenne, gospodarka nieruchomościami). Do 2016 r. zastępca dyrektora w Wydziale Infrastruktury w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim. Trener z zakresu z postępowania administracyjnego, prawa budowlanego, specustawy drogowej. Kierownik Zakładu Prawa i Administracji w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, Oddział w Chorzowie. Prelegent Beck Akademii. Autorka licznych publikacji z zakresu prawa i postępowania administracyjnego.

[3] https://www.senat.gov.pl/prace/senat/proces-legislacyjny-w-senacie/ustawy-uchwalone-przez-sejm/ustawy-uchwalone-przez-sejm/ustawa,967.html

[4] druk senacki nr 106, druki sejmowe nr 344, 344-A, 350 i 350-A.

Place zabaw, siłownie zewnętrzne i inne miejsca rekreacyjne prawo dla inżyniera

PRAWO DLA INŻYNIERA

Place zabaw, siłownie zewnętrzne i inne miejsca rekreacyjne. Zasady utrzymania, przeglądy techniczne i dokumentacja techniczna.

Katarzyna Mateja

Dzieci, młodzież a także osoby dorosłe mają prawo do odpoczynku i podejmowania wszelkich aktywności poza szkołą, zakładem pracy czy domem. Miejscami przeznaczonymi na ogólnie pojmowaną rekreację są place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska do uprawniania różnych sportów zespołowych, korty tenisowe itp.

Wielu ludzi nie wyobraża sobie normalnego funkcjonowania bez korzystania z tego rodzaju terenów, przy czym szczególnie istotne jest to z punktu widzenia najmłodszych. Dla zapewnienia prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży oraz z troski ich o sprawność fizyczną niezwykle ważna jest powszechna dostępność do placów zabaw oraz obszarów przeznaczonych na uprawianie rozmaitych dyscyplin sportowych.

Trudno sobie wyobrazić, by tereny sportu i rekreacji gdzie przebywają dzieci czy młodzież były organizowane w sposób przypadkowy, nieuporządkowany oraz bez zapewnienia odpowiedniego nadzoru. Oznacza to, że dla zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników tych miejsc konieczne jest ich właściwe zaprojektowanie i wyposażenie. Natomiast w trakcie eksploatacji niezbędne będzie przeprowadzanie regularnych kontroli i napraw, w celu zapewnienia należytego stanu technicznego wszystkich elementów składających się na plac zabaw, siłownię zewnętrzną, skatepark itd.

TRUDNO SOBIE WYOBRAZIĆ, BY TERENY SPORTU I REKREACJI GDZIE PRZEBYWAJĄ DZIECI CZY MŁODZIEŻ BYŁY ORGANIZOWANE W SPOSÓB PRZYPADKOWY, NIEUPORZĄDKOWANY ORAZ BEZ ZAPEWNIENIA ODPOWIEDNIEGO NADZORU.

Powyższe obowiązki związane z powstawaniem oraz zapewnieniem właściwych warunków użytkowania terenów rekreacji i sportu spoczywają na właścicielach oraz zarządcach nieruchomości, na których przedmiotowe obiekty będą lub są zlokalizowane. W celu wykazania zachowania należytej staranności w wykonywaniu tych obowiązków, podmioty odpowiedzialne mają za zadanie gromadzenie stosownej dokumentacji techniczno-budowlanej. Ma to istotne znaczenie szczególnie w sytuacji przeprowadzania czynności kontrolnych przez organy administracji państwowej. Na terenie województwa śląskiego co roku w okresie wakacyjnym prowadzona jest akcja Wojewody Śląskiego pn. „Bezpieczne wakacje". Inspektorzy sprawdzają wówczas protokoły kontroli stanu technicznego oraz dokonują oględzin urządzeń zabawowych i sportowych. Jeśli stwierdzone zostaną nieprawidłowości, wszczynane jest postępowanie administracyjne mające na celu zmobilizowanie właściciela czy zarządcy terenu rekreacyjnego do doprowadzenia obiektów do odpowiedniego stanu technicznego. Oczywiście podmiot odpowiedzialny za teren rekreacyjny może uniknąć nieprzyjemnych sytuacji. Mając na uwadze wyniki okresowych kontroli obiektów oraz zazwyczaj dosyć intensywną eksploatację urządzeń zabawowych i sportowych, wystarczającym działaniem będzie przeprowadzanie częstych napraw i konserwacji w zakresie niezbędnym dla zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji. Ma to także znaczenie z punktu widzenia odpowiedzialności zarówno cywilnej jak i karnej. Warto w tym miejscu podkreślić, iż częstotliwość i obszary wymagające kontroli zostały przedstawione w polskiej normie dotyczącej właśnie tej tematyki.

W dalszej części publikacji przedstawione zostaną obecnie obowiązujące przepisy związane z tematyką terenów rekreacyjnych takich jak place zabaw, siłownie zewnętrzne oraz boiska, korty i inne tego rodzaju obiekty. Ponadto przeanalizowana zostanie kwestia dokonywania przeglądów technicznych, sposobu ich udokumentowania oraz regulacji prawnych w tym zakresie.

I. OBIEKTY BUDOWLANE TWORZĄCE TERENY REKREACJI I SPORTU – WYMAGANIA USTAWOWE ZWIĄZANE Z ICH BUDOWĄ.

Tereny rekreacyjne mogą być organizowane w dowolny sposób i grupy docelowe osób, które będą z nich korzystały, też będą się różniły pomiędzy sobą. Inną inwestycją będzie plac zabaw, inną boisko szkolne czy zewnętrzna siłownia lub rolkowisko. Ponadto każdy sposób dostosowywania przestrzeni dla konkretnej grupy użytkowników będzie indywidualny ze względu na warunki obiektywne. Przykładem może być plac zabaw w niewielkim gminnym parku (dwie ławki, huśtawka i piaskownica) oraz plac zabaw urządzony na terenie osiedla mieszkaniowego, na obszarze którego zamieszkuje kilkanaście tysięcy osób (wygrodzony, monitorowany, z wszelkiego rodzaju urządzeniami zabawowymi, minikolejką linową itp.). Jest to przyczyną, dla której w obowiązujących regulacjach prawnych nie zawarto szczegółowych definicji placu zabaw, boiska

sportowego czy siłowni zewnętrznej. Należy także podkreślić, że z ogólnie pojętych przepisów budowlanych oraz orzecznictwa sądów wynika, iż sprawy związane z tego typu zamierzeniami budowlanymi muszą być rozpatrywane indywidualnie.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późniejszymi zmianami) definiuje trzy pojęcia, które będą miały zastosowanie podczas analizy każdej inwestycji związanej z organizacją zewnętrznego terenu rekreacyjnego (czyli poza wznoszeniem obiektów kubaturowych). Pierwszym z nich będzie obiekt małej architektury. W art. 3 pkt 4 lit c. Prawa budowlanego określono obiekty małej architektury jako *niewielkie obiekty* (...) *użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki.* W przedmiotowej definicji kluczowym określeniem obiektów małej architektury jest przymiotnik jakościowy „niewielki", co zostanie przedstawione w dalszej części. Drugim kluczowym terminem jest scharakteryzowane w pkt. 9 ustawy urządzenie budowlane, czyli: *(...)urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, a także przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki.* Biorąc pod uwagę powyższe definicje, można określić place zabaw, siłownie zewnętrzne czy inne rekreacyjne zespoły obiektów jako wydzielony zespół obiektów małej architektury (piaskownice, zjeżdżalnie, huśtawki, bramki, zabudowane stoły do ping ponga itp.) oraz urządzeń budowlanych (ogrodzenie, nawierzchnia tartanowa, sztuczna trawa itp.), służący zabawie, rekreacji oraz uprawianiu sportu. Podobne stanowisko prezentują

sądy administracyjne w swoim orzecznictwie. Przykładem może być wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 grudnia 2019 r. sygn. akt II SA/Go 783/19 (LEX nr 2762406), cyt.: *Plac zabaw, jako kategoria budowlana, nie został wyodrębniony, jako autonomiczne pojęcie na gruncie Upb. Stąd też za zasadne i wymagane należy uznać podjęcie działań interpretacyjnych, pozwalających tę kwestię rozstrzygnąć. W ocenie Sądu plac zabaw nie zalicza się do budynków (art. 3 pkt 2 Upb), ani budowli (art. 3 pkt 3). Rozważenia wymaga natomiast kwestia, czy można go zaliczyć do obiektów małej architektury, o jakich mowa w art. 3 pkt 4 lit. c Upb. Treść powołanego przepisu pozwala zaliczyć do tej kategorii niewielkie obiekty użytkowe, służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki. Wobec tak ukształtowanej wypowiedzi prawodawcy należy stanąć na stanowisku, że obiektem małej architektury nie jest "plac zabaw", lecz poszczególne jego elementy, składające się na funkcjonalną całość. Plac zabaw to pewien wyodrębniony funkcjonalnie zespół obiektów małej architektury, służący codziennej rekreacji dzieci.*

Trzecim niezbędnym dla przedstawienia powyższych kwestii będzie pojęcie budowli, która została zdefiniowana w art. 3 pkt 3 Prawa budowlanego jako każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury. Plac zabaw czy inne miejsce rekreacji i sportu będzie wówczas traktowane jako kompleks odrębnych pod względem technicznym obiektów budowlanych, składających się na określoną całość użytkową.

Biorąc pod uwagę ww. definicje należy rozważyć w jakim trybie przeprowadzane będą inwestycje związane z budową placu zabaw lub innego miejsca sportu czy rekreacji. W chwili obecnej, zgodnie z dyspozycjami § 40 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1065), który stanowi, iż w zespole budynków wielorodzinnych objętych jednym pozwoleniem na budowę należy, stosownie do potrzeb użytkowych, przewidzieć place zabaw dla dzieci i miejsca rekreacyjne dostępne dla osób niepełnosprawnych. Jest to jedyny przypadek zamierzenia budowlanego, który zgodnie z obowiązującym prawem wprost wskazuje konieczność zlokalizowania takiej przestrzeni rekreacyjnej w projekcie zagospodarowania działki dla inwestycji, a jego realizacja podlega obowiązkowi uzyskania pozwolenia na budowę. Jeżeli teren rekreacji i sportu będzie stanowił odrębną inwestycję, wówczas podlegać będzie przepisom art. 29 ust. 1 pkt 22 i 23 Prawa budowlanego : *Pozwolenia na budowę nie wymaga budowa (...)obiektów małej architektury, (...) ogrodzeń*, oraz zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 : *Zgłoszenia właściwemu organowi wymaga (...) budowa, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt (...) 9* [placów zabaw oraz boisk, kortów tenisowych, siłowni zewnętrznych – przyp. autora], *budowa ogrodzeń o wysokości powyżej 2,20 m, (...) budowa obiektów małej architektury w miejscach publicznych.* Tym samym budowa nowego placu zabaw czy boiska oraz jego ogrodzenia nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę, a zgłoszenia właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej na 21 dni przed rozpoczęciem robót budowlanych, jeżeli znajduje się na terenie ogólnodostępnym – miejscu publicznym. Celem dokonania skutecznego zgłoszenia należy przedstawić szkic planowanego placu zabaw, boiska lub innego miejsca sportu i rekreacji.

W orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego można znaleźć jednak wyrok, z którego wynika, że w niektórych przypadkach budowa placu zabaw będzie wymagała uzyskania pozwolenia na budowę, ponieważ plac zabaw jako całość będzie traktowany jako budowla: *Nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 3 pkt 4 ustawy - Prawo budowlane poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że plac zabaw jest obiektem małej architektury oraz powiązany z nim zarzut naruszenia art. 3 pkt 3 w zw. z art. 28 ust. 1 Prawa budowlanego poprzez niezastosowanie tych przepisów w sytuacji, gdy plac zabaw - jako zespół obiektów małej architektury - jest budowlą, której budowa wymaga uzyskania pozwolenia na budowę. Zgodnie z art. 3 pkt 4 lit. c Prawa budowlanego obiektami małej architektury są niewielkie obiekty, a w szczególności użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki. Natomiast przepis art. 3 pkt 3 tej ustawy stanowi, że budowlą jest każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury. W literaturze wyrażany był pogląd, że nie będzie mógł być potraktowany jako obiekt małej architektury „urządzony plac zabaw" z piaskownicami, huśtawkami, drabinkami itd., stanowiący „ogródek jordanowski" (ogródek zabaw dla dzieci), pomimo, iż poszczególne z urządzeń wchodzących w skład wyposażenia tego obiektu zalicza się do obiektów małej architektury (Prawo budowlane. Komentarz, pod red. Z. Niewiadomskiego, Warszawa 2006, s. 51). Podobny pogląd wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w powołanym przez skarżącą wyroku z dnia 19 sierpnia 2009 r., II SA/Gl 41/09 (publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, www.nsa.gov.pl), uznając, że nie jest obiektem małej architektury plac zabaw składający się z zespołu szeregu urządzeń rekreacyjnych, ścieżek, ławek, które zostały usytuowane na odrębnej nieruchomości. Wykonanie takiego placu zabaw powinno być traktowane jako zrealizowanie budowli (art. 3 pkt 3) wymagającej pozwolenia na budowę.* (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 kwietnia 2013 r. sygn. akt II OSK 2472/11, LEX nr 1337377). Tym samym większe zamierzenie budowlane związane z budową placu zabaw może zostać zakwalifikowane przez organ administracji architektoniczno – budowlanej jako inwestycja wymagająca sporządzenia projektu budowlanego i uzyskania pozwolenia na budowę.

NAJWAŻNIEJSZE WSKAZÓWKI ZWIĄZANE Z LOKALIZACJĄ PLACÓW ZABAW I INNYCH MIEJSC REKREACJI CZY AKTYWIZACJI SPORTOWEJ ZNAJDUJĄ SIĘ W PRZEPISACH §19 I §40.

Umiejscowienie poszczególnych elementów wyposażenia placu zabaw czy siłowni zewnętrznej powinno być zgodne z warunkami zawartymi w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Najważniejsze wskazówki związane z lokalizacją placów zabaw i innych miejsc rekreacji czy aktywizacji sportowej znajdują się w przepisach §19 i §40. Szczegółowo wyznaczono minimalne odległości miejsc postojowych lub otwartego garażu od placu zabaw oraz boiska dla dzieci i młodzieży. Ponadto określone zostało także minimalne nasłonecznienie placu zabaw oraz jego odległość od linii rozgraniczających drogę, miejsc gromadzenia odpadów oraz okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Należy także brać pod uwagę wytyczne normowe. Co do zasady stosowanie polskich norm nie jest obligatoryjne, jeżeli nie zostały one przytoczone w aktach wykonawczych – wówczas są one stosowane fakultatywnie. Jednakże ze względów bezpieczeństwa powinny spełniać ich wymogi. Zgodnie z art.

5 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy Prawo budowlane każdy obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi, należy projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, przy zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania i dostępności. Zapewnienie bezpie-

W PRZYPADKU SKRAJNYCH ZANIEDBAŃ ORAZ NIEFRASOBLIWOŚCI WŁAŚCICIELA LUB ZARZĄDCY OSOBY KORZYSTAJĄCE Z TAKIEGO MIEJSCA SĄ NARAŻONE NA UTRATĘ ZDROWIA A NAWET ŻYCIA.

czeństwa i zgodności z zasadami wiedzy technicznej, którymi niewątpliwie są polskie normy, pozwala na takie zorganizowanie miejsca rekreacji i sportu, aby jego użytkowanie odbywało się przy jak najmniejszym ryzyku poważanego wypadku.
Niżej zostały wymienione wszystkie normy związane z wyposażeniem i budową terenów rekreacyjnych. Część z nich ma status norm wycofanych, niestety niezastąpionych aktualnymi normami przetłumaczonymi na język polski. Mając na uwadze jak specjalistyczną wiedzę zawierają zapisy normowe, należy posługiwać się tymi wydanymi w języku polskim, aby uniknąć ewentualnych błędów wynikających z nieodpowiedniego tłumaczenia. Polski Komitet Normalizacyjny na swojej stronie internetowej www.wiedza.pkn.pl podkreślił, iż cyt.: *Normy wycofane zawierają rozwiązania mniej nowoczesne, ale to nie znaczy, że są błędne.* Tym samym nie ma przeszkód w stosowaniu wytycznych zawartych w normach przywołanych poniżej:

Normy z grupy PN-EN 1176 odnoszące się do wyposażenia publicznych placów zabaw oraz określające wymogi dla bezpiecznej nawierzchni na placach zabaw:

- PN-EN 1176-1:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 1: Ogólne wymagania bezpieczeństwa i metody badań.
- PN-EN 1176-1:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 1: Ogólne wymagania bezpieczeństwa i metody badań.
- PN-EN 1176-2:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 2: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań huśtawek.
- PN-EN 1176-2:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 2: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań huśtawek.
- PN-EN 1176-3:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 3: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań zjeżdżalni.
- PN-EN 1176-3:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 3: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań zjeżdżalni.
- PN-EN 1176-4:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 4: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań kolejek linowych.
- PN-EN 1176-4:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 4: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań kolejek linowych.
- PN-EN 1176-5:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 5: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań karuzeli.
- PN-EN 1176-5:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 5: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań karuzeli.
- PN-EN 1176-6:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 6: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań urządzeń kołyszących.
- PN-EN 1176-6:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 6: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań urządzeń kołyszących.
- PN-EN 1176-7:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 7: Wytyczne instalowania, sprawdzania, konserwacji i eksploatacji.
- PN-EN 1176-7:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 7: Wytyczne instalowania, sprawdzania, konserwacji i eksploatacji.
- PN-EN 1176-10:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 10: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań całkowicie obudowanych urządzeń do zabaw.
- PN-EN 1176-10:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 10: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań całkowicie obudowanych urządzeń do zabaw.
- PN-EN 1176-11:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 11: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań sieci przestrzennej.

Normy dotyczące nawierzchni :

- PN-EN 1177:2009 Nawierzchnie placów zabaw amortyzujące upadki. Wyznaczanie krytycznej wysokości upadku.
- PN-EN 15330-1:2014-02 Nawierzchnie terenów sportowych. Darń syntetyczna i mechanicznie igłowane nawierzchnie przeznaczone głównie do użytkowania w terenie niekrytym. Część 1: Specyfikacja nawierzchni z darni syntetycznej stosowanych w piłce nożnej, hokeju, treningu rugby, tenisie i w uprawianiu wielu dyscyplin sportowych.

Pozostałe pomocne Normy:

- PN-EN 14974:2007 Urządzenia dla użytkowników sprzętu rolkowego. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań.
- PN-EN 16630: 2015-06 Wyposażenie siłowni plenerowych zainstalowane na stałe. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań.
- PN-EN ISO/IEC 17050-1:2010 Ocena zgodności. Deklaracja zgodności składana przez dostawcę. Część 1: Wymagania ogólne.

Nie ulega więc wątpliwości, że zamierzenie budowlane polegające na organizacji miejsca zabawy, rekreacji lub sportu podlega ścisłym przepisom prawa, a budowa jest obwarowana szeregiem wskazówek, o których inwestor czy projektant powinien pamiętać.

II. TERENY REKREACJI, ZABAWY I SPORTU – OBOWIĄZUJĄCE PRZEPISY ZWIĄZANE Z ZASADAMI BEZPIECZNEGO ICH UŻYTKOWANIA.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 Prawa budowlanego wszystkie obiekty budowlane należy użytkować w sposób zgodny z przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należytym stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia ich właściwości użytkowych i sprawności technicznej. W aspekcie zarządzania miejscami takimi jak place zabaw czy inne tereny sportu i rekreacji, z których głównie korzystają dzieci i osoby młode, szczególnie względy bezpieczeństwa powinny motywować podmiot odpowiedzialny do wykazania należytej staranności przy wykonywaniu swoich obowiązków. Takie działania sprowadzają się do zapewnienia stałego nadzoru technicznego nad urządzeniami oraz obiektami małej architektury, a w razie stwierdzenia zniszczeń i braków – regularnych napraw i remontów elementów, które uległy uszkodzeniom. Właściwa organizacja przeglądów technicznych tego typu obiektów ma zasadnicze znaczenie dla zminimalizowania ryzyka wystąpienia nieszczęśliwego wypadku, spowodowanego nieodpowiednim stanem technicznym urządzeń czy elementów wyposażenia.

1. Kontrola i szczegóły utrzymania placów zabaw oraz innych terenów rekreacji i sportu w dyspozycjach zawartych w przepisach ustawy Prawo budowlane.

▼ Nieodpowiedni stan techniczny wyposażenia placu zabaw.

W ustawie Prawo budowlane nie przewidziano kontroli obiektów małej architektury i urządzeń częściej niż raz na pięć lat, jeśli stanowią element otoczenia obiektu wzniesionego na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę. Zupełnie zostały w tym aspekcie pominięte także obiekty, których budowa prowadzona była na podstawie zgłoszenia lub bez dodatkowych procedur. Warto jednak podkreślić, iż przepisem podstawowym, z którego wywodzi się obowiązek przeprowadzania regularnych kontroli stanu technicznego jest art. 61 Prawa budowlanego: Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany:

1) *utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2;*
2) *zapewnić, dochowując należytej staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych odziaływujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powodzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.*

Ze względu na swoją specyfikę obiekty budowlane, które tworzą place zabaw, boiska i inne obiekty służące uprawianiu sportów czy rekreacji, są permanentnie narażone na destrukcyjne działanie czynników zewnętrznych o charakterze naturalnym czy zniszczenia spowodowane działalnością człowieka.

WSKAZAĆ NALEŻY TAKŻE NA SYTUACJE, W KTÓRYCH PLAC ZABAW BĘDZIE TRAKTOWANY JAKO BUDOWLA WYMAGAJĄCA PRZEPROWADZENIA KONTROLI OKRESOWEJ STANU TECHNICZNEGO CO NAJMNIEJ RAZ W ROKU, ZGODNIE Z ART. 62 UST. 1 PKT. 1 LIT. A USTAWY PRAWO BUDOWLANE, W ZAKRESIE ELEMENTÓW NARAŻONYCH NA SZKODLIWE WPŁYWY ATMOSFERYCZNE I NISZCZĄCE DZIAŁANIA CZYNNIKÓW WYSTĘPUJĄCYCH PODCZAS UŻYTKOWANIA OBIEKTU.

Tym samym dochowanie należytej staranności w zarządzaniu takim obszarem ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników. Oznacza to, że długofalowe zaniedbania w stosunku do czynności związanych z utrzymaniem terenu placu zabaw, czy innego miejsca służącemu aktywności na świeżym powietrzu, mogą mieć bardzo poważane konsekwencje. W przypadku skrajnych zaniedbań oraz niefrasobliwości właściciela lub zarządcy osoby korzystające z takiego miejsca są narażone na utratę zdrowia a nawet życia. Ma to swoje konsekwencje nie tylko w odpowiedzialności cywilnej, ale również w odpowiedzialności karnej. W dyspozycjach ustawy Prawo budowlane przewidziano, że w razie wykazania ewidentnych błędów tym zakresie, osobie odpowiedzialnej może grozić kara nawet pozbawienia wolności. Zgodnie z 91a Prawa budowlanego: *Kto nie spełnia, określonego w art. 61, obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w należytym stanie technicznym, użytkuje obiekt w sposób niezgodny z przepisami lub nie zapewnia bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego, podlega grzywnie nie mniejszej niż 100 stawek dziennych, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.*

Obecnie obowiązujące wytyczne dotyczące kontroli stanu technicznego zawarte w przepisach ustawowych w odniesieniu do terenów sportu, rekreacji i placów zabaw i boisk wskazują dwa przypadki, gdy przeprowadzany będzie przegląd budowlany przez osobę posiadającą stosowne przygotowanie zawodowe. Pierwszy z nich, o którym już wspomniano wyżej, to kontrola wynikająca z art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego, czyli sprawdzenie wykonywane co najmniej raz na pięć lat w zakresie określenia stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, dla wzniesienia którego wymagane było uzyskanie pozwolenia na budowę (z pewnymi wyłączeniami), estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia.

Wskazać należy także na sytuacje, w których plac zabaw będzie traktowany jako budowla wymagająca przeprowadzenia kontroli okresowej stanu technicznego co najmniej raz w roku, zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt. 1 lit. a ustawy Prawo budowlane, w zakresie elementów narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu. Podejście takie jest również prezentowane przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Warszawie, co wynika z publikacji, która ukazała się w czerwcu 2019 r. w „Informatorze Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego" wydawanego w ramach miesięcznika „Materiały Budowlane", cyt.: *Wskazane jest, aby stan techniczny obiektów budowlanych na placach zabaw kontrolować nie tylko w ramach kontroli okresowej wykonywanej raz na 5 lat, ale co najmniej raz w roku, podczas rocznych kontroli okresowych stanu technicznego budynków, w otoczeniu których znajdują się te place.*

▼ **Nieodpowiedni stan techniczny wyposażenia placu zabaw.**

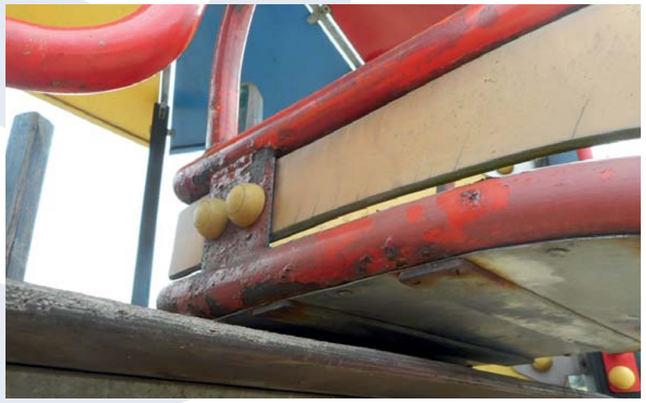

Obszary rekreacyjne przewidziane w projekcie zagospodarowania terenu stanowiącym integralną część zatwierdzonego projektu budowlanego, będą podlegały więc tego typu kontroli. Natomiast drugą sytuacją będzie kontrola stanu technicznego wynikająca z art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy, przeprowadzana w związku z zagrożeniem bezpiecznego użytkowania obiektu każdorazowo w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 61 pkt 2, czyli niszczącego działania czynników zewnętrznych, co w sytuacji zarządzania terenem zabawy, rekreacji i sportu ogólnodostępnym lub intensywnie eksploatowanym może mieć miejsce w zasadzie codziennie. W ustawie przedstawione zostało jedynie przykładowe wyliczenie sytuacji destrukcyjnych, stąd każdorazowe stwierdzenie wystąpienia stanu zagrożenia bezpieczeństwa powinno spotkać się odpowiednią reakcją właściciela lub zarządcy.

W treści art. 62 ust. 4 ustawodawca wprost nakłada na podmiot odpowiedzialny obowiązek przeprowadzenia powyższych kontroli przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia budowlane. Przeprowadzający tego rodzaju kontrolę bierze na siebie odpowiedzialność w zakresie właściwego określenia stanu technicznego sprawdzanych elementów, ale także oszacowania ryzyka wystąpienia potencjalnych uszkodzeń i wskazania sposobu ich uniknięcia. Po zakończeniu powyższych czynności sprawdzający powinien sporządzić protokół, w którym - oprócz określenia stanu technicznego sprawdzonych obiektów oraz urządzeń - będą zawarte jasne zalecenia (wraz z podaniem stopnia pilności ich wykonania). Na podstawie tego dokumentu podmiot odpowiedzialny powinien opracować harmonogram robót remontowych, prac naprawczych i konserwacyjnych, a następnie przystąpić do jego realizacji zgodnie ze wskazówkami osoby, która przeprowadziła czynności kontrolne. Po wykonaniu każdego z zaleceń pokontrolnych wskazane jest sporządzenie protokołu odbioru tych robót.

Oczywiście mogą zdarzyć się sytuacje, gdy osoba kontrolująca stwierdzi nieodpowiedni stan techniczny obiektów czy urządzeń. Jeśli występujące nieprawidłowości są w stopniu mogącym spowodować bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia użytkowników kontrolowanego terenu, to na podstawie art. 70 ust. 2 Prawa budowlanego ma ona obowiązek przesłać kopię protokołu właściwemu miejscowo organowi nadzoru budowlanego. Jeśli właścicielowi lub zarządcy nie powiedzie się próba natychmiastowego zlikwidowania stanu zagrożenia bezpieczeństwa, wówczas po dokonaniu oględzin organ ten może wydać nakaz natychmiastowego wyłączenia terenu rekreacji lub sportu czy placu zabaw z użytkowania aż do czasu doprowadzenia sytuacji do stanu zgodnego z obowiązującymi przepisami (czyli usunięcia stwierdzonych uszkodzeń).

Niestety niejednokrotnie zaangażowanie organów nadzoru budowlanego w utrzymanie terenów rekreacji i zabawy wynika nie z planu kontroli czy pozyskania informacji o stwierdzonych zagrożeniach, a z coraz większej liczby wypadków – głównie z udziałem dzieci lub młodzieży. Mając na uwadze powyższe Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego rokrocznie publikuje na stronie www.gunb.gov.pl komunikat związany z tą materią. W maju 2019 r. minister Norbert Książek zaapelował do właścicieli lub zarządców o utrzymywanie tych miejsc w należytym stanie technicznym, cyt.: *Zwracam uwagę, że zgodnie z ustawą – Prawo budowlane obiektami budowlanym są m.in. obiekty małej architektury służące rekreacji codziennej, na przykład piaskownice, huśtawki, drabinki, karuzele, bramki, urządzenia wspinaczkowe, zjeżdżalnie. Właściciele i zarządcy mają zatem obowiązek utrzymywania ich w należytym stanie technicznym, co wiąże się z wykonywaniem napraw i remontów, oraz poddawania ich bieżącej kontroli pod względem bezpieczeństwa użytkowania. Na integracyjnych placach zabaw dodatkowo należy zwracać uwagę na zgodne z przeznaczeniem użytkowanie obiektów małej architektury dedykowanych osobom niepełnosprawnym. (...) Szczegółowe wymagania stawiane urządzeniom służącym rekreacji na placach zabaw, sposoby montażu zapewniające bezpieczne ich użytkowanie znajdują się w Polskich Normach z grupy PN-EN 1176: Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie, w tym PN-EN 1176-2:2017-12 Wyposażenie placów zabaw i na-*

▼ **Nieodpowiedni stan techniczny wyposażenia i brak staranności w utrzymaniu terenu placu zabaw.**

wierzchnie – Część 2: Dodatkowe szczegółowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań huśtawek oraz PN-EN 1176-7:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie – Część 7: Wytyczne instalowania, kontroli, konserwacji i eksploatacji.

SZCZEGÓLNIE ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH JEST ZAPEWNIENIE ODPOWIEDNIEGO STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW, WYPOSAŻENIA ORAZ URZĄDZEŃ SŁUŻĄCYCH REKREACJI DZIECI I MŁODZIEŻY.

2. Kontrola i szczegóły utrzymania placów zabaw oraz innych terenów rekreacji i sportu w wytycznych polskich norm.

Jak wskazał Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, dla właściwego wypełniania obowiązków podmiotów odpowiedzialnych za tereny służące zabawie i rekreacji należy kierować się przede wszystkim względami bezpieczeństwa, które szeroko zostały przedstawione w treści polskich norm dotyczących tych zagadnień. Wcześniej wymieniony zostały szereg norm dotyczących różnych kwestii istotnych przy projektowaniu i budowie placów zabaw oraz innych terenów rekreacji. Wśród nich wymienione zostały także normy, w których szczegółowo przedstawiono także zasady niezbędne do stosowania dla zapewnienia bezpieczeństwa tych miejsc. Są to przede wszystkim PN-EN 1176-7:2009 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 7: Wytyczne instalowania, sprawdzania, konserwacji i eksploatacji oraz PN-EN 1176-7:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 7: Wytyczne instalowania, sprawdzania, konserwacji i eksploatacji, a także PN-EN 14974:2007 Urządzenia dla użytkowników sprzętu rolkowego. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań i PN-EN 16630: 2015-06 Wyposażenie siłowni plenerowych zainstalowane na stałe. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań.

Dalej zostaną omówione zagadnienia dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa użytkowania placów zabaw i terenów rekreacyjnych (norma PN-EN 1176-7) oraz odrębnie na obszarze rolkowiska (norma PN-EN 14974) i siłowni zewnętrznej (norma PN-EN 16630-06).

a) Bezpieczeństwo użytkowania placów zabaw i terenów rekreacyjnych.

Szczególnie istotne z punktu widzenia podmiotów odpowiedzialnych jest zapewnienie odpowiedniego stanu technicznego obiektów, wyposażenia oraz urządzeń służących rekreacji dzieci i młodzieży. Wskazówki zawarte w normach przedstawiają narzędzia, dzięki którym wprowadzona zostaje systematyczna i pełna weryfikacja stanu technicznego urządzeń oraz sprzętów. Innym niezmiernie ważnym aspektem takich działań jest obniżenie kosztów związanych z poważnymi remontami i wymianą wyposażenia. Wynika to z faktu, iż wszelkie naprawy wykonywane są w fazie kiedy uszkodzenie jest jeszcze mało znaczące. Likwidacja nieprawidłowości na wczesnym etapie jest zwykle tańsza i niezbyt trudna. Zapewnia to trwałość elementów i bezpieczeństwo ich eksploatacji. W celu osiągnięcia tego efektu, uregulowania normy PN-EN 1176-7 wskazują, że podmiot opiekujący się miejscem rekreacji oraz zabawy dzieci i młodzieży powinien uwzględnić następujące czynności sprawdzające we wcześniej opracowanym (w oparciu o obserwację i potrzeby) rocznym planie (patrz. pkt 6 normy):

- **Kontrola codzienna** – Przeprowadzanie takich przeglądów jest szczególnie wskazane w przypadku miejsc rekreacji i zabawy, które są bardzo aktywnie użytkowane przez dzieci i młodzież, a także znajdujących się na terenach, gdzie mogą być wystawione na chuligańskie wybryki nieodpowiedzialnych osób postronnych. Jeżeli obszar taki jest poddany stałemu monitoringowi, zlokalizowany jest w okolicy, gdzie rzadkie są akty wandalizmu lub liczba młodych osób korzystających z niego jest niewielka, kontrola taka może odbywać się minimum raz na kilka dni. Tego rodzaju czynności realizuje się przez oględziny, a mają one w zamierzeniu wykrycie ewidentnego niebezpieczeństwa wynikającego z nadmiernego zużycia elementów (np. urwane oparcie huśtawki), aktów wandalizmu (np. ostre krawędzie potłuczonego szkła, wyrwane części wyposażenia) oraz destrukcyjnego działania warunków atmosferycznych. W trakcie czynności sprawdzających powinien zostać także określony stan czystości nawierzchni i terenu (np. naniesione przez dzieci kamienie, porzucone zabawki, plastikowe opakowania po napojach i posiłkach) oraz sprawność i kompletność wszystkich elementów wyposażenia i urządzeń (np. zerwana siatka ogrodzeniowa, urwana klamka bramki wejściowej). Wyniki oględzin powinny zostać zachowane w formie pisemnej, np. w postaci protokołu, notatki lub wpisu w założonej w tym celu książce kontroli.
- **Kontrola obsługi** – Minimalna częstotliwość tych przeglądów została określona na raz na 3 miesiące (kontrola kwartalna). W zależności od potrzeb i szczególnych warunków funkcjonowania danego terenu rekreacji i zabawy dzieci i młodzieży może być realizowana także jako miesięczna lub co dwa miesiące. Norma wyszczególnia także odstępy czasowe pomiędzy poszczególnymi kontrolami wskazane w instrukcji producenta sprzętów i urządzeń. Czynności kontrolne obejmują oględziny i eksperymenty. Przegląd ten cechuje większy stopnień dokładności niż rutynowej kontroli codziennej. Wykonująca go osoba ma zadanie sprawdzenie prawidłowości działania oraz stabilności wyposażenia, a także stopnia zużycia obiektów, urządzeń i sprzętów. Dokonuje również oceny stanu technicznego ogrodzenia, nawierzchni (w tym właściwego zakrycia fundamentów) oraz połączeń (szczególnie tych ruchomych) pomiędzy poszczególnymi elementami urządzeń i wytrzymałości konstrukcji. Niejednokrotnie istotna będzie ocena stanu sąsiadujących drzew i krzewów (w tym ich korzeni). Ustalenia pokontrolne dokumentowane są w formie pisemnej- analogicznie jak w przypadku kontroli codziennej - w postaci protokołu, notatki lub stosownego wpisu w książce kontroli.
- **Kontrola coroczna główna** – Norma przewiduje najdokładniejszą kontrolę, obejmującą każdy aspekt funkcjonowania terenu placu zabaw lub rekreacji najmłodszych, o okresach przynamniej raz na rok. Zgodnie z wytycznymi normy PN-EN 1176-7 przeprowadza ją osoba kompetentna, która zgodnie z instrukcją producenta będzie sprawdzała kolejne elementy. Będzie to osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną, czyli w warunkach polskich osoba posiadająca stosowne uprawnienia budowlane. W przypadku nowych zestawów zabawowych czy rekreacyjnych jest to zwykle specjalista reprezentujący producenta. Obszar kontroli obejmuje ocenę ogólnego poziomu bezpieczeństwa użytkowania obiektu, stanu technicznego nawierzchni oraz fundamentów (także po ich odkopaniu, jeżeli jest to niezbędne do właściwej oceny ich stanu). Specjalista sprawdza regulamin terenu, jeśli został sporządzony, w dalszej kolejności ogrodzenie obszaru zabawy i rekreacji, minimalne przestrzenie między poszczególnymi urządzeniami i sprzętami, ich stabilność oraz stopień zużycia (korozji czy butwienia). Szczególnej ocenie podlega stan połączeń poszczególnych elementów

urządzeń (czasem po ich rozmontowaniu – w razie takiej konieczności). Bardzo ważnym elementem czynności kontrolnych jest również stwierdzenie czy zalecenia pokontrolne zawarte w protokole z poprzednich przeglądów (także kontroli obsługi) zostały zrealizowane oraz czy w ostatnim roku przeprowadzone zostały remonty lub naprawy. Jeżeli taka weryfikacja będzie miała wynik pozytywny, to sprawdzający powinien ustalić zmiany w zakresie bezpieczeństwa powstałe w wyniku ich realizacji i je ocenić. Ustalenia pokontrolne przekazane powinny być podmiotowi odpowiedzialnemu w formie pisemnej - protokolarnej. Dokumentacja ta powinna odzwierciedlać wyniki przedmiotowej kontroli oraz zawierać listę zaleceń do wykonania z oznaczeniem terminów ich wykonania (stopni pilności).

Warto podkreślić, iż w celu ustalenia co powinno wejść w dokładny zakres kontroli codziennej i obsługi, wskazane byłoby wykorzystanie zestawienia kluczowych kryteriów (lista kontrolna), którą bez większych trudności można otrzymać od dostawcy wyposażenia wykorzystywanego na danym terenie rekreacji i zabaw. Dzięki takiemu katalogowi elementów podlegającym poszczególnym przeglądom, osoba przeprowadzająca kontrolę terenu nie pominie żadnego ważnego elementu, który powinna zbadać. Tym samym zmniejsza się niebezpieczeństwo wystąpienia tragicznych w skutkach wypadków. Należy także pamiętać aby osoby wyznaczone do przeprowadzania kontroli,

napraw i konserwacji wyposażenia czy urządzeń były w pełni przeszkolone w zakresie zadań, które mają wykonać. Kontrolą najbardziej specjalistyczną, wymagającą odpowiednich kompetencji z tych przewidzianych w normie, powinna być kontrola coroczna główna. Oznacza to, że kontrolę taką powinna wykonać osoba legitymująca się uprawnieniami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, która weźmie odpowiedzialność za wyniki przeglądu oraz rzetelnie wskaże podmiotowi odpowiedzialnemu za teren jakie występują ryzyka w użytkowaniu tego obszaru i co należy zrobić, aby takie ryzyka zminimalizować. Tym samym zalecenia pokontrolne, zawarte w protokole z corocznego przeglądu głównego (podobnie jak w przypadku przewidzianej przepisami ustawy Prawo budowlane dla innych obiektów kontroli okresowej stanu technicznego), mają służyć jako dokładne wskazówki do sporządzenia harmonogramu napraw i remontów koniecznych do wykonania w pierwszej kolejności oraz rocznego planu robót, który w ustalonych terminach powinien być systematycznie i konsekwentnie realizowany. Założyć należy, iż kompletna specjalistyczna konserwacja urządzeń, wyposażenia i obiektów, stanowiąca przygotowanie terenu rekreacji i zabawy dla dzieci i młodzieży, powinna być wykonywana w okresie poprzedzającym ciepłe wiosenne dni, najlepiej w okresie przejściowym po zimie, gdy uwidaczniają się największe ubytki i uszkodzenia. Wówczas też zasadnym jest zorganizowanie kontroli głównej rocznej. Kontrola taka może wykazać, że wiele elementów należy bezdyskusyjnie wymienić i to w okresie poprzedzającym rozpoczęcie intensywnej eksploatacji sprawdzanego terenu. W sytuacji stwierdzenia poważnych wad czy usterek wyposażenia, które mogą stanowić zagrożenie bezpieczeństwa osób korzystających z niego, tego typu nieprawidłowości należy niezwłocznie usunąć. Zdarzają się przypadki, gdy usunięcie zagrożenia w trybie natychmiastowym nie jest możliwe ze względu na czynniki niezależne od właściciela lub zarządcy. Może to być np. konieczność sprowadzenia wykwalifikowanego serwisanta, gdyż naprawę polegającą na zespawaniu elementów konstrukcji urządzenia będzie musiała wykonać osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe i przy użyciu specjalistycznego sprzętu. Wówczas taki element wyposażenia należy zabezpieczyć w sposób trwały i uniemożliwiający korzystanie z niego. Należy pamiętać, że dla ograniczenia tego rodzaju poważnych nieprawidłowości regularne przeprowadzanie prac takich jak malowanie, impregnacja czy zabiegi antykorozyjne ma kluczowe znaczenie i mija się z celem jeśli wykonywane jest dopiero wówczas, gdy elementy placu zabaw czy terenu rekreacyjnego stają się niesprawne i niebezpieczne.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA STAN TECHNICZNY PLACÓW ZABAW CZY TERENÓW REKREACYJNYCH POWINNY PRZECHOWYWAĆ ICH KOMPLETNĄ DOKUMENTACJĘ TECHNICZNĄ OD MOMENTU ODDANIA ICH DO EKSPLOATACJI PO LIKWIDACJĘ.

b) Utrzymanie rolkowiska.

Wskazania normy PN-EN 14974 (Urządzenia dla użytkowników sprzętu rolkowego. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań) różnią się zasadniczo od normy związanej z utrzymaniem placów zabaw. Każdy element rolkowiska powinien być montowany, sprawdzany i konserwowany zgodnie ze wskazówkami producenta. Konserwacja i przeglądy okresowe zawsze określone są przez producenta na podstawie doświadczenia i obserwacji. Czynności konserwacyjne, zgodnie z punktem 8.3 normy, powinny obejmować wszystkie niezbędne środki konieczne do utrzymania technicznych wymagań bezpieczeństwa, a wytyczne te dotyczą także konkretnych stref bezpieczeństwa, czyli obszaru rolkowiska. Pozostałe zasady związane z utrzymaniem należytego stanu technicznego regulują przepisy ustawy Prawo budowlane.

c) Utrzymanie siłowni zewnętrznej.

Analogicznie jak w przypadku placów zabaw i miejsc rekreacji właściwe utrzymanie siłowni zewnętrznej powinno być zapewnione przez dokonywanie regularnych kontroli urządzeń i terenu siłowni oraz przeprowadzanie stosownych napraw i konserwacji. Szczegóły związane z tymi kwestiami sprecyzowane zostały w normie PN-EN 16630: 2015-06 Wyposażenie siłowni plenerowych zainstalowane na stałe. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań w punkcie 9.4. W przypadku wyposażenia siłowni zewnętrznej dużą rolę odgrywa producent, który powinien dostarczyć inwestorowi stosowną dokumentację zawierającą informacje o częstotliwości niezbędnych kontroli wykonywanych przez podmiot odpowiedzialny za teren siłowni. Podczas każdej kontroli siłowni zewnętrznej należy wziąć pod uwagę konstrukcję wyposażenia siłowni, użyte materiały i datę wykonania poszczególnych elementów. Czynności, które norma przewiduje dla przeprowadzania kontroli w zasadzie nie różnią się od tych przewidzianych dla placów zabaw i są to:

- oględziny okresowe (wykonywane w zależności od potrzeb od codziennie do co kilka dni),
- kontrola funkcjonalna (organizowana w częstotliwości od raz na miesiąc do raz na kwartał).
- kontrola coroczna główna.

Zakres kontroli jest podobny do obszarów sprawdzanych w czasie kontroli terenów rekreacyjnych. W czasie oględzin okresowych kontrolowane są nawierzchnie, zewnętrzne elementy siłowni najbardziej narażone na zniszczenia czy czystość terenu siłowni zewnętrznej. Kontrola funkcjonalna jest bardziej szczegółowa i dotyczyć będzie także funkcjonowania oraz stateczności elementów wyposażenia.

Z PUNKTU WIDZENIA PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA PLAC ZABAW, TEREN REKREACYJNY CZY SŁUŻĄCY UPRAWIANIU SPORTU SZCZEGÓLNIE WAŻNE SĄ WSZELKIE INSTRUKCJE OBSŁUGI I EKSPLOATACJI.

Powinna być wykonana zgodnie z instrukcją producenta. Natomiast przegląd coroczny główny co do zasady jest sprawdzeniem ogólnego stanu sprzętu w odniesieniu do bezpieczeństwa funkcjonowania, przy czym może być konieczny demontaż niektórych części elementów siłowni oraz odkrycie fundamentów.

3. Dokumentacja techniczna placów zabaw i terenów rekreacji oraz sportu.

Osoby odpowiedzialne za stan techniczny placów zabaw czy terenów rekreacyjnych powinny przechowywać ich kompletną dokumentację techniczną od momentu oddania ich do eksploatacji po likwidację. W przypadku utrzymania terenu przeznaczonego do organizowania aktywności na zewnątrz, dyspozycje art. 60 Prawa budowlanego są szczególnie istotne. Stanowią one, iż po zakończeniu inwestycji przekazaniu właścicielowi lub zarządcy nieruchomości podlegają inne dokumenty i decyzje dotyczące obiektu a także, w razie potrzeby, instrukcje obsługi i eksploatacji: obiektu, instalacji i urządzeń związanych z tym obiektem. Z punktu widzenia podmiotu odpowiedzialnego za plac zabaw, teren rekreacyjny czy służący uprawianiu sportu szczególnie ważne są wszelkie instrukcje obsługi i eksploatacji. Ustawa wskazuje dalej w art. 63, iż podmiot odpowiedzialny jest obowiązany przechowywać przez okres istnienia obiektu dokumenty, o których mowa w art. 60, oraz opracowania projektowe i dokumenty techniczne robót budowlanych wykonywanych w obiekcie w toku jego użytkowania. Tym samym do dokumentów, które obligatoryjnie powinny znajdować się w posiadaniu właściciela lub zarządcy przedmiotowych zespołów obiektów i urządzeń obiektów należą zgodnie z przepisami ustawowymi:

- projekt (szkic – w przypadku dokonania zgłoszenia robót organowi administracji architektoniczno-budowlanej),
- pozostałe dokumenty związane ze zgłoszeniem do organu administracji architektoniczno-budowlanej robót budowlanych,
- kopie protokołów kontroli okresowych przydatności do użytkowania, wykonywane raz na pięć lat

PODSTAWĄ WŁAŚCIWEGO PRZYGOTOWANIA OBSZARÓW AKTYWNOŚCI SPORTOWEJ CZY REKREACYJNEJ BĘDĄ WYKONANE W SPOSÓB DOKŁADNY I FACHOWY KONTROLE GŁÓWNE.

zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlanego, jeśli teren rekreacyjny czy sportowy jest elementem otoczenia innego obiektu budowlanego, np. budynku mieszkalnego wielorodzinnego czy przedszkola,

- protokoły usunięcia nieprawidłowości, usterek i braków stwierdzonych w protokołach, o których była mowa wyżej (patrz punkty a, b i c).

Do istotnej dokumentacji technicznej dla placów zabaw i pozostałych terenów rekreacji i sportu, zgodnie z regulacjami normowymi (pkt. 8.2.3. normy PN-EN 1176-7:2009 w powiązaniu z 8.3 PN-EN 14974 i 9.4 PN-EN 16630: 2015-06) będą zaliczane:

a) świadectwa kontroli i badania,
b) instrukcje kontroli i użytkowania,
c) instrukcje eksploatacji,
d) zapisy operatora, wszystkie zapisy dotyczące kontroli i konserwacji, np. rejestr kontroli,
e) szczegółowy projekt i dokumenty przetargowe.

W celu łatwiejszego usystematyzowania posiadanej dokumentacji, biorąc pod uwagę wytyczne ustawowe jak i normowe, wskazane byłoby wykorzystanie poniższej listy kontrolnej i zorganizowanie archiwum według poniższej metodyki:

- dla każdego elementu wyposażenia i sprzętu archiwizować:
  - instrukcję montażu urządzenia,
  - instrukcję obsługi i konserwacji urządzenia,
  - certyfikaty, atesty, deklaracje zgodności przekazane przez dostawcę lub producenta,
- chronologicznie segregować protokoły kontroli:
  - regularnej (codziennej) kontroli przez oględziny,
  - kontroli obsługi,
  - corocznej kontroli głównej,

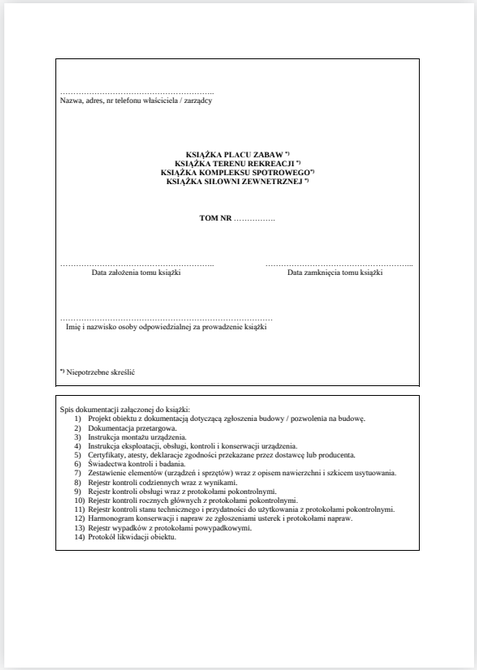

.....
Nazwa, adres, nr telefonu właściciela / zarządcy

KSIĄŻKA PLACU ZABAW *)
KSIĄŻKA TERENU REKREACJI *)
KSIĄŻKA KOMPLEKSU SPORTOWEGO*)
KSIĄŻKA SIŁOWNI ZEWNĘTRZNEJ *)

TOM NR .....

....
Data założenia tomu książki — Data zamknięcia tomu książki

.....
Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za prowadzenie książki

*) Niepotrzebne skreślić

Spis dokumentacji załączonej do książki:
1) Projekt obiektu z dokumentacją dotyczącą zgłoszenia budowy / pozwolenia na budowę.
2) Dokumentacja przetargowa.
3) Instrukcja montażu urządzenia.
4) Instrukcja eksploatacji, obsługi, kontroli i konserwacji urządzenia.
5) Certyfikaty, atesty, deklaracje zgodności przekazane przez dostawcę lub producenta.
6) Świadectwa kontroli i badania.
7) Zestawienie elementów (urządzeń i sprzętów) wraz z opisem nawierzchni i szkicem usytuowania.
8) Rejestr kontroli codziennych wraz z wynikami.
9) Rejestr kontroli obsługi wraz z protokołami pokontrolnymi.
10) Rejestr kontroli rocznych głównych z protokołami pokontrolnymi.
11) Rejestr kontroli stanu technicznego i przydatności do użytkowania z protokołami pokontrolnymi.
12) Harmonogram konserwacji i napraw ze zgłoszeniami usterek i protokołami napraw.
13) Rejestr wypadków z protokołami powypadkowymi.
14) Protokół likwidacji obiektu.

- dołączyć harmonogram konserwacji i napraw ze zgłoszeniami usterek i protokołami napraw,
- na bieżąco archiwizować protokoły i uzupełniać rejestr wypadków jeśli takie miały miejsce.

Dla lepszego uporządkowania dokumentacji technicznej niezwykle pomocne będzie prowadzenie książki kontroli i konserwacji placu zabaw czy innego terenu przeznaczonego realizacji potrzeb ruchowym. Będą w niej odnotowywane informacje dotyczące inwentaryzacji wyposażenia i sprzętu, rejestr wszystkich kontroli oraz przeprowadzonych napraw, konserwacji i modernizacji, a także dane o wypadkach i likwidacji obiektu.

Książka placu zabaw lub zewnętrznego kompleksu sportowego czy rekreacyjnego może mieć formę dowolną, ponieważ nie stworzono przepisów, które zawierałyby jej wzór; powyżej propozycja stron takiej książki. Co warto jednak podkreślić, w zależności od sytuacji i zapotrzebowania każdy właściciel lub zarządca może stworzyć podobne tabele na swój własny użytek lub wprowadzić odmienną organizację dokumentacji technicznej i użytkowej obiektu będącego pod jego opieką. Nie podano przykładu protokołu corocznej kontroli głównej, gdyż zwykle każdy wykonawca takiego przeglądu dysponuje własnym wzorem takiego protokołu lub tworzy go na bieżąco, w zależności od sytuacji zastanej na miejscu przeprowadzania czynności sprawdzających.

III. PODSUMOWANIE.

W chwili obecnej w związku z pandemią wirusa SARS – CoV – 2 korzystanie z miejsc rekreacji takich jak place zabaw, boiska czy siłownie zewnętrzne jest niestety niemożliwe. Jednak nadejdzie czas, kiedy korzystanie z wszystkich tych terenów będzie ponownie dopuszczalne. Wówczas zadaniem podmiotów odpowiedzialnych za te miejsca będzie dokładne ich sprawdzenie oraz przygotowanie urządzeń zabawowych i sportowych do rozpoczęcia ich eksploatacji po okresie narodowej kwarantanny. Oznacza to, iż konieczne będzie wykazanie się przez osoby odpowiedzialne szczególną starannością. Podstawą właściwego przygotowania obszarów aktywności sportowej czy rekreacyjnej będą wykonane w sposób dokładny i fachowy kontrole główne.

Jest to zgodne zarówno z wymaganiami zawartymi w regulacjach ustawy Prawo budowlane, jak i ze stanowiskiem Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, który wyraźnie rekomenduje wykonywanie kontroli okresowych stanu technicznego tego rodzaju obiektów co najmniej raz w roku, wytycznymi normowymi jak i zasadami zachowania bezpieczeństwa podczas użytkowania wyrażonymi w obecnie obowiązujących przepisach prawa.

Dalej każdy protokół kontroli i likwidacji usterki stanowi dowód na to, że obiekt był pod stałym nadzorem pomimo trudnego czasu pandemii a wszelkie nieprawidłowości zostały usunięte. Jednakże na całość tego zagadnienia należy patrzeć przede wszystkim w aspekcie bezpieczeństwa użytkowników tych terenów. Dbałość o każdy szczegół jest jak najbardziej wskazana, ponieważ w razie wystąpienia nieszczęśliwego wypadku czy kontroli rutynowej organu nadzoru budowlanego, dokumentacja techniczna będzie świadczyła na korzyść podmiotu odpowiedzialnego. Tym bardziej, że reakcja społeczeństwa po zniesieniu związanych ze stanem epidemicznym obostrzeń w stosunku do korzystania z takich form aktywności ruchowej może być zaskakująca. Może okazać się, że ilość osób chętnych do skorzystania z takiej formy rozrywki będzie tak duża, że jedynie drobiazgowe i specjalistyczne przygotowanie terenów rekreacji, sportu i zabawy będzie chroniło potencjalnych użytkowników przed doznaniem poważniejszych urazów.

BIBLIOGRAFIA

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późniejszymi zmianami).
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1065).
3. PN-EN 1176-7:2009/Ap1:2013-08 Wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie. Część 7: Wytyczne instalowania, sprawdzania, konserwacji i eksploatacji.
4. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 grudnia 2019 r. sygn. akt II SA/Go 783/19 (LEX nr 2762406).
5. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 kwietnia 2013 r. sygn. akt II OSK 2472/11 (LEX nr 1337377).
6. Komunikat Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego do właścicieli i zarządców placów zabaw z maja 2019 r.
7. www.gunb.gov.pl.
8. „Informator Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego. Departament Prawny GUNB informuje. Bezpieczeństwo miejsc rekreacji, takich jak place zabaw i siłownie plenerowe", „Materiały Budowlane" 6/2019 (nr 562).
9. www.placezabaw.uokik.gov.pl, „Bezpieczny plac zabaw. Poradnik dla administratorów i właścicieli", David Yearley, Dominik Berliński, 2008 r.
10. www.ckpz.org.
11. „Książka Obiektu Budowlanego. Aktualne wymagania i zasady prowadzenia dokumentacji budynków", Forum Media Polska sp. z o. o., grudzień 2016 r. Poznań.

mgr inż. Katarzyna Mateja
Powiatowy Inspektor
Nadzoru Budowlanego
w Piekarach Śląskich

DYŻURY TELEFONICZNE

Koleżanki i Koledzy, Członkowie ŚlOIIB

Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, świadoma utrudnień i uciążliwości wynikających z trwającego stanu epidemii koronowirusa COVID-19, uruchamia od dnia **27 kwietnia 2020 r.** telefoniczne dyżury przewodniczących organów statutowych ŚlOIIB. Przypominamy również o możliwości telefonicznego uzyskania pomocy technicznej i prawnej. Poniżej tabela zawiera terminy dyżurów.

Imię i nazwisko, funkcja	Dzień, godzina
Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej ŚlOIIB – koordynator **Elżbieta Godzieszka**	w każdy czwartek od 12.00 do 14.00
Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego ŚlOIIB **Krzysztof Ciesiński**	w każdy czwartek od 14.00 do 17.00
Przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej ŚlOIIB **Franciszek Buszka**	622 w każdą środę od 13.00 do 15.00
Sekretarz Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej ŚlOIIB **Zbigniew Herisz**	w każdy poniedziałek od 11.00 do 14.00
PORADY TECHNICZNE	
Zastępca Przewodniczącego Okręgowej Rady ŚlOIIB **Andrzej Nowak**	w każdy wtorek od 12.00 do 15.00

Kontakt telefoniczny nr 32 2554552, 32 2298087, 32 6080722, 32 6080723, wewn. 40.

Imię i nazwisko, funkcja	Dzień, godzina
Radca prawny **Maria Wójcik**	w każdy czwartek 12.00 do 15.00
Radca prawny **Dominik Adamczyk**	w każdą środę 13.00 do 16.00 w każdy piątek 13.00 do 16.00
Adwokat **Karol Urban**	w każdy poniedziałek 13.00 do 16.00 w każdy czwartek 15.00 do 18.00

Kontakt telefoniczny nr 32 2554552, 32 2298087, 32 6080722, 32 6080723, wewn. 39.

informator
Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Zespół Redakcyjny
Tomasz Radziewski – przewodniczący
Maria Świerczyńska – redaktor naczelna

Biuro ŚlOIIB w Katowicach
40-467 Katowice, ul. Adama 1b
tel./fax: 32 229 80 87; 32 255 45 52
www.slk.piib.org.pl
e-mail: biuro@slk.piib.org.pl
Godziny pracy:
poniedziałek, wtorek, środa
od 9.00 do 16.00, czwartek od 10.00 do 18.00
piątek od 9.00 do 15.00
Obsługa prawna członków Izby:
czwartek od 13.00 do 16.00

Placówka Terenowa w Bielsku-Białej
43-300 Bielsko-Biała, ul. 3-go Maja 10,
pokój nr 17, tel./fax. 33 810 04 74
e-mail: ptbielsko@slk.piib.org.pl
Godziny pracy:
poniedziałek, środa od 9:00 do 15:00
wtorek od 11:00 do 17:00
czwartek od 10:00 do 16:00
piątek od 8:00 do 14:00

Placówka Terenowa w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Kopernika 16/18,
pokój nr 17 (budynek NOT - I piętro),
tel./fax: 888 202 896
e-mail: ptczestochowa@slk.piib.org.pl
Godziny pracy:
poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek
od 10.00 do 13.00, środa od 12.00 do 15.00

Placówka Terenowa w Gliwicach
44-100 Gliwice, ul. Zwycięstwa 36,
II piętro w siedzibie Regionalnej Izby
Przemysłowo-Handlowej, tel./fax: 32 301 01 77
e-mail: ptgliwice@slk.piib.org.pl
Godziny pracy:
poniedziałek, środa od 11.00 do 17.00
wtorek, czwartek od 12.00 do 17.00
piątek nieczynne

Punkt Informacyjny w Rybniku
44-200 Rybnik, ul. Jankowicka 23/25 III p.
tel./fax: 32 756 95 55
e-mail: ptrybnik@slk.piib.org.pl
Godziny dyżurów:
wtorek i czwartek od 15.00 do 17.00

Szczegóły o dyżurach członków
Prezydium Rady ŚlOIIB i przewodniczących
organów dostępne są na stronie
www.slk.piib.org.pl

Publikowane artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich autorów. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adjustacji tesktów. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Przedruki i wykorzystanie opublikowanych materiałów mogą odbywać się wyłącznie za zgodą redakcji.

Skład komputerowy, projekt, reklama
Anuncio
kontakt@anuncio.net.pl

FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO 2020

W tym roku odbędzie się jubileuszowa, dziesiąta edycja organizowanego w ŚlOIIB konkursu fotograficznego, którego tematem jest budownictwo. Mamy nadzieję, że jak co rok członkowie ŚlOIIB przyślą dużą ilość ciekawych zdjęć, a nagrodzone prace będą zdobić biuletyny, kalendarze i inne wydawnictwa naszej Izby. Druk zgłoszenia znajduje się na stronie www.slk.piib.org.pl, a zdjęcia prosimy nadsyłać od 1 sierpnia do 30 września 2020.

REGULAMIN KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO „FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO - 2020” ŚLĄSKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

§ 1

1. Organizatorem Konkursu Fotograficznego pod nazwą **FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO - 2020** jest Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa /ŚlOIIB/ z siedzibą w Katowicach Giszowcu, ul. Adama 1b, zwana dalej Organizatorem.
2. Konkurs przeprowadzony będzie w trzech kategoriach:
   - kategoria 1 - Budynki, budowle, budowy ze Śląska;
   - kategoria 2 - Budynki, budowle, budowy z Polski;
   - kategoria 3 - Budynki, budowle, budowy ze świata.

§ 2

Udział w Konkursie może wziąć każdy członek ŚlOIIB w Katowicach, który ma opłacone składki, z wyłączeniem członków Jury.

§ 3

1. Warunkiem udziału w Konkursie jest przesłanie wypełnionego i podpisanego formularza zgłoszeniowego z 1 zdjęciem. Każdy uczestnik Konkursu może dokonać zgłoszenia maksymalnie po 2 zdjęcia w każdej kategorii. Niewypełnienie któregokolwiek punktu formularza, brak podpisu oraz podanie nieprawdziwych informacji powoduje wykluczenie z udziału w Konkursie.
2. Formularz wraz ze zdjęciem w formacie jpg, tiff należy przesyłać pocztą elektroniczną na adres: foto@slk.piib.org.pl oraz wypełniony i podpisany formularz wraz ze zdjęciem wydrukowanym na komputerze w formacie A5 lub odbitką wielkości 10x15cm – dla prawidłowej identyfikacji zgłoszonego zdjęcia - listownie na adres: Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, 40-467 Katowice, ul. Adama 1b.
3. Na zdjęciach nie może być zamieszczona data, ani inny napis, poza napisami istniejącymi na fotografowanych obiektach.
4. Organizator nie zezwala na stosowanie fotomontażu.
5. Zgłaszana do Konkursu fotografia nie może być nagradzana w żadnym innym konkursie fotograficznym.
6. Organizator zastrzega sobie prawo do wykluczenia z Konkursu zdjęć niezwiązanych z tematyką Konkursu.

§ 4

1. **Zdjęcia należy nadsyłać w terminie od 1 sierpnia do 30 września 2020 r.**
2. W każdej kategorii zostaną wybrane i nagrodzone 3 najlepsze zdjęcia. Wyboru dokona jury w pięcioosobowym składzie (4 przedstawicieli Rady ŚlOIIB i konsultant fotograficzny).
3. Kryteria wyboru najlepszych zdjęć:
   - zgodność z tematem konkursu;
   - walory artystyczne zdjęcia;
   - jakość techniczna zdjęcia;
   - oryginalność ujęcia.

§ 5

1. W Konkursie przewidziane są nagrody i dyplomy w każdej z trzech kategorii.
   - za zajęcie I miejsca - 1500 zł
   - za zajęcie II miejsca - 1000 zł
   - za zajęcie III miejsca - 700 zł
2. Organizator zastrzega sobie prawo do nieprzyznania I lub II nagrody oraz do przyznania nagród równorzędnych.
3. Nagrodzeni uczestnicy zostaną powiadomieni o miejscu i terminie ogłoszenia wyników Konkursu drogą mailową, na adres podany w zgłoszeniu.
4. Za zdobyte nagrody nie przysługuje inny ekwiwalent.
5. Zwycięzca nie ma prawa do scedowania nagrody na inną osobę.
6. Od zdobytej nagrody należy uiścić podatek zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych.

§ 6

Wszystkie nagrodzone prace zostaną przedstawione w „Informatorze ŚlOIIB” oraz na stronie internetowej ŚlOIIB www.slk.piib.org.pl .

§ 7

Podpisane zgłoszenie prac fotograficznych na Konkurs jest równoważne ze zgodą na przyjęcie zasad Konkursu zawartych w niniejszym regulaminie oraz wyrażeniem zgody na wykorzystanie prac do publikacji w „Informatorze ŚlOIIB”, na stronie internetowej ŚlOIIB i w innych wydawnictwach ŚlOIIB bez dodatkowych opłat.

§8

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie stosuje się przepisy prawa polskiego.

§9

Regulamin wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na stronie internetowej ŚlOIIB www.slk.piib.org.pl .

§10

1. **Załącznikiem nr 1** do niniejszego regulaminu jest „Klauzula informacyjna” o ochronie danych osobowych oraz wizerunku uczestników. **Załącznikiem nr 2** jest „Zgłoszenie na Konkurs Fotograficzny Fotografujemy Budownictwo 2020”. (*Załączniki wraz z Regulaminem konkursu w wersji elektronicznej znajdują się na stronie internetowej www.slk.piib.org.pl*).
2. Zgłoszenie udziału w Konkursie jest jednoznaczne z akceptacją Regulaminu konkursu fotograficznego „FOTOGRAFUJEMY BUDOWNICTWO 2020”.